

FODBOLDLOVEN

2022/2023

WWW.DBU.DK/
FODBOLDLOVEN

EN DEL AF
NOGET STØRRE

FODBOLDLOVEN

2022/2023

Fodboldloven

73. udgave - 2022/2023

Udgivet af

Dansk Boldspil-Union
DBU Allé 1
2605 Brøndby

Redaktion:

DBU's Lovgruppe

Layout/Dtp:

Formegon Aps

Foto:

Per og Anders Kjærbye/fodboldbilleder.dk
samt Adobe Stock

Illustrationer:

The International Football Association Board
og Formegon Aps.

This booklet may not be reproduced or
translated in whole or in part in any manner
without the permission of The International
Football Association Board.

INDHOLD

6 Forord

9 Lovens ånd

11 Tilpasninger af fodboldloven

13 Fodboldlovens paragraffer

- 14 §1 Banen
- 21 §2 Bolden
- 24 §3 Spillerne
- 29 §4 Spillernes udstyr
- 33 §5 Dommeren
- 39 §6 Det øvrige dommerteam
- 43 §7 Spilletid
- 46 §8 Spillets igangsættelse og genoptagelse
- 48 §9 Bolden i og ude af spil
- 49 §10 Kampens resultat
- 54 §11 Offside
- 57 §12 Utiladelig spillemåde og usportslig opførsel
- 70 §13 Frispark
- 73 §14 Straffespark
- 78 §15 Indkast
- 79 §16 Målspark
- 80 §17 Hjørnespark

81 Retningslinjer for dommere

- 82 Praktiske anbefalinger
- 82 Placering, bevægelse og samarbejde
- 96 Kropssprog, kommunikation og fløjte

103 Offside situationer

112 VAR-protokol

- 113 Protokol – praktiske forhold og procedurer

120 Internationale fortolkninger - og danske afgørelser

FORORD >>

FORORD

DBU udgiver hermed sin 73. udgave af 'Fodboldloven'.

Hvis sidste år var kaotisk på grund af Covid-19, er det kommende år det ikke mindre. Sæsonen uanset niveau bliver voldsomt komprimeret på grund af vinter-VM i Qatar, og det stiller store krav til alle.

Det betyder også, at man fornuftigvis har valgt at gøre reglen med fem udskiftninger fordelt på tre spilstop permanent, idet det dog stadig er op til de enkelte lande, om man vil benytte sig af muligheden. De øverste niveauer i Danmark har tilkendegivet, at de ønsker at fortsætte.

Ellers er vi jo endnu en gang i et slutrundeår, hvor ændringerne pr. tradition er begrænsede. Denne gang handler det om at få lappet nogle huller og få tydeliggjort nogle fortolkninger. Det betyder også, at der ikke er mange lodrette markeringsstreger i lovbogen denne gang – men det skal nu ikke afholde nogen fra at gennemse lovbogen i dens helhed.

Vi benytter os af lejligheden til at indsætte nogle få ting på de grå sider bagest (de internationale fortolkninger og danske afgørelser). Det er nogle af de spørgsmål, som vi har fået stillet i løbet af året, og som vi gerne vil have lovfæstet for at undgå spørgsmål i stil med 'Hvor står det?'. Vores korps af lovforklærere og instruktører kan sagtens håndtere det, men det er nu rart at have et sted at henvise til.

Der er desuden nogle redaktionelle ændringer uden praktisk betydning, både i selve IFABs lovtæst og på de danske grå sider – igen med det formål at gøre tingene simple og logiske..

VAR, som jo har været det store samtalepunkt fra tid til anden, er kommet for at blive. Det kan der ikke være tvivl om, når man ser på reaktionerne fra de primære interessenter, nemlig klubberne. Bevares, der kommer et udbrud fra tid til anden, når nogen føler sig snydt, men det var der jo også før VAR. Og ser man det fra et dommermæssigt synspunkt,

er der ikke tvivl om, at hvis vi vil have danske dommere frem i forreste række, er vi nødt til at have VAR. Der kan være ganske legitime og filosofiske eller romantiske årsager til at være imod VAR – men det nytter ikke noget at stritte imod udviklingen, hvis man stadig vil være med på vognen.

Vi ønsker alle god fornøjelse med læsningen af årets lovbog.

Dette er som sagt den danske udgave af lovbogen, men hvis nogen ønsker at studere den engelske udgave nærmere, kan den findes på www.theifab.com.

Ændringer i lovteksten er markeret med en lodret streg i marginen. Rent redaktionelle ændringer uden betydning for fortolkningen, rettelse af trykfejl o.l. er dog ikke markeret. Gengivelse af lovbogen i trykt eller digital form eller som lydfil – helt eller delvis – må kun ske med DBUs tilladelse, ligesom alle henvendelser om loven og dens fortolkning bedes rettet til DBUs kontor.

Lovgruppen
på vegne af DBUs Dommerudvalg

Sommeren 2022

LOVENS ÅND >>

LOVENS ÅND OG FILOSOFIEN BAG LOVEN

Fodbold er verdens mest udbredte sport. Det spilles i alle lande og på mange forskellige niveauer. Fodboldloven er den samme for alt fodboldspil over hele verden, lige fra en VM-finale til en ungdomskamp i en fjern landsby.

At det er de samme regler, som gælder i enhver kamp i alle kontinentalforbund, lande, byer og landsbyer over hele verden, er en betydelig styrke, som skal bevares. Det er også en mulighed, som skal udnyttes til gavn for fodbolden overalt.

Fodbold må have regler, som sørger for at spillet er fair, eftersom én af forudsætningerne for skønheden i 'det skønne fodboldspil' er fairness. Dette er et grundlæggende træk i spillets og lovens ånd. De bedste kampe er dem, hvor dommeren nærmest er overflødig, fordi spillerne spiller med respekt for hinanden, dommerteamet og reglerne.

Integriteten i reglerne og hos de dommere, som forvalter dem, skal altid beskyttes og respekteres. Alle med indflydelse, især trænere og anførere, har et stort ansvar over for spillet ved at respektere dommerne og deres afgørelser.

TILPASNINGER AF **FODBOLDLOVEN** >>

TILPASNINGER AF FODBOLDLOVEN

De nationale forbund (samt kontinentalforbund og FIFA) har mulighed for at foretage visse tilpasninger på følgende områder af fodboldloven i de turneringer, som de har ansvaret for.

Ungdoms-, veteran-, handicap- og breddefodbold:

- Banens størrelse
- Boldens størrelse, vægt og materiale
- Afstanden mellem målstængerne og overliggerens afstand fra jorden
- Halvlegenes varighed i ordinær kamp og eventuel forlænget spilletid
- Anvendelse af fri udskiftning
- Anvendelse af tidsbegrænset udvisning i stedet for nogle / alle advarsler.

Alle niveauer med undtagelse af turneringer, der omfatter den øverste rækkes førstehold eller A-landshold:

- Antal tilladte udskiftninger op til højst fem (med undtagelse af ungdomsfodbold, hvor det maksimale antal fastsættes af nationalforbund, kontinentalforbund eller FIFA).

Et forbund bestemmer selv, hvilke niveauer, der kan karakteriseres som 'breddefodbold'. Nationalforbund kan vedtage forskellige tilpasninger i forskellige turneringer – der er ikke nogen forpligtelse til at indføre dem fuldt ud eller indføre dem alle. Dog må der ikke indføres andre tilpasninger end ovennævnte uden IFABs tilladelse.

Mænd og kvinder

Af praktiske grunde henvises visse steder i lovbogen til dommerteamet, spillere og officials som 'han'. Bestemmelserne gælder dog både for mænd og kvinder.

FODBOLDLOVENS PARAGRAFFER >>

§1 BANEN

Underlag

Underlaget skal være enten udelukkende naturligt, eller - hvis turneringsreglementet tillader det - udelukkende kunstigt, medmindre turneringsreglementet tillader en integreret kombination af kunstigt og naturligt materiale (hybrid).

En kunstbane skal være grøn.

Hvis internationale turneringskampe mellem klub- eller landshold tilknyttet FIFA afvikles på kunstigt underlag, skal dette opfylde kravene i 'The FIFA Quality Programme for Football Turf', medmindre The Board har givet særlig dispensation.

Afmærkning

Banen skal være rektangulær og afmærket med ubrudte linjer, som ikke må være til fare. Disse linjer hører med til de felter, de afgrænser. Kun de afmærkninger, som er defineret i § 1, må afmærkes på banen. Kunstmateriale kan anvendes til afmærkninger på naturligt underlag, hvis det ikke er farligt.

De to lange grænselinjer kaldes sidelinjer. De to korte grænselinjer kaldes mållinjer.

Banen deles i to halvdele af en midterlinje, som forener midtpunkterne af de to sidelinjer. Midt på denne linje markeres banens centrum, og fra dette afsættes en cirkel med radius 9,15 m.

Der kan afsættes et mærke uden for banen, vinkelret på mållinjen og sidelinjen, 9,15 m fra hjørnefeltet.

Alle linjer skal have samme bredde, maksimalt 12 cm. Mållinjen skal have samme bredde som målstængerne og overliggeren.

På kunstbaner er andre afmærkninger tilladt, forudsat at de har en anden farve og klart adskiller sig fra en fodboldbanes afmærkninger.

En spiller, som laver uautoriserede afmærkninger på banen, skal advares. Hvis dommeren opdager dette, mens bolden er i spil, skal spilleren advares, når bolden går ud af spil.

Dimensioner

Sidelinjen skal være længere end mållinjen.

Længde (sidelinjen): Minimum 90 m og maksimum 120 m

Bredde (mållinjen): Minimum 45 m og maksimum 90 m

Internationale kampe:

Længde (sidelinjen): Minimum 100 m og maksimum 110 m

Bredde (mållinjen): Minimum 64 m og maksimum 75 m.

Et turneringsreglement kan nærmere fastsætte længden på mållinjen og sidelinjen inden for ovennævnte grænser.

Målfeltet

To linjer afmærkes vinkelret på mållinjen 5,50 m fra indersiden af hver målstang.

Disse linjer er 5,50 m lange og forbindes med en linje parallel med mållinjen. Området, som afgrænses af disse linjer og mållinjen, kaldes målfeltet.

Straffesparksfeltet

To linjer afsættes vinkelret på mållinjen 16,50 m fra indersiden af hver målstang.

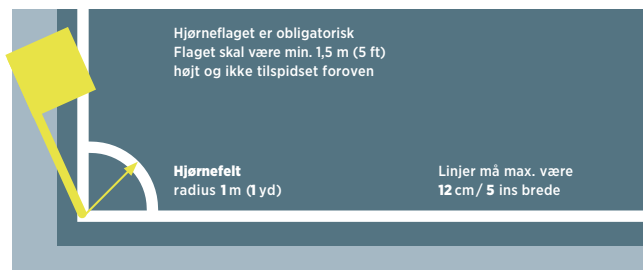
Disse linjer er 16,50 m lange og forbindes med en linje parallel med mållinjen.

Området, som afgrænses af disse linjer og mållinjen, kaldes straffesparksfeltet.

I hvert straffesparksfelt afsættes et straffesparksmærke ud for midten af målet og 11 m fra mållinjen. Fra hvert straffesparksmærke afsættes en cirkelbue med radius 9,15 m uden for straffesparksfeltet.

Hjørnefeltet

Fra hvert hjørneflag afsættes på banen en kvartcirkel med radius 1 m.

Hjørneflagene

I hvert hjørne placeres et hjørneflag som en mindst 1,50 m høj stang med et flag. Toppen af flagstangen må ikke være tilspidset.

Det tekniske område

Det tekniske område vedrører kampe, som spilles på et stadion med en udskiftningsboks eller -bænk til officials, reserver og udskiftede spillere som beskrevet nedenfor.

- Det tekniske område strækker sig 1 meter fra hver side af udskiftningsboksen/bænken og frem mod sidelinjen, dog ikke nærmere end 1 meter fra denne.
- Området bør afmærkes fysisk
- Turneringsreglementet fastsætter, hvor mange personer, der må opholde sig i det tekniske område
- Personerne med adgang til det tekniske område
  - » skal udpeges inden kampen i overensstemmelse med turneringsreglementet
  - » skal udvise ansvarlig opførsel
  - » skal forblive inden for det tekniske område undtagen i specielle tilfælde efter dommerens tilladelse, f.eks. i forbindelse med tilsyn og behandling af en skadet spiller
- Kun én person ad gangen har ret til at give taktisk vejledning under kampen fra det tekniske område.

Målene

Målene placeres midt på hver mållinje.

De består af to lodrette stænger placeret lige langt fra hvert hjørneflag og forbundet med en vandret overligger.

'Målstænger og overligger skal være lavet af godkendt materiale og må ikke være til fare for spillerne. Begge mål skal være af samme form, enten kvadratisk, rektangulær, rund eller elliptisk eller en kombination heraf.

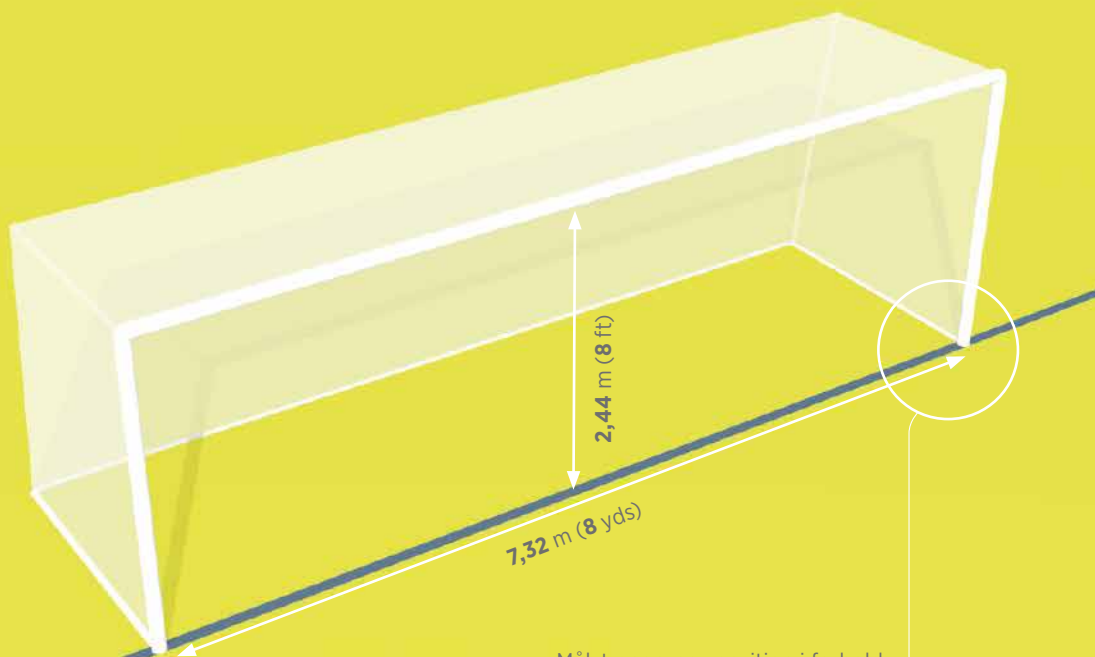
Det anbefales, at alle mål, som anvendes i en officiel turnering under FIFA eller kontinentalforbundene overholder 'The FIFA Quality Programme' for fodboldmål.

Den indvendige afstand mellem målstængerne er 7,32 m, og afstanden fra underkanten af overliggeren til jorden 2,44 m.

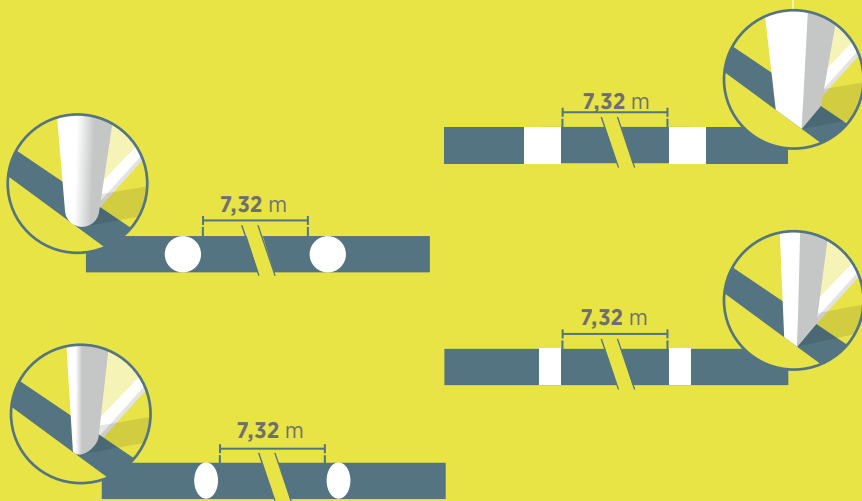
Både målstænger og overligger skal være hvide og have samme bredde og dybde, som ikke må overskride 12 cm. Mållinjerne skal have samme bredde og dybde.

Hvis en overligger kommer ud af position eller knækker, skal spillet standses, indtil den er blevet erstattet eller sat tilbage på plads. Kan den ikke repareres, må kampen afbrydes.

Målstængernes position i forhold til mållinjen skal være i overensstemmelse med illustrationerne nedenfor.

Et reb eller andet bøjeligt eller farligt materiale kan ikke erstatte overliggeren. Spillet genoptages ved, at dommeren lader bolden falde.

Eventuelle net skal fastgøres forsvarligt til målene og jorden på en sådan måde, at de ikke begrænser målmandens bevægelsesfrihed.

Sikkerhed

Målene, herunder også transportable mål, skal være fast forankret til jorden.

Mållinjeteknologi

Mållinjeteknologi kan anvendes som en støtte for dommerens afgørelse af, om et mål er scoret eller ej. En eventuel brug af mållinjeteknologi skal fremgå af turneringsreglementet.

Principper for mållinjeteknologi:

- Mållinjeteknologi vedrører alene mållinjen og anvendes kun til at afgøre, om et mål er scoret eller ej.
- Signalet for, om et mål er scoret, skal komme øjeblikkeligt, kun til kampens dommere, og blive bekræftet automatisk inden for ét sekund (via dommerens ur, ved vibration og visuelt signal).
- Signalet kan også transmitteres til videokontrolrummet.

Krav til og specifikationer for mållinjeteknologi

Hvis mållinjeteknologi anvendes i turneringskampe, skal turneringsarrangørerne sikre sig, at systemet (herunder eventuelle tilladte ændringer til målene eller teknologi indbygget i bolden) overholder kravene i 'The FIFA Quality Programme' for mållinjeteknologi.

Hvis mållinjeteknologi anvendes, skal dommeren afprøve funktionaliteten før kampen som beskrevet i testmanualen. Hvis teknologien ikke fungerer som beskrevet, må dommeren ikke anvende mållinjeteknologien, men skal indberette det til den pågældende turneringsmyndighed.

Hvis mållinjeteknologi anvendes, skal dommeren afprøve funktionaliteten før kampen, som beskrevet i testmanualen.

Reklamer

Enhver form for reklamer – fysiske eller virtuelle – på banen og på dens rekvisitter er forbudt. Dette gælder også for målnettene, det tekniske område, dommerens review-område og området i målet mellem mållinje og målnet samt på jorden inden for 1 meter fra banens grænselinjer. Forbuddet gælder fra det øjeblik, holdene kommer på banen før kampens begyndelse, til de har forladt den ved pausen, og igen fra 2. halvlegs begyndelse til kampens afslutning. Således må der ikke være reklamer af nogen art på mål, målnet eller hjørneflag. Kameraer, mikrofoner m.v. må heller ikke fastgøres til ovennævnte.

Desuden skal opretstående reklamer være mindst

- 1 meter fra sidelinjen
- Samme afstand fra mållinjen som målnettets dybde
- 1 meter fra målnettet

Logoer og emblemer

Enhver form for logo – fysisk eller virtuelt – på banen og dens rekvisitter er forbudt i spilletiden, uanset om logoet hører til FIFA, kontinentalforbund, nationale forbund, turnering, klub eller anden organisation. De er dog tilladt på hjørneflagene (flaget).

Videodommere (Video Assistant Referees – VAR)

I kampe, hvor VAR anvendes, skal der være et videokontrolrum (Video Operation Room – VOR) og mindst ét review-område for dommeren (Referee Review Area – RRA).

Videokontrolrum

Videokontrolrummet er det sted, hvor VAR-dommerne og videooperatøren arbejder. Det kan være på eller tæt ved stadion eller placeret længere væk. Kun autoriserede personer må komme ind i videokontrolrummet eller kommunikere med VAR-dommerne eller operatøren under kampen.

En spiller, reserve, udskiftet spiller eller official, som træder ind i videokontrolrummet, skal udvises.

Review-område

I kampe, hvor VAR anvendes, skal der være mindst ét review-område, hvor dommeren genser situationen på banen. Området skal være

- synligt og uden for banen
- tydeligt afmærket.

En spiller, reserve, udskiftet spiller eller official, som træder ind i området, skal advares.

§2 BOLDEN

Egenskaber og mål

Bolden skal

- være kugleformet
- være lavet af godkendt materiale
- have en omkreds mellem 68 og 70 cm
- ved kampens start veje mellem 410 og 450 g
- have et tryk mellem 0,6 og 1,1 atmosfæres overtryk ved havets overflade, svarende til 600 - 1100 g/cm².

Bolde der anvendes i FIFA-turneringer og turneringer arrangeret af kontinentalforbundene, skal opfylde lovens krav og være forsynet med et af logoerne i 'The FIFA Quality Programme' for bolde.

FIFA Quality

FIFA Quality PRO

IMS - International Match Standard

Dette mærke angiver, at bolden er officielt kontrolleret og fundet i overensstemmelse med de respektive tekniske krav til hver kategori, som ligger ud over kravene i § 2. Disse yderligere krav i forbindelse med hver enkelt kategori skal godkendes af The Board.

Nationale forbund kan kræve, at der ved nationale turneringskampe kun anvendes bolde, som opfylder én af ovenstående tre betegnelser.

I internationale kampe og kampe under det nationale forbund er enhver form for reklame på bolden forbudt. Undtaget er dog logoer for turneringen, forbundet, samt fabrikantens registrerede varemærke. Turneringsreglementet kan begrænse størrelsen og antallet af disse logoer.

Udskiftning af en defekt bold

Hvis bolden punkterer eller bliver defekt under en kamp,

- standses spillet
- genoptages spillet ved, at dommeren lader den nye bold falde.

Hvis bolden punkterer eller bliver defekt ved et begyndelsesspark, målspark, hjørnespark, frispark, straffespark eller indkast, tages igangsættelsen om.

Hvis bolden punkterer eller bliver defekt under udførelsen af et straffespark eller i en straffesparkskonkurrence, mens den er på vej mod mål og ikke har rørt andre spillere, målstænger eller overligger, tages straffesparket om.

Under kampen må bolden kun skiftes med dommerens tilladelse.

Reservebolde

Reservebolde kan anbringes rundt om banen og anvendes under kampen, forudsat at de opfylder kravene i § 2, og at anvendelsen af dem er under dommerens kontrol.

§3 SPILLERNE

Antal spillere

En kamp spilles af to hold, som hver består af højst 11 spillere. Én af disse skal være målmand. En kamp kan ikke begynde eller fortsætte, hvis et af holdene består af færre end 7 spillere.

Hvis et hold har færre end 7 spillere, fordi én eller flere spillere med vilje har forladt banen, behøver dommeren ikke standse spillet og kan benytte fordelsreglen, men kampen kan ikke genoptages, når bolden er gået ud af spil, hvis holdet ikke har mindst 7 spillere.

Hvis turneringsreglementet foreskriver, at alle spillere og reserver skal være navngivet før kampens begyndelse, og et hold begynder kampen med færre end 11 spillere, kan kun de spillere og reserver deltage, som er navngivet før kampen.

Antal udskiftninger

Turneringskampe

FIFA, konføderationer og nationalforbund fastsætter, hvor mange reserver, op til maksimalt 5, der kan anvendes i en officiel turneringskamp. I den højeste mandlige og kvindelige række samt i A-landskampe tillader turneringsreglerne op til fem udskiftninger under følgende forudsætninger:

- Hvert hold kan udskifte spillere under maksimalt tre standsninger i spillet
- Udskiftninger foretaget i pausen mellem halvlege tæller ikke som en standsning i spillet
- Hvis begge hold foretager udskiftning(er) på samme tid, tæller dette som en udnyttet mulighed for udskiftning for begge hold. Flere udskiftninger (og anmodning om det) for et hold på samme tid tæller som én udnyttet mulighed.

Forlænget spilletid:

- Hvis et hold ikke har udnyttet alle udskiftninger og/eller udskiftningsmuligheder, kan ubrugte udskiftninger og udskiftningsmuligheder anvendes i den forlængede spilletid
- Hvis turneringsreglementet tillader anvendelsen af én yderligere udskiftning i den forlængede spilletid, vil begge hold have én yderligere udskiftningsmulighed
- Udskiftninger kan også foretages i pausen mellem ordinær kamp og forlænget spilletid – og i pausen i den forlængede spilletid - uden at dette betragtes som en anvendt udskiftningsmulighed

Andre kampe

A-landskampe må der navngives højst 12 reserver, hvoraf højst 6 må anvendes.

I alle andre kampe kan der indsættes flere end 6 reserver, forudsat at

- de to hold er enige om et maksimumantal
- dommeren er underrettet før kampen.

Hvis dommeren ikke er underrettet, eller holdene ikke er blevet enige før kampen, kan der højst tillades 6 reserver.

Fri udskiftning

Ved fri udskiftning forstås, at en udskiftet spiller senere igen kan indskiftes som deltager i kampen. Dette er kun tilladt i ungdoms-, veteran-, handicap- og breddekampe, under forudsætning af, at det nationale forbund, konføderationen eller FIFA har godkendt det.

Procedure ved udskiftning

I alle kampe skal navnene på reserverne opgives til dommeren før kampens begyndelse. Reserver, hvis navne ikke er opgivet, må ikke deltage.

Når en spiller skal udskiftes med en reserve, gælder følgende:

- Enhver ønsket udskiftning skal meddeles dommeren, før den finder sted
- Spilleren, som skal udskiftes, får dommerens tilladelse til at forlade banen, medmindre han allerede har forladt den, og skal forlade banen ved det nærmeste sted på grænse-linjen, medmindre dommeren viser, at spilleren uden forsinkelse kan gå ud ved midter-linjen eller et andet sted (f.eks. under hensyn til sikkerhed eller spillerens skade).
- Spilleren, som skal udskiftes, skal gå direkte til omklædningsrummet eller det tekniske område, og må ikke deltage igen, medmindre fri udskiftning er tilladt
- Hvis spilleren, som skal udskiftes, nægter at forlade banen, fortsætter spillet.

Reserven må træde ind på banen

- under en standsning i spillet
- ved midterlinjen
- når den udskiftede spiller har forladt banen
- efter at dommeren har givet ham tegn

En udskiftning er foretaget, når reserven træder ind på banen. Fra det øjeblik betragtes den udskiftede spiller som udskiftet og reserven som spiller, der kan foretage en hvilken som helst igangsættelse.

Alle reserver er underkastet dommerens myndighed, hvad enten de deltager i kampen eller ej.

Udskiftning af målmanden

Enhver anden spiller kan skifte plads med målmanden, hvis:

- dommeren er underrettet, før skiftet finder sted
- skiftet sker under en standsning i spillet.

Overtrædelser/straffebestemmelser

Hvis en navngiven reserve ved kampens start træder ind på banen i stedet for en navngiven spiller, og dommeren ikke er informeret herom,

- tillader dommeren den navngivne reserve at deltage i kampen
- den navngivne reserve tildeles ikke nogen følgestraf
- den oprindelig navngivne spiller kan blive en navngiven reserve
- antal tilladte udskiftninger for holdet påvirkes ikke
- dommeren indberetter det skete til rette vedkommende.

Hvis en udskiftning foretages i pausen eller før forlænget spilletid, skal proceduren være afsluttet, før kampen genoptages. Hvis dommeren ikke er underrettet, kan den navngivne reserve fortsætte med at spille. Der tildeles ikke nogen disciplinær straf, men dommeren indberetter det skete til den relevante turneringsmyndighed.

Hvis en spiller skifter plads med målmanden, uden dommerens tilladelse, skal

- spillet fortsætte
- de involverede spillere advares, næste gang bolden er ude af spil, men ikke hvis skiftet skete i pausen (også i forlænget spilletid) eller i tidsrummet mellem kampens afslutning og begyndelsen af den forlængede spilletid og/eller straffesparkskonkurrence.

For enhver anden overtrædelse af denne paragraf

- skal de involverede spillere advares
- genoptages spillet med et indirekte frispark fra det sted, hvor bolden var, da spillet blev standset.

Udviste spillere og reserver

En spiller, som er blevet udvist

- før holdskemaet er afleveret, kan ikke opgives som spiller eller reserve
- efter at holdskemaet er afleveret, men før kampens begyndelse, kan erstattes af en navngiven reserve, som ikke selv kan erstattes. Antal tilladte udskiftninger påvirkes ikke.
- efter kampens begyndelse, kan ikke erstattes.

En navngiven reserve, som bliver udvist før eller efter kampens begyndelse, kan ikke erstattes.

Ekstra personer på banen

Træneren og andre personer, som står på holdskemaet (undtagen spillere og reserver) betragtes som officials.

Enhver, som ikke står på holdskemaet som spiller, reserve eller official, betragtes som spillet uvedkommende.

Hvis en official, reserve, udskiftet spiller eller udvist spiller træder ind på banen, skal dommeren

- kun standse spillet, hvis den pågældende har indflydelse på spillet
- få personen fjernet ved næste spilstop
- tildele passende disciplinær straf.

Hvis spillet bliver standset, og indblandingen skete fra

- en official, reserve, udskiftet eller udvist spiller, skal spillet genoptages med et direkte frispark eller straffespark
- en spillet uvedkommende, skal dommeren lade bolden falde.

Hvis bolden er på vej i mål, og indblandingen ikke forhindrer en forsvarende spiller i at spille bolden, dømmes mål, hvis bolden efterfølgende går i mål (selv hvis den pågældende har rørt bolden), medmindre bolden går i modspillernes mål.

En spiller, som midlertidigt har forladt banen

Hvis en spiller, som skal have dommerens tilladelse til at genindtræde, gør dette uden tilladelse, skal dommeren

- standse spillet (dog ikke øjeblikkelig, hvis spilleren ikke har indflydelse på spillet eller et medlem af dommerteamet), eller hvis fordelsreglen kan anvendes
- advare spilleren for at genindtræde på banen uden tilladelse

Hvis dommeren standser spillet, skal det genoptages

- med et direkte frispark til modspillerne fra det sted, hvor indflydelsen skete.
- med et indirekte frispark til modspillerne fra det sted, hvor bolden var, da spillet blev standset, hvis spilleren ikke har haft nogen indflydelse.

Hvis en spiller i spillets medfør passerer én af banens grænselinjer, har han ikke begået nogen forseelse.

Mål scoret med en ekstra person på banen

Hvis dommeren, efter at der er scoret et mål, men før spillet er genoptaget, opdager, at der var en ekstra person på banen, da målet blev scoret,

skal dommeren annullere målet, hvis

- den ekstra person var en spiller, reserve, udskiftet spiller, udvist spiller eller official tilknyttet det hold, der scorede. Spillet genoptages med et direkte frispark til mod-spillerne fra det sted, hvor den ekstra person befandt sig.
- den ekstra person var spillet uvedkommende og havde indflydelse på spillet, medmindre bolden går i mål og situationen er som beskrevet ovenfor i afsnittet 'Ekstra personer på banen'. Spillet genoptages ved, at dommeren lader bolden falde.

skal dommeren anerkende målet, hvis

- den ekstra person var en spiller, reserve, udskiftet spiller, udvist spiller eller official tilknyttet det hold, der blev scoret imod
- den ekstra person var spillet uvedkommende og ikke havde indflydelse på spillet.

Under alle omstændigheder skal dommeren få fjernet den ekstra person fra banen.

Hvis dommeren, efter at der er scoret et mål, og spillet er genoptaget, opdager, at der var en ekstra person på banen, da målet blev scoret, kan målet ikke annulleres. Hvis den ekstra person stadig er på banen, skal dommeren

- standse spillet
- få den ekstra person fjernet
- genoptage spillet ved at lade bolden falde eller med et frispark, alt efter situationen.

Dommeren skal indberette hændelsen til den relevante turneringsmyndighed.

Anføreren

Anføreren har ingen speciel status eller specielle rettigheder, men han har en vis grad af ansvar for sit holds opførelse.

§4 SPILLERNES Udstyr

Sikkerhed

En spiller må ikke bære noget, som er farligt for ham selv eller andre spillere. Enhver form for smykker (halskæder, ringe, armbånd, øreringe, læder- eller gummiarmbånd o.l.) er forbudt og skal fjernes. Det er ikke tilladt at bruge tape til at dække smykkerne.

Spillerne skal kontrolleres før kampens start, og reserver før de træder ind på banen. Hvis en spiller bærer ikke-godkendt / farligt udstyr eller smykker, skal dommeren bede spilleren

- fjerne det pågældende udstyr
- forlade banen ved næste spilstop, hvis spilleren ikke kan eller vil fjerne udstyret.

En spiller, som ikke retter sig herefter eller bruger det pågældende udstyr igen, skal advares.

Grundlæggende udstyr

En spillers grundlæggende obligatoriske udstyr består af følgende adskilte dele:

- En trøje med ærmer
- Korte bukser (målmændene må anvende lange bukser)
- Strømper - hvis tape eller tilsvarende materiale anvendes uden på strømperne, skal det have samme grundfarve som den strømpe, som det anvendes på eller dækker
- Benskiner, som skal være lavet af passende materiale, så de giver en rimelig beskyttelse. De skal være helt dækket af strømperne.
- Fodbeklædning.

En spiller, som tilfældigt taber sin fodbeklædning eller benskinne, skal sætte den på plads så hurtigt som muligt og senest ved næste spilstop. Hvis spilleren før det spiller bolden og/eller scorer, anerkendes målet.

Spilledragtens farver

- De to holds spilledragter skal have farver, som adskiller dem fra hinanden samt fra dommerteamet.
- Begge målmænd skal have farver, som adskiller dem fra hinanden, de øvrige spillere og dommerteamet
- Hvis de to målmænd har samme trøjefarve, og der ikke er mulighed for at skifte, skal dommeren lade kampen afvikle.

Undertrøjer skal

- have samme farve som den overvejende farve på trøjens ærmer, eller
- et mønster eller farver, som nøjagtigt afspejler trøjeærmet.

Undershorts skal have samme farve som den overvejende farve på bukserne eller den nederste del af bukserne. Alle holdets spillere skal bære samme farve.

Andet udstyr

Beskyttelsesudstyr, som ikke er farligt, f.eks. hovedbeklædning, ansigtsmasker og knæ-/armbeskyttere i blødt, polstret letvægtsmateriale er tilladt - ligesom målmandskasketter og sportsbriller.

Hvis der anvendes hovedbeklædning – bortset fra målmandskasket

– skal den opfylde følgende krav:

- Den skal være sort eller have samme farve som spilletrøjens mest fremtrædende farve (forudsat at spillerne på holdet bærer de samme farver).
- Den skal være i overensstemmelse med det professionelle udseende, hvormed spillerens øvrige udstyr fremstår
- Den må ikke være fæstnet til trøjen
- Den må ikke udgøre en fare for spilleren selv eller nogen anden spiller (f.eks. ved at have en åbne/lukke-mekanisme omkring spillerens hals)
- Den må ikke have nogen elementer, der stikker ud fra overfladen.

Spillere (herunder reserver, udskiftede og udviste spillere) må ikke bære eller bruge nogen form for elektronisk udstyr eller udstyr til brug for kommunikation (med undtagelse af EPTS, hvor dette er tilladt).

Enhver form for elektronisk kommunikation hos officials er tilladt, når den direkte vedrører spillernes helbred eller sikkerhed eller anvendes i taktisk øjemed eller for vejledning. Dog må kun små transportable, håndholdte former for udstyr anvendes (f.eks. mikrofon, headset, øresnegl, mobiltelefon / smartphone, smartwatch, tablet eller bærbar pc). En official, som anvender ulovligt udstyr eller opfører sig upassende som følge af brug af elektronisk udstyr eller kommunikationsudstyr, skal udvises.

Elektronisk måleudstyr (EPTS)

I de tilfælde, hvor bærbar teknologi anvendes som en del af elektronisk måleudstyr (EPTS), og det sker i officielle turneringskampe under FIFA, en konføderation eller et nationalforbund, skal turneringsmyndigheden sikre sig, at den teknologi, som er fæstnet til spillernes udstyr, ikke er farlig og opfylder kravene i 'FIFA Quality Programme' for EPTS.

Hvor der anvendes EPTS stillet til rådighed af turneringsmyndigheden eller kampens arrangør, er det den pågældendes ansvar at sikre sig, at de data og informationer, der transmitteres fra EPTS til det tekniske område under kampen, er pålidelige og nøjagtige.

'The FIFA Quality Programme' for EPTS støtter turneringsmyndighederne.

Slogans, udsagn, billeder og reklamer

Udstyr må ikke indeholde politiske, religiøse eller personlige slogans, udsagn eller billeder. Spillerne må ikke fremvise undertrøjer / undershorts, som indeholder politiske, religiøse eller personlige slogans, udsagn eller billeder ud over fabrikantens logo.

For enhver overtrædelse vil spilleren / holdet blive straffet af den pågældende turneringsmyndighed, det nationale forbund eller FIFA.

Principper:

- Paragraf 4 dækker alt udstyr (incl. tøj), som bæres af spiller, reserver og udskiftede spillere. Principperne gælder også for alle officials i det tekniske område.
- Følgende er (normalt) tilladt:
  - Spillerens nummer, navn, holdsymbol / logo, slogans / mærker, som fremmer fodboldspillet, respekt og integritet, såvel som enhver reklame, som er godkendt af turneringsreglementer, nationalforbund, kontinentalforbund eller FIFA-reglementer.
  - Kampfakta: hold, dato, turnering / begivenhed, spillested
- Tilladte slogans bør begrænses til trøjens forside og / eller armbind
- I nogle tilfælde kan det pågældende slogan, udsagn eller billede kun optræde på anførerens armbind.

Fortolkning af loven:

Når det skal fortolkes, om et slogan, udsagn eller billede kan tillades, bør man referere til paragraf 12, ifølge hvilken en dommer skal gribe ind over for en spiller, som bruger

- fornærmende, hånende eller upassende sprog eller handling
- gestikulerer på en provokerende, spottende eller opildnende måde.

Hvis et slogan, udsagn eller billede falder i én af disse kategorier, er det ikke tilladt.

Mens 'religiøse' og 'personlige' udsagn relativt let kan defineres, er 'politiske' mere uklart, men slogans, udsagn eller billeder, som kan henføres til én af følgende kategorier, er ikke tilladt:

- enhver person, levende eller død (medmindre vedkommende er en del af det officielle navn på turneringen)
- ethvert lokalt, regionalt, nationalt eller internationalt politisk parti (eller organisation / gruppe)

- enhver lokal, regional, national eller international regering, herunder dens ministerier, departementer eller funktioner
- enhver organisation, som indebærer diskrimination
- enhver organisation, hvis formål eller handlinger sandsynligvis vil virke stødende på et betragteligt antal mennesker
- enhver specifik politisk handling eller begivenhed

Når det drejer sig om at fejre en betydningsfuld national eller international begivenhed, bør påvirkningen af følelser hos modspillerne og deres fans overvejes nøje.

Et turneringsreglement kan indeholde yderligere restriktioner og begrænsninger, specielt i forhold til størrelsen, antallet og placeringen af tilladte slogans, udsagn og billeder. Det anbefales, at uenigheder i relation til slogans, udsagn eller billeder løses, før kampen eller turneringen afvikles.

Overtrædelser/ straffebestemmelser

For enhver overtrædelse af denne paragraf skal spillet ikke nødvendigvis standses, men spilleren

- får besked på at forlade banen og bringe sit udstyr i orden
- forlader banen ved næste standsning i spillet, medmindre han allerede har bragt sit udstyr i orden

En spiller, som forlader banen for at udskifte eller bringe sit udstyr i orden, skal

- have kontrolleret sit udstyr af én fra dommerteamet, før han får lov til at genindtræde
- må først genindtræde med dommerens tilladelse, eventuelt mens bolden er i spil.

Genoptagelse af spillet

En spiller, som uden dommerens tilladelse træder ind på banen for at deltage i spillet, skal advares.

Hvis spillet standses for at tildele advarslen, dømmes et indirekte frispark fra det sted, hvor bolden var, da spillet blev standset, medmindre spilleren havde indflydelse på spillet. I så fald dømmes et direkte frispark (eller straffespark) fra det sted, hvor indblandingen skete.

§5 DOMMEREN

Dommerens straffemyndighed

Alle kampe skal ledes af en dommer, der har fuld myndighed til at administrere lovene i forbindelse med kampen.

Dommerens afgørelser

Dommeren træffer sine afgørelser efter bedste evne i overensstemmelse med fodboldloven og spillets ånd. Afgørelserne er baseret på dommerens skøn. Dommeren har retten til at foretage passende handlinger inden for fodboldlovens rammer.

Dommerens afgørelser vedrørende det, som er foregået under spillet, herunder om et mål er scoret eller ej, samt kampens resultat, er endelige. Dommerens og det øvrige dommerteams afgørelser skal altid respekteres.

Hvis spillet er genoptaget, halvlegen eller kampen fløjtet af og dommeren har forladt banen, kan han ikke ændre sin kendelse til genoptagelse af spillet, hvis han indser, at den er forkert eller får oplysninger herom fra et andet medlem af dommerteamet.

Men hvis dommeren ved halvlegens afslutning forlader banen for at gå til review-området eller for at bede spillerne komme tilbage på banen, er det stadig muligt at ændre en afgørelse, som blev truffet før halvlegens afslutning.

Bortset fra de tilfælde, som opregnes i § 12 og VAR-håndbogen, kan en følgestraf kun tildeles, efter at spillet er genoptaget, hvis et andet medlem af dommerteamet havde set og forsøgt at kommunikere forseelsen til dommeren, før spillet var genoptaget. Igangsættelsen påvirkes ikke.

Hvis dommeren ikke er i stand til at varetage sin funktion, kan spillet fortsætte under ledelse af det øvrige dommerteam, til bolden går ud af spil.

Rettigheder og pligter

Dommeren

- håndhæver spillets love
- leder kampen i samarbejde med det øvrige dommerteam
- tager tiden, holder regnskab med scoringerne og afleverer en kamprapport til den relevante turneringsmyndighed. Denne rapport skal indeholde disciplinærstraffe og andre særlige begivenheder, som er sket før, under eller efter kampen
- signalerer og/eller overvåger igangsættelser

Fordelsreglen

- lader spillet fortsætte, hvis det hold, som en forseelse er begået imod, har fordel derved, og straffer den oprindelige forseelse, hvis den forventede fordel ikke bliver en realitet inden for få sekunder.

Vurdering af ulovligheder

- straffer den alvorligste forseelse (vurderet ud fra følgestraf, igangsættelse, graden af fysisk indsats samt taktisk indflydelse), hvis der begås to samtidige forseelser.
- tildeler følgestraf til spillere, som begår en forseelse, som skal straffes med advarsel eller udvisning.
- har retten til at tildele disciplinære sanktioner fra det øjeblik, han træder ind på banen for at kontrollere den før kampen, til han forlader banen efter kampen (indbefattet straffesparkskonkurrence). Hvis en spiller før kampen begår en forseelse til udvisning, skal dommeren nægte spilleren at deltage i kampen (se §3). Dommeren vil indberette enhver yderligere overtrædelse.
- har myndighed til at vise gule og røde kort, samt hvor turneringsreglerne tillader det, midlertidigt udvise en spiller, fra han træder ind på banen ved kampens begyndelse og indtil kampens afslutning (indbefattet pausen, forlænget spilletid og straffesparkskonkurrence).
- skrider ind over for officials, som ikke viser sportslig opførsel og påtaler det, advarer eller udviser dem eventuelt fra banen og dens umiddelbare nærhed, herunder det tekniske område. Hvis den, som har forset sig, ikke kan identificeres, sanktioneres cheftræneren, som befinder sig i det tekniske område. Et medlem af lægestaben, som begår en forseelse til udvisning, kan dog forblive, hvis holdet ikke har anden medicinsk fagperson til rådighed, således at han kan handle, hvis en spiller har brug for lægehjælp.
- handler efter råd fra det øvrige dommerteam angående hændelser, han ikke selv har set.

Skader

- lader spillet fortsætte, indtil bolden er ude af spil, hvis en spiller kun er lettere skadet
- standser spillet, hvis en spiller efter hans skøn er alvorligt skadet, og sørger for, at han bliver fjernet fra banen. En skadet spiller må ikke behandles på banen og må først genindtræde på banen, når spillet er genoptaget. Hvis bolden er i spil, skal

genindtræden ske over sidelinjen, men hvis bolden er ude af spil, kan det ske over en hvilken som helst grænselinje.

Undtagelser til kravet om at forlade banen kan kun forekomme, når

- en målmand er skadet
  - en målmand og en markspiller er stødt sammen og skal have behandling
  - medspillere er stødt sammen og skal have behandling
  - der foreligger en alvorlig skade
  - en spiller blevet skadet som resultat af en fysisk forseelse, som har påført modspilleren en advarsel eller udvisning (f.eks. en hensynsløs eller voldsom tackling). Selve behandlingen skal afsluttes hurtigt.
  - der er dømt straffespark, og sparket skal tages af den skadede spiller
- sikrer sig, at enhver spiller, der bløder fra et sår, forlader banen. Spilleren må først genindtræde ved et tegn fra dommeren, som skal sikre sig, at blødningen er standset, og der ikke er blod på noget af spillerens udstyr.
  - Hvis dommeren har kaldt læge og/eller bærehold ind på banen, skal spilleren forlade banen gående eller på båren. En spiller, som ikke gør det, skal advares for usportslig opførsel.
  - Hvis dommeren skal tildele en advarsel eller en udvisning til en spiller, som er skadet og forlader banen for at blive behandlet, skal kortet vises, før spilleren forlader banen.
  - Hvis spillet ikke er standset af anden grund, eller skaden ikke skyldes en overtrædelse af spillets love, genoptages spillet ved, at dommeren lader bolden falde.

Udefra kommende påvirkning

- standser, udsætter eller afbryder kampen som følge af en overtrædelse af loven eller udefra kommende påvirkning, f.eks. hvis
  - lysanlægget ikke giver tilstrækkeligt lys
  - en tilskuer kaster en genstand, som rammer et medlem af dommerteamet, en spiller eller en official. Dommeren kan lade kampen fortsætte eller standse, udsætte eller afbryde kampen afhængig af hændelsens karakter.
  - en tilskuer fløjter, og dette har indflydelse på kampen. Spillet standses og genoptages ved, at dommeren lader bolden falde.
  - Hvis en bold, en anden genstand eller et dyr kommer ind på banen under kampen, skal dommeren
    - kun standse spillet (og genoptage det ved at lade bolden falde), hvis det har indflydelse på spillet. Hvis bolden er på vej i mål, og indblandingen ikke forhindrer en forsvarende spiller i at spille bolden, dømmes mål, hvis bolden efterfølgende går i mål (selv hvis den pågældende har rørt bolden), medmindre bolden går i modspillernes mål.
    - lade spillet fortsætte, hvis det pågældende ikke har indflydelse på spillet, og få det fjernet fra banen ved først givne lejlighed.
- tillader ikke en uvedkommende person at træde ind på banen

Videodommere (VAR)

Brug af videodommere (VAR) er kun tilladt, hvis turneringsmyndighederne har opfyldt alle implementeringskrav i VAR-protokollen som beskrevet i VAR-håndbogen og har fået skriftlig tilladelse fra IFAB og FIFA.

Dommeren kan kun få hjælp fra en videodommer, hvis der foreligger en klar og åbenlys fejl eller en alvorlig ikke-registreret hændelse i relation til

- mål / ikke mål
- straffespark / ikke straffespark
- direkte udvisning (ikke 2. advarsel)
- forveksling af spillere, hvor dommeren advarer eller udviser den forkerte spiller

Hjælpen fra videodommeren sker i form af mulighed for at gense hændelsen. Dommeren træffer den endelige afgørelse, som kan være baseret udelukkende på information fra videodommere og / eller ske efter, at dommeren har genset den pågældende situation (review på banen).

Bortset fra en alvorlig ikke-registreret hændelse skal dommeren (og, hvor det er relevant, andre medlemmer af dommerteamet) altid træffe en afgørelse (herunder også en afgørelse om ikke at straffe en potentiel lovovertrædelse). Denne kendelse ændres ikke, medmindre der er tale om en klar og åbenlys fejl.

Review efter at spillet er genoptaget:

Hvis spillet er blevet standset og genoptaget, kan dommeren kun foretage et review og anvende passende disciplinærstraffe, hvis det drejer sig om en forveksling af spillere eller en mulig udvisning for voldsom adfærd, spyttten, biden eller ekstremt fornærmende, hånende eller upassende sprog eller handling.

Dommerens udstyr

Obligatorisk udstyr

- Fløjte(r)
- Ur(e)
- Røde og gule kort
- Notesbog (eller andet, så der kan holdes regnskab med kampen)

Andet udstyr

Dommeren må bruge

- Kommunikationsudstyr til kommunikation med det øvrige dommerteam (bip-flag, headset, etc.)
- EPTS eller andet udstyr til fysiske målinger

Dommerteamet må ikke bære smykker eller noget andet elektronisk udstyr, herunder kameraer.

Dommerens markeringer

Ud over den nuværende fordelsmarkering med to arme er en tilsvarende markering med én arm nu også tilladt, da det ikke altid er let for dommeren at løbe med to strakte arme.

Indirekte frispark

Direkte frispark

Straffespark

Rødt og gult kort

Fordel (1)

Fordel (2)

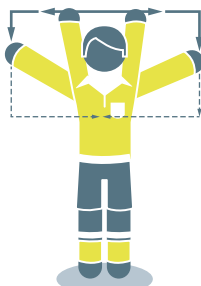
Hjørnespark

Målspark

VAR-check

VAR-review

Dommerens ansvar

En dommer eller andet medlem af dommerteamet kan ikke gøres ansvarlig for

- nogen som helst form for skade på en spiller, official eller tilskuere
- nogen som helst tingskade
- noget som helst tab for nogen enkeltperson, klub, selskab, forbund eller tilsvarende som følge eller mulig følge af en afgørelse, som han træffer ud fra fodboldloven eller ifølge de normale procedurer i forbindelse med arrangement af, afvikling af eller kontrol over en kamp.

Eksempler på sådanne afgørelser:

- om banens eller dens omgivers tilstand eller vejrforholdene gør det muligt eller ikke muligt at afvikle en kamp
- aflysning af en kamp, uanset grunden
- vedrørende tilstanden af rekvisitter, udstyr og bolde, som anvendes under en kamp
- afbrydelse eller fortsættelse af en kamp under hensyntagen til indblanding fra tilskuere eller noget som helst problem i tilskuerrådet
- afbrydelse eller fortsættelse af en kamp for at tillade behandling af en skadet spiller
- anmodning eller krav om, at en skadet spiller fjernes fra banen for at blive behandlet
- tilladelse til eller forbud mod, at en spiller bærer bestemt udstyr eller bestemte beklædningsgenstande
- for så vidt dette er inden for dommerens ansvarsområde, om en hvilken som helst person (herunder også officials fra holdene eller stadion, sikkerhedsfolk, fotografer eller andre repræsentanter for medierne) må befinde sig i nærheden af banen
- enhver anden afgørelse, som dommeren træffer ifølge fodboldloven eller i overensstemmelse med sine beføjelser ifølge de turneringsregler, hvorunder kampen spilles.

§6 DET ØVRIGE DOMMERTEAM

Ud over dommere kan der udpeges andre personer til dommerteamet (to linjedommere, en fjerdedommer, to mållinjedommere, en reservelinjedommer, videodommer og mindst én assisterende videodommer. De hjælper dommeren med at lede kampen efter fodboldlovens bestemmelser, men dommeren tager altid den endelige afgørelse.

Dommeren, linjedommerne, fjerdedommeren, mållinjedommerne og reservelinjedommeren udgør dommerteamet på banen. Videodommeren og den assisterende videodommer udgør video-dommerteamet og hjælper dommeren i overensstemmelse med VAR-protokollen som bestemt af IFAB.

Dommerteamet arbejder under dommerens ledelse. I tilfælde af uretmæssig indblanding eller upassende opførsel skal dommeren bortvise vedkommende og indberette sagen til rette vedkommende.

Med undtagelse af reservelinjedommeren hjælper de dommeren med at vurdere forseelser og overtrædelser, når de har et bedre udsyn end dommeren, og de skal indberette til rette vedkommende, hvis der forekommer alvorlige forseelser og overtrædelser uden for dommerens og de andre teammedlemmers synsfelt. De øvrige i teamet skal underrettes om indberetningen.

Dommerteamet hjælper dommeren med at kontrollere banen, boldene og spillernes udstyr (herunder om mangler er blevet udbedret), ligesom de noterer tid, scoringer, følgestrafte osv.

Et turneringsreglement skal klart foreskrive, hvem der skal erstatte et medlem af teamet, som ikke kan begynde eller fortsætte kampen, samt heraf afledte ændringer. Især skal

det være klart, hvem der skal tage over, hvis dommeren er ude af stand til at fortsætte – fjerdedommeren, den mest rutinerede linjedommer eller den mest rutinerede mållinjedommer.

Linjedommerne

De markerer,

- når hele bolden har forladt banen, samt hvilket hold, der er berettiget til hjørnespark, målspark eller indkast
- når en spiller kan straffes for at være i en offside-position
- når en udskiftning ønskes
- om målmanden ved udførelse af straffespark har bevæget sig fremad mod bolden, før sparket blev taget, samt om bolden har passeret mållinjen. Hvis der medvirker mållinjedommere i kampen, er linjedommerens placering ud for straffesparksmærket.

Linjedommerens hjælp omfatter også at overvåge proceduren ved udskiftning.

Linjedommeren kan gå ind på banen for at hjælpe med overholdelse af afstandsreglen (9,15 meter).

Fjerdedommeren

Fjerdedommerens hjælp omfatter også

- at styre proceduren ved udskiftning
- at kontrollere en spillers eller reserves udstyr
- at lade en spiller genindtræde, efter at dommeren har givet tilladelse og tegn
- at kontrollere reserveboldene
- at vise den tid, som dommeren mindst har tænkt sig at forlænge en halvleg med (også i forlænget spilletid)
- at underrette dommeren om enhver form for usportslig opførsel i det tekniske område.

Mållinjedommerne

Mållinjedommerne kan meddele,

- når hele bolden har passeret mållinjen
- om igangsættelsen er et målspark eller hjørnespark
- om målmanden ved udførelse af straffespark har bevæget sig fremad mod bolden, før sparket blev taget, samt om bolden har passeret mållinjen.

Reservelinjedommeren

Reservelinjedommerens eneste opgave er at erstatte en linjedommer eller fjerdedommer, som ikke kan fortsætte.

Videodommere

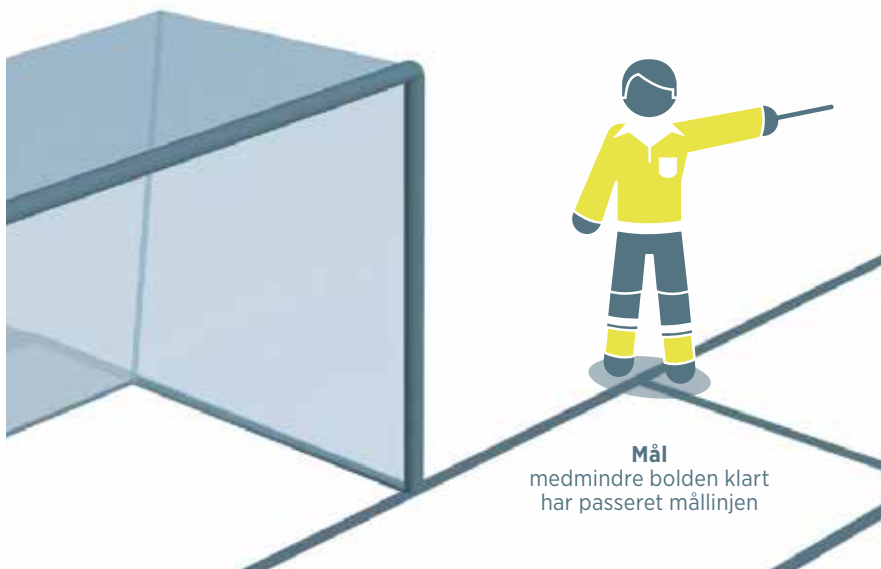
VAR og AVAR er videodommere (VMO – 'video match officials'), som hjælper dommere i overensstemmelse med fodboldloven og VAR-protokollen.

En videodommer (VAR) er et medlem af dommerteamet, som kan hjælpe dommeren med at træffe en afgørelse baseret på review af videomateriale, som kan hjælpe dommeren med at åbenlyse fejl i forbindelse med situationer, som vedrører mål / ikke mål, straffespark / ikke straffespark, direkte udvisning (ikke 2. advarsel) eller forveksling af spillere, hvor dommeren advarer eller udviser en forkert spiller.

En assisterende videodommer (AVAR) er et medlem af dommerteamet, som hjælper videodommeren primært ved at

- følge TV-optagelserne, medens videodommeren er beskæftiget med et check eller review
- holde regnskab med VAR-relaterede hændelser og eventuelle problemer med teknologi eller kommunikation
- understøtte videodommerens kommunikation med dommeren, især ved at kommunikere med dommeren, medens videodommeren foretager et check eller review, f.eks. ved at bede dommeren standse spillet, forsinke igangsættelsen etc.
- registrere den tid, som går tabt, medens spillet er standset for et check eller review
- kommunikere information om en VAR-relateret hændelse til relevante parter'

Mållinjedommermarkering

Linjedommermarkeringer

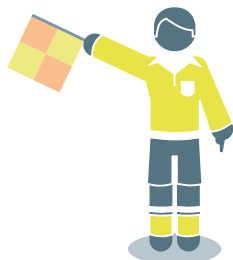
udskiftning

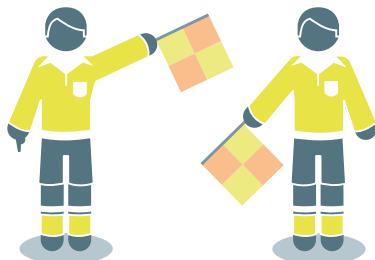
Frispark til angriberne

Frispark til forsvarerne

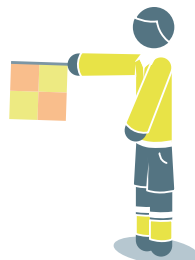
Indkast til angriberne

Indkast til forsvarerne

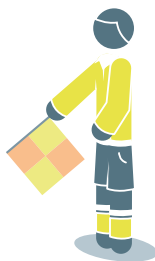
Hjørnespark

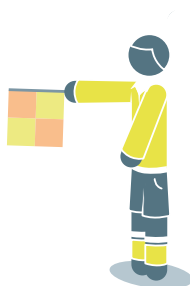
Målspark

Offside

Offside på den nærmeste del af banen

Offside på den midterste del af banen

Offside på den fjerneste del af banen

§7 SPILLETID

Kampen deles i to halvlege på hver 45 minutter, som kun kan ændres, hvis det er aftalt mellem dommeren og holdene før kampens start og er i overensstemmelse med turneringsreglementet.

Halvlegspause

Spillerne har ret til en pause mellem halvlegene. Halvlegspausen må ikke overstige 15 minutter. En kort drikkepause (som ikke bør overstige ét minut) er tilladt mellem de to halvlege i forlænget spilletid.

Turneringsreglementet skal tydeligt angive halvlegspausens varighed, og varigheden må kun ændres med dommerens tilladelse.

Tidstillæg

I begge halvlege skal dommeren kompensere for al tid, som er mistet i den pågældende halvleg på grund af

- udskiftning(er)
- vurdering af og/eller fjernelse af skadede spillere fra banen
- forhaling af tiden
- tildeling af følgestrafte
- medicinsk begrundede pauser, som er tilladt i turneringsreglementet, f.eks. drikkepauser (som ikke bør overstige ét minut), eller pauser til nedkøling (halvandet minut til tre minutter).
- anden årsag, herunder enhver væsentlig forsinkelse af spillets igangsættelse (f.eks. på grund af scoringsjubel)
- forsinkelser relateret til checks og reviews forårsaget af VAR

Ved afslutningen af det sidste minut i hver halvleg viser fjerdedommeren, hvor meget tid dommeren har besluttet som minimum at lægge til.

Dommeren kan forøge tillægstiden, men ikke formindske den. Har dommeren begået en fejl med spilletiden i 1. halvleg, kan han ikke kompensere for det ved at ændre længden på 2. halvleg.

Straffespark

Hvis et straffespark skal tages eller tages om, forlænges halvlegen, indtil sparket er fuldført.

Afbrudt kamp

En kamp, som dommeren har afbrudt før spilletidens udløb, skal spilles om, medmindre turneringsreglementet eller den relevante turneringsmyndighed beslutter noget andet.

§8 SPILLET'S IGANGSÆTTELSE OG GENOPTAGELSE

Et begyndelsesspark er en igangsættelse, som foretages ved begyndelsen af begge halvlege, begge halvlege i forlænget spilletid, samt efter at et mål er scoret.

Andre igangsættelser er frispark (direkte eller indirekte), straffespark, indkast, målspark og hjørnespark (se §§ 13 - 17).

Dommeren lader bolden falde i de tilfælde, hvor han har standset spillet, og loven ikke foreskriver nogen af igangsættelserne ovenfor.

Hvis der begås en forseelse, mens bolden ikke er i spil, ændrer det ikke ved den oprindelige igangsættelse.

Begyndelsesspark

Procedure

- Dommeren trækker lod ved at kaste en mønt i vejret. Holdet, som vinder lodtrækningen, vælger banehalvdel eller at foretage begyndelsessparket.
- Afhængig heraf foretager det andet hold begyndelsessparket eller vælger banehalvdel.
- Det hold, som valgte banehalvdel i 1. halvleg, foretager begyndelsessparket til 2. halvleg.
- Efter pausen skifter holdene banehalvdel.
- Når et hold har scoret, tages begyndelsessparket af modspillerne.

Ved ethvert begyndelsesspark

- skal alle spillere med undtagelse af spilleren, som foretager begyndelsessparket, være på egen banehalvdel.
- skal modspillerne til det hold, der giver bolden op, være mindst 9,15 m fra bolden, indtil den er i spil.
- skal bolden ligge stille på banens midte
- skal dommeren give tegn
- er bolden i spil, når sparket er taget, og den klart bevæger sig
- kan der scores direkte i modspillernes mål. Hvis bolden går direkte i eget mål, dømmes hjørnespark til modspillerne.

Overtrædelser / straffebestemmelser

Hvis sparkeren rører bolden igen, før den er rørt af en anden spiller, dømmes indirekte frispark til modspillerne. Hvis der foreligger en hands-forseelse, dømmes dog direkte frispark.

For enhver anden overtrædelse af proceduren ved begyndelsesspark skal sparket tages om.

Dommeren lader bolden falde**Procedure**

Dommeren lader bolden falde til den forsvarende målmand i eget straffesparksfelt, hvis

- bolden ved spillets afbrydelse var i straffesparksfeltet
- den sidste boldberøring var i straffesparksfeltet

I alle andre tilfælde lader dommeren bolden falde til én spiller fra det hold, som sidst rørte bolden, på det sted, hvor bolden sidst blev berørt af en spiller, en spillet uvedkommende, eller jfr. § 9 et medlem af dommerteamet.

Alle andre spillere (fra begge hold) skal være mindst 4 meter fra bolden, indtil den er sat i spil.

Bolden er i spil, når den rammer jorden.

Overtrædelser/straffebestemmelser

Dommeren skal lade bolden falde igen, hvis

- en spiller rører den, før den rammer jorden
- bolden går ud af banen efter at have ramt jorden, men uden at en spiller har rørt den

Hvis bolden går i mål uden at have rørt mindst to spillere, genoptages spillet med

- målspark, hvis bolden gik i modspillernes mål
- hjørnespark, hvis bolden gik i eget mål.

§9 BOLDEN I OG UDE AF SPIL

Bolden ude af spil

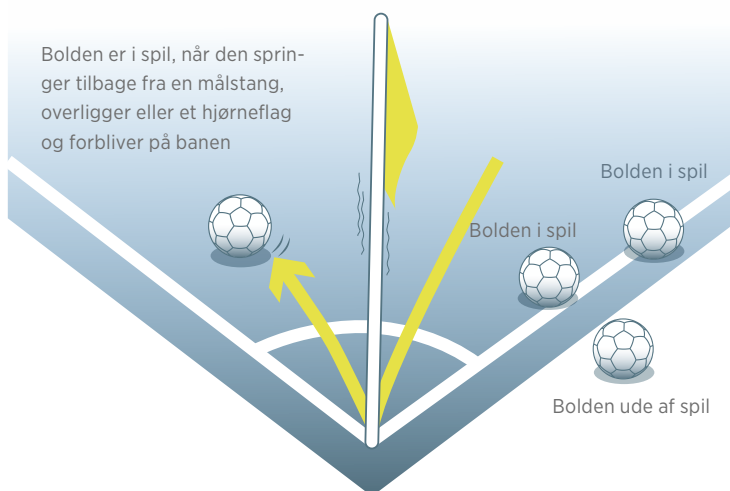
Bolden er ude af spil, når

- den fuldstændigt har passeret sidelinjen eller mållinjen, hvad enten det sker på jorden eller i luften
- dommeren har standset spillet.
- den rører et medlem af dommerteamet, bliver på banen, og
  - et hold påbegynder et lovende angreb
  - bolden går direkte i mål
  - det modsatte hold erobrer bolden.

I disse tilfælde genoptages spillet ved, at dommeren lader bolden falde.

Bolden i spil

Bolden er i spil i alle andre situationer, også når den rører et medlem af dommerteamet, og når den springer tilbage fra en målstang, overligger eller et hjørneflag og forbliver på banen.

§10 KAMPENS RESULTAT

Scoring

Et mål er scoret, når hele bolden har passeret mållinjen mellem målstængerne og under overliggeren, forudsat at der ikke foreligger nogen lovovertrædelse af det hold, som har scoret.

Hvis målmanden kaster bolden direkte i modspillernes mål, dømmes målspark

Hvis dommeren markerer for mål, før bolden helt har passeret mållinjen, genoptages spillet ved, at dommeren lader bolden falde.

Kampens afgørelse

Det hold, der har scoret flest mål, har vundet kampen. Hvis begge hold scorer lige mange mål, eller der ingen mål scores, er kampen uafgjort.

Hvis et turneringsreglement foreskriver, at der skal udpeges en vinder efter en kamp eller kamp ude/hjemme, hvor stillingen er lige, er de eneste tilladte muligheder for at finde en vinder

- reglen om udebanemål
- forlænget spilletid på to lige lange halvlege, som hver ikke må være længere end 15 minutter
- straffesparkskonkurrence.

Disse tre muligheder kan kombineres.

Straffesparkskonkurrence

Straffesparkskonkurrence foretages efter kampens afslutning. Medmindre andet er nævnt, gælder de relevante af spillets love under afvikling af en straffesparkskonkurrence. En spiller, som er blevet udvist (rødt kort) under kampen, må ikke deltage. Påtaler og advarsler (gult kort) tildelt under kampen nulstilles før straffesparkskonkurrencen.

Procedure

Før straffesparkskonkurrencens begyndelse

- Medmindre der er andre hensyn at tage (f.eks. baneforhold, sikkerhed e.l.) trækker dommeren lod ved at kaste en mønt i vejret for at afgøre, ved hvilket mål sparkene skal tages. Dette kan kun ændres af sikkerhedsgrunde, eller hvis målet eller banen bliver uanvendelige.

- Dommeren trækker igen lod ved at kaste en mønt i vejret, og holdet, der vinder lodtrækningen, vælger, om det vil sparke først eller sidst
- Med undtagelse af en reserve for en målmand, som er ude af stand til at fortsætte, må kun spillere der er på banen ved kampens slutning, eller kortvarigt har forladt den (f.eks. på grund af skade eller udstyr), deltage i straffesparkskonkurrencen
- Hvert hold er ansvarlig for at vælge blandt de mulige spillere, i hvilken rækkefølge de skal sparke. Dommeren skal ikke underrettes om rækkefølgen.
- Hvis et hold ved kampens slutning, før eller under straffesparkskonkurrencen har flere spillere end det andet hold, skal det reducere antallet af spillere, så begge hold har lige mange, og anføreren skal underrette dommeren om navn og nummer på de fravalgte spillere. Disse må ikke deltage i straffesparkskonkurrencen (undtagen som beskrevet nedenfor)
- En målmand, som bliver ude af stand til fortsætte før eller under en straffesparks-konkurrence, kan erstattes af en spiller, som er blevet fravalgt for at sikre lige mange spillere på begge hold, eller - hvis holdet ikke har brugt alle tilladte reserver - af en navngiven reserve. Målmanden må ikke deltage yderligere og må ikke sparke. Hvis målmanden allerede har sparket, må hans afløser ikke sparke før næste runde straffespark, dvs. når alle andre har sparket.

Under straffesparkskonkurrencen

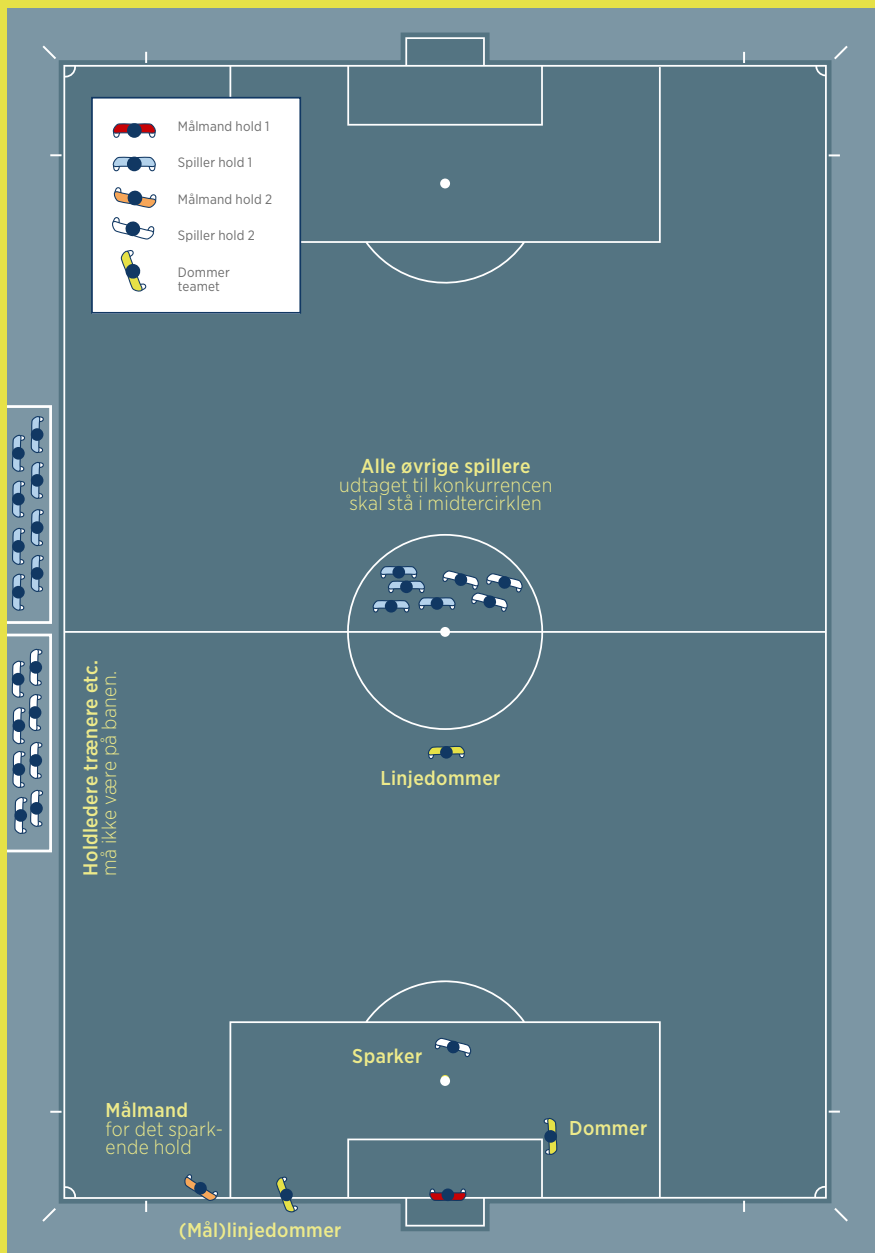
- Kun spillere, som er berettigede til deltagelse i konkurrencen, samt dommerteamet må forblive på banen under konkurrencen
- Alle spillere, undtagen sparkeren og de to målmænd, skal forblive i midtercirklen
- Målmanden, der er medspiller til sparkeren, skal være på banen uden for det straffesparksfelt, hvor sparkene tages, og på mållinjen, hvor den skærer straffesparksfeltets grænselinje
- Alle spillere, der er berettigede til deltagelse i konkurrencen, kan skifte plads med målmanden under konkurrencen
- Et spark er afsluttet, når bolden holder op med at bevæge sig eller går ud af spil, eller dommeren standser spillet for en forseelse. Sparkeren må ikke røre bolden igen efter sparket.
- Dommeren holder regnskab med de udførte spark

Forseelse af målmanden

- Hvis målmanden begår en forseelse, og sparket som følge deraf skal tages om, skal målmanden tildeles en påtale - og i gentagelsestilfælde en advarsel.

Forseelse af sparkeren

- Hvis sparkeren straffes for en forseelse, som bliver begået, efter at dommeren har givet signal til, at sparket skal tages, noteres sparket som brændt, og sparkeren advares.

Forseelser af både målmanden og sparkeren

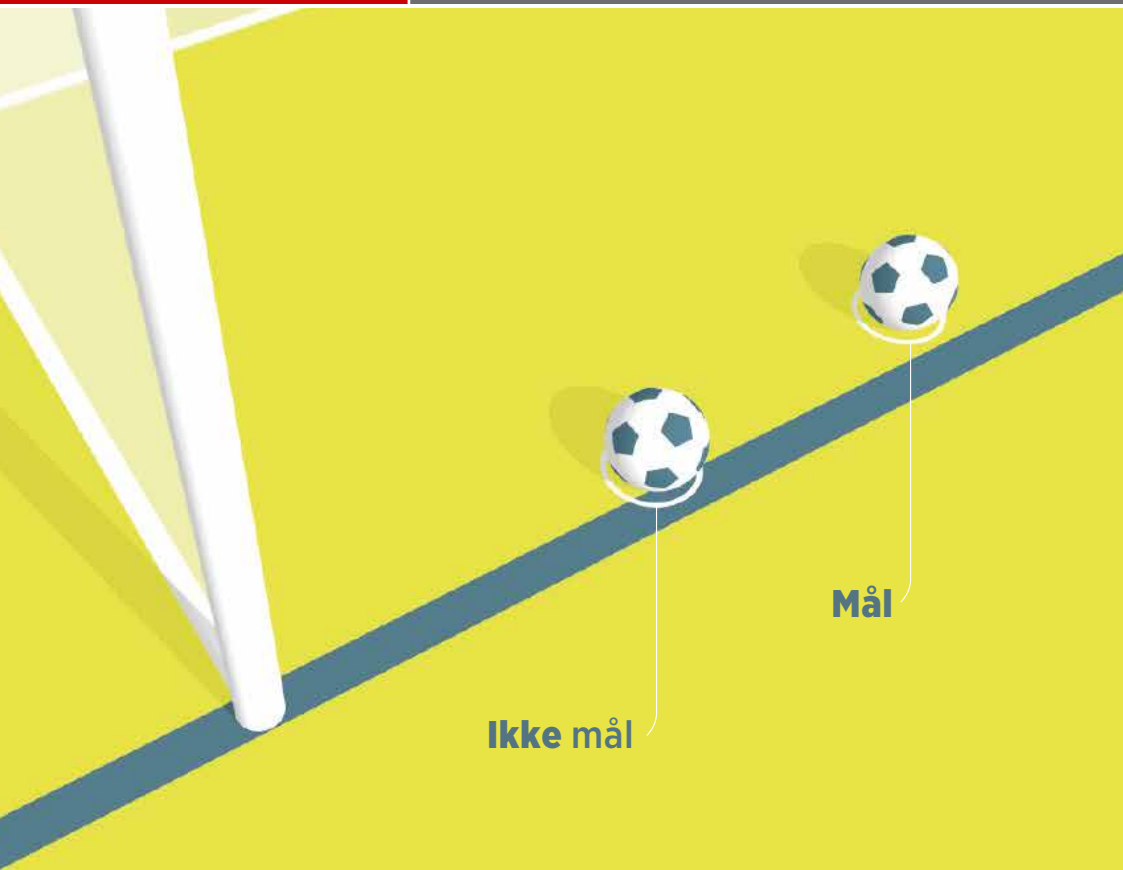
- Hvis både målmanden og sparkeren begår fuldstændig samtidige forseelser, noteres sparket som brændt, og sparkeren advares.

I henhold til nedenstående regler tager hvert hold fem spark

- Sparkene tages skiftevis af det ene og det andet holds spillere
- Hvis det ene hold, før begge har taget fem spark, har scoret flere mål, end det andet kan opnå, selv om det tog alle fem spark, skal konkurrencen ophøre
- Hvis stillingen er lige, efter at begge hold har taget fem spark, skal de fortsætte med at sparke i den samme rækkefølge, indtil det ene hold har scoret et mål mere end det andet på samme antal spark
- Hvert spark skal tages af en spiller, der ikke tidligere har sparket. Først når alle berettigede spillere på et hold har sparket, må en spiller fra samme hold tage sit andet spark
- Dette princip er gældende for enhver efterfølgende sekvens af spark, men et hold må skifte rækkefølgen af sparkere.
- En straffesparkskonkurrence kan ikke udsættes på grund af en spiller, som har forladt banen. Spillerens spark vil blive betragtet som tabt (ikke scoring), hvis spilleren ikke er tilbage i tide til at tage sit spark

Udskiftninger og udvisninger under en straffesparkskonkurrence

- En spiller, reserve, udskiftet spiller eller official kan advares eller udvises
- En målmand, som udvises, skal erstattes af en spiller berettiget til at deltage i konkurrencen
- En spiller, som ikke er målmand, og som ikke kan fortsætte, kan ikke erstattes
- Dommeren skal ikke afbryde kampen, hvis et hold bliver reduceret til færre end syv spillere.

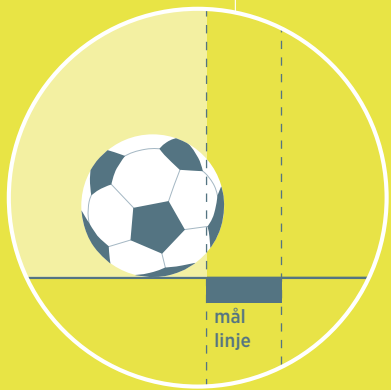

Ikke mål

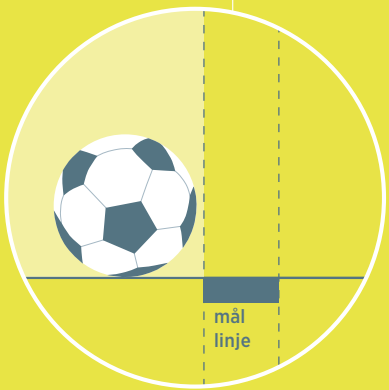
Mål

Ikke mål

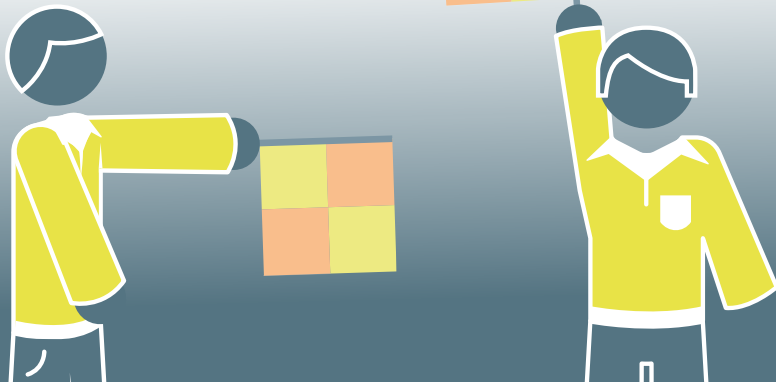
Mål

mål linje

mål linje

§11 OFFSIDE

Offside-position

Det er ikke i sig selv strafbart at være i offside-position.

En spiller er i offside-position, hvis

- en del af spillerens hoved, krop eller fødder er på modspillernes banehalvdel (midterlinjen tæller ikke med), *og*
- en del af spillerens hoved, krop eller fødder er nærmere modspillernes mållinje end både bolden og næstsidste modspiller.

Hænder og arme er uden betydning. Dette gælder for alle spillere. Armens øverste punkt defineres som på højde med armhulens udgangspunkt (se illustration på side 58).

En spiller er ikke i offside-position, hvis

- han er på linje med næstsidste modspiller, *eller*
- han er på linje med de to sidste modspillere.

Strafbar offside

En spiller, som er i offside-position i det øjeblik, hvor bolden spilles eller røres af en medspiller, skal kun straffes, hvis han efter dommerens skøn deltager aktivt i spillet ved at

- indvirke på spillet ved at spille eller røre en bold, som er spillet eller rørt af en medspiller. Det første kontaktpunkt mellem bold og spiller er gældende ved vurderingen, *eller*

- genere en modspiller ved at
  - forhindre en modspiller i at spille eller kunne spille bolden ved klart at spærre for hans udsyn, *eller*
  - angribe en modspiller for at erobre bolden, *eller*
- klart forsøge at spille en bold, som er tæt på ham, og denne handling påvirker en modspiller, *eller*
- foretage en åbenlys handling, som klart påvirker en modspillers mulighed for at spille bolden *eller*
- opnå en fordel ved at røre bolden eller genere en modspiller, når bolden
  - tilfældigt springer tilbage fra en målstang, overligger, modspiller eller et medlem af dommerteamet.
  - kommer fra en modspiller som følge af en forsætlig redning.

En spiller i offside-position, som modtager bolden fra en modspiller, som forsætligt spiller bolden, herunder også med hånd / arm, opnår ikke en fordel af sin offside-position, medmindre berøringen var en forsætlig redning.

En redning betyder, at en spiller med nogen del af kroppen (og for målmandens vedkommende i eget straffesparksfelt også hænderne) stopper eller forsøger at stoppe en bold, som er på vej ind i eller meget tæt på mål.

I situationer, hvor

- en spiller står i offside-position eller bevæger sig fra den og står i vejen for en modspiller og har indflydelse på modspillerens bevægelse mod bolden, skal spilleren straffes for offside, hvis det påvirker modspillerens mulighed for at spille bolden eller angribe for at erobre den. Hvis spilleren bevæger sig ind i modspillerens bane og bremser hans bevægelse (dvs. blokerer vejen for ham), skal forseelsen straffes ifølge § 12.
- en spiller i offside-position bevæger sig mod bolden og har til hensigt at spille den, men der begås en forseelse mod ham, før han spiller bolden, forsøger at spille bolden eller angriber for at erobre den, straffes denne forseelse, da den skete før offside-forseelsen.
- der begås en forseelse mod en spiller i offside-position, og denne spiller allerede spiller bolden, forsøger at spille den eller angriber for at erobre bolden, straffes offside-forseelsen, da den skete før frisparks-forseelsen

Ikke-strafbar offside

Der foreligger ingen offside-forseelse, hvis spilleren modtager bolden direkte fra

- målspark
- indkast
- hjørnespark.

Overtrædelser / straffebestemmelser

For enhver strafbar offside skal dommeren dømme indirekte frispark til modspillerne fra det sted, hvor forseelsen blev begået, også hvis det er på spillerens egen banehalvdel.

En forsvarsspiller, som forlader banen uden dommerens tilladelse, skal ved vurdering af offside-position betragtes som stående på egen mållinje eller sidelinje indtil næste stop i spillet, eller indtil det forsvarende hold har spillet bolden mod midterlinjen, og den er uden for deres straffesparksfelt. Hvis forsvareren forsætligt forlod banen, skal han advares ved næste spilstop.

En angrebsspiller må forlade eller forblive uden for banen for ikke at deltage aktivt i spillet. Hvis spilleren genindtræder over mållinjen og deltager aktivt i spillet før næste spilstop, eller før det forsvarende hold har spillet bolden mod midterlinjen, og den er uden for deres straffesparksfelt, betragtes han i offside-henseende som stående på mållinjen. En angrebsspiller, som forsætligt forlader banen, genindtræder uden dommerens tilladelse og ikke skal straffes for offside, men får en fordel derved, skal advares.

Hvis en angrebsspiller står bag mållinjen inde i målet, og bolden går i mål, skal målet godkendes, medmindre spilleren begår en offside-forseelse eller en § 12-forseelse. I så fald genoptages spillet med et indirekte eller direkte frispark.

TIP:

Se også eksempler på de forskellige offside-situationer fra side 104.

§12 UTILLADELIG SPILLEMÅDE OG USPORTSLIG OPFØRSEL

Der kan kun dømmes direkte og indirekte frispark eller straffespark for forseelser, som bliver begået, mens bolden er i spil.

Direkte frispark

Der dømmes direkte frispark til modspillerne, hvis en spiller begår én af følgende forseelser mod en modspiller på en måde, som efter dommerens skøn er satset, hensynsløs eller med unødigt stor kraft:

- Angriber med skulderen
- Springer på
- Sparker eller forsøger at sparke
- Puffer
- Slår eller forsøger at slå (omfatter også at nikke en skalle)
- Tackler eller angriber med en anden del af kroppen
- Spænder ben eller forsøger at spænde ben.

Hvis en forseelse medfører fysisk kontakt, er straffen et direkte frispark eller straffespark.

- **Satset** vil sige, at spilleren har udvist manglende forudseenhed eller handlet risikobetonet eller undladt at tage forholdsregler i sin kamp om bolden. Der skal ikke tildeles følgestraf.
- **Hensynsløst** vil sige, at spilleren har handlet uden hensyntagen til den fare eller de konsekvenser, som hans modspiller kan udsættes for. Spilleren skal advares.
- **Unødigt stor kraft** vil sige, at en spiller er gået ud over den nødvendige kraftanvendelse og udsætter sin modspiller for fare. Spilleren skal udvises.

Der dømmes direkte frispark til modspillerne, hvis en spiller begår én af følgende forseelser:

- Begår en hands-foerseelse (dette gælder ikke målmanden inden for eget straffesparksfelt).
- Holder en modspiller
- Bremsrer en modspiller med fysisk kontakt
- Bider eller spytter på eller efter en person på holdkortet eller et medlem af dommerteamet
- Kaster en genstand mod bolden, en modspiller eller et medlem af dommerteamet, eller rører bolden med en håndholdt genstand

Se også forseelserne beskrevet i § 3.

Spille bolden med hånd eller arm

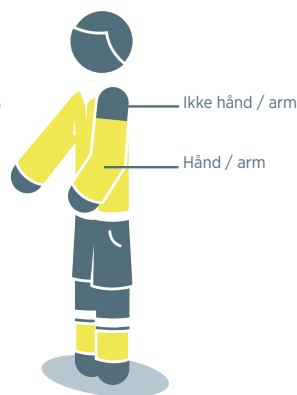
Armens øverste punkt defineres som på højde med armhulens udgangspunkt.

Det er ikke nødvendigvis en forseelse, hvis der kontakt mellem bold og arm / hånd.

Det er en forseelse,

Hvis en spiller forsætligt

- rører bolden med hånd/arm, for eksempel ved at bevæge hånden mod bolden.
- rører bolden med hånd/arm, når denne har gjort spilleren unaturligt højere eller bredere. En spiller anses for at have gjort sig unaturligt højere eller bredere, når positionen for arm/hånd ikke er en naturlig konsekvens af eller kan retfærdiggøres af spillerens bevægelse i den pågældende situation. Ved at have hånden/armen i den pågældende position, spiller den pågældende med risiko for, at bolden kan ramme hånd eller arm og dermed udgøre en forseelse.

Det er en forseelse, hvis en spiller scorer i modspillernes mål

- Direkte fra egen hånd eller arm, også hvis berøringen er tilfældig. Dette gælder også målmanden.
- Umiddelbart efter at bolden har rørt egen hånd eller arm, også hvis berøringen er tilfældig.

Målmanden har uden for sit straffesparksfelt de samme begrænsninger som alle andre spillere med hensyn til at røre bolden med hånd / arm. Hvis målmanden ulovligt rører bolden med hånd / arm i eget straffesparksfelt, dømmes som udgangspunkt indirekte frispark uden følgestraf. Men hvis forseelsen er gentagelsesspil med eller uden berøring af hånd / arm (at røre bolden for anden gang efter en igangsættelse, før den har rørt en anden spiller), skal målmanden straffes med passende følgestraf, hvis forseelsen bremsrer et lovende angreb eller berøver et mål eller en oplagt scoringsmulighed.

Indirekte frispark

Der dømmes indirekte frispark til modspillerne, hvis en spiller

- spiller på en måde, som er farlig
- spærrer vejen for en modspiller uden fysisk kontakt
- ved ord eller handling protesterer ved brug af fornærmende, hånende eller upassende sprog og / eller handling eller andre verbale forseelser
- forhindrer målmanden i at frigøre bolden til spil fra hænderne, eller sparker / forsøger at sparke til bolden, når målmanden er i færd med at frigøre den til spil
- er den ansvarlige for et forsøg på at omgå loven ved at spille bolden til målmanden med hoved, bryst, knæ etc. (også ved frispark eller målspark). Dette gælder, uanset om målmanden rører bolden med hænderne eller ej. Hvis målmanden er den ansvarlige, skal han straffes
- begår nogen anden forseelse, som ikke er nævnt i loven, og for hvilken dommeren standser spillet for at advare eller udvise en spiller.

Der dømmes indirekte frispark til modspillerne, hvis en målmand inden for eget straffesparksfelt begår én af følgende forseelser:

- Har kontrol over bolden med hånd/arm i mere end 6 sekunder, før han frigør den til spil
- Rører bolden med hånd/arm efter at have frigjort den til spil, men før den har rørt en anden spiller'
- Rører bolden med hånd/arm, medmindre målmanden klart har sparket til bolden eller forsøgt det for at frigive den til spil,
  - efter at den forsættigt er sparket til ham af en medspiller
  - efter at have modtaget bolden direkte fra indkast udført af en medspiller

En målmand anses for at have kontrol over bolden, når

- bolden er mellem hans hænder, eller mellem hånden og en anden flade (f.eks. jorden eller hans egen krop), eller hvis han rører bolden med nogen del af hænderne eller armene – undtagen hvis bolden springer tilbage fra målmanden, eller målmanden har foretaget en redning
- han holder bolden i sin udstrakte, åbne hånd
- han hånddribler eller luftdribler med bolden.

En målmand må ikke angribes af en modspiller, når han har kontrol over bolden med hænderne.

Farligt spil

Farligt spil defineres som enhver handling, hvor en spiller i sit forsøg på at spille bolden udsætter en anden eller sig selv for fare. Det omfatter også situationer, hvor en modspiller som følge af denne spillemåde undlader at spille bolden af frygt for, at der skal opstå en skade.

Et saksespark er tilladt, forudsat at det ikke efter dommerens skøn udsætter en modspiller for fare.

Spærre vejen for en modspiller uden fysisk kontakt

At spærre en modspiller vejen vil sige forsættigt at bevæge sig ind i modspillerens bane for at obstruere eller blokere, få modspilleren til at sænke farten eller fremtvinge et retningskift, når ikke begge spillere har bolden inden for spilleafstand.

Alle spillere har ret til at indtage deres position på banen – at være i vejen for en modspiller er ikke det samme som forsættigt at bevæge sig ind i en modspillers løbebane.

En spiller må dække bolden ved at anbringe sig mellem modspilleren og bolden, hvis bolden er inden for spilleafstand, og modspilleren ikke holdes væk med armen eller kroppen. Hvis bolden er inden for spilleafstand, kan spilleren angribes lovligt med skulderen.

Følgestrafte

Dommeren har retten til at tildele disciplinære sanktioner fra det øjeblik, han træder ind på banen for at kontrollere den før kampen, til han forlader banen efter kampen (indbefattet straffesparkskonkurrence).

Hvis en spiller eller official før kampen begår en forseelse til udvisning, skal dommeren nægte den pågældende spiller eller official at deltage i kampen (se § 3). Dommeren skal indberette enhver yderligere overtrædelse.

En spiller eller official, som begår en forseelse til advarsel eller udvisning, på eller uden for banen straffes efter forseelsens karakter.

Det gule kort anvendes til at signalere en advarsel, og det røde kort anvendes til at signalere en udvisning.

Kun en spiller, reserve, udskiftet spiller eller official kan få vist det gule eller røde kort.

Standsnings af en igangsættelse for at vise et kort

Når dommeren har bestemt sig for at tildele en advarsel eller udvisning, må spillet ikke genoptages, før straffen er blevet tildelt, medmindre holdet vælger at tage et hurtigt frispark, har en klar scoringsmulighed, og dommeren ikke har påbegyndt proceduren ved følgestrafpen. Følgestrafpen tildeles ved næste standsning i spillet. Hvis forseelsen berøvede det angribende hold en oplagt scoringsmulighed, skal spilleren advares. Hvis forseelsen havde indflydelse på eller bremsede et lovende angreb, advares spilleren ikke.

Fordelsreglen

Hvis dommeren har anvendt fordelsreglen i forbindelse med en forseelse, som ville have medført en advarsel / udvisning, hvis spillet var blevet standset, skal denne advarsel / udvisning tildeles ved næste spilstop – bortset fra berøven af oplagt scoringsmulighed. I så fald advares spilleren for usportslig opførelse. Hvis forseelsen havde indflydelse på eller bremsede et lovende angreb, advares spilleren ikke.

Fordelsreglen bør ikke anvendes i situationer med spil, som i alvorlig grad er utilladeligt eller voldsomt adfærd, medmindre der foreligger en klar scoringsmulighed. Dommeren skal udvise spilleren ved næste spilstop, men hvis den pågældende spiller bolden eller angriber / generer en modspiller, skal dommeren standse spillet, udvise spilleren og genoptage spillet med et indirekte frispark, medmindre spilleren har begået en alvorligere forseelse.

Hvis en forsvarsspiller begår en holde-forseelse mod en angrebsspiller uden for straffesparksfeltet, og forseelsen strækker sig ind i straffesparksfeltet, dømmes straffespark.

ADVARSLER OG UDVISNINGER

Forseelser, som skal straffes med advarsel

En spiller skal advares, hvis han

- forhæler en igangsættelse
- ved ord eller handling protesterer
- indtræder på, genindtræder på eller forsætligt forlader banen uden dommerens tilladelse
- overtræder afstandsreglen, når spillet genoptages efter hjørnespark, frispark, indkast, eller når dommeren lader bolden falde
- gentagne gange overtræder spillets love ('gentagne' indebærer ikke noget bestemt antal)
- gør sig skyldig i usportslig opførsel
- træder ind i review-området
- overdrevent signalerer ønske om review

En reserve eller udskiftet spiller skal advares, hvis han

- forhæler en igangsættelse
- ved ord eller handling protesterer
- indtræder eller genindtræder på banen uden dommerens tilladelse
- gør sig skyldig i usportslig opførsel
- træder ind i review-området
- overdrevent signalerer ønske om review

Hvis der begås to separate forseelser, som hver skal straffes med en advarsel (selv om de indtræffer med kort mellemrum), skal de medføre to advarsler. F.eks. hvis en spiller træder ind på banen uden tilladelse og udfører en hensynsløs tackling eller bremser et lovende angreb.

Advarsel for usportslig opførelse

Der er forskellige tilfælde, hvor en spiller skal advares for usportslig opførelse, herunder hvis en spiller

- forsøger at snyde dommeren, f.eks. ved at foregive en skade eller ved at lade som om, der er begået en forseelse mod ham ('film')
- skifter plads med målmanden under spillet eller uden dommerens tilladelse. Dette gælder begge involverede spillere.
- på en hensynsløs måde begår en forseelse, som skal straffes med direkte frispark
- spiller bolden med hånden for at gribe ind i eller stoppe et lovende angreb
- begår en forseelse for at gribe ind i eller stoppe et lovende angreb, undtagen hvor dommeren har dømt straffespark for en forseelse, som omfattede et forsøg på at spille bolden
- spiller bolden med hånden i et forsøg på at score (uanset om det lykkes eller ej), eller forgæves med hånden forsøger at forhindre bolden i at gå i mål
- berøver modspillerne en oplagt scoringsmulighed ved en forseelse, som omfattede et forsøg på at spille bolden, og hvor dommeren har dømt straffespark
- laver ikke-godkendte afmærkninger på banen
- spiller bolden på vej ud af banen efter at have fået tilladelse til at forlade den
- viser manglende respekt for spillet
- forsøger at omgå loven (også ved et frispark) ved at spille bolden til sin målmand med hoved, bryst, knæ osv., uanset om målmanden rører bolden med hænderne eller ej.
- med tilråb distraherer en modspiller under spillet eller ved en igangsættelse

Scoringsjubel

Spillere må juble, når der er scoret, men jubelen må ikke være overdreven, ligesom der ikke opfordres til indstuderet scoringsjubel. Jubelen må ikke medføre overdreven forhaling af tiden.

At forlade banen for at juble over et mål medfører ikke i sig selv advarsel, men det er afgørende, at spillerne er hurtigt tilbage på banen.

En spiller skal advares, uanset om målet anerkendes eller ej, hvis han

- klatrer op ad rækværket mod tilskuerne og/eller nærmer sig tilskuerne på en måde, der kan bringe sikkerheden i fare
- gestikulerer eller handler på en provokerende, hånende eller ophidsende måde
- dækker hoved eller ansigt med en maske eller tilsvarende
- tager spilletrøjen af eller tildækker sit hoved med den

Forhaling af en igangsættelse

Dommere skal advare spillere, som forhaler en igangsættelse ved at

- foregive at tage et indkast og pludselig overlade det til en medspiller
- forlade banen langsomt ved en udskiftning
- foretage en igangsættelse urimelig langsomt
- bære eller sparke bolden væk eller fremkalde en konfrontation ved forsætligt at røre bolden, efter at dommeren har standset spillet.
- foretage en igangsættelse fra et forkert sted for at fremkalde et omspark

Forseelser, som skal straffes med udvisning

En spiller, reserve eller udskiftet spiller skal udvises, hvis han

- berøver modspillerne et mål eller en oplagt scoringsmulighed ved en hands-forseelse (dette gælder ikke målmanden i eget straffesparksfelt)
- berøver et mål eller en oplagt scoringsmulighed for en modspiller, hvis generelle retning er mod målet hos den spiller, som begår den forseelse, som skal straffes med et frispark (se dog undtagelser nedenfor).
- gør sig skyldig i spil, som i alvorlig grad er utilladeligt
- bider eller spytter på eller efter en modspiller eller nogen anden person
- gør sig skyldig i voldsom adfærd
- bruger fornærmende, hånende eller upassende sprog eller udfører en tilsvarende handling
- modtager sin anden advarsel i samme kamp
- træder ind i videokontrolrummet

En spiller, reserve eller udskiftet spiller, som er blevet udvist, skal forlade banen, det tekniske område og disses umiddelbare nærhed.

Berøven af oplagt scoringsmulighed

Hvis en spiller berøver det andet hold et mål eller en oplagt scoringsmulighed ved en hands-forseelse, skal spilleren udvises, uanset hvor forseelsen fandt sted. Dette gælder ikke målmanden i eget straffesparksfelt

Hvis en spiller begår en forseelse mod en modspiller, som berøver denne en oplagt scoringsmulighed, og dommeren dømmer straffespark, skal spilleren advares, hvis forseelsen indebar et forsøg på at spille bolden. I alle andre tilfælde (f.eks. holde, puffe, ingen mulighed for at spille bolden etc.), skal spilleren udvises.

Berøven af oplagt scoringsmulighed begået af en person, der træder ind på banen

En spiller, udvist spiller, reserve eller udskiftet spiller, som træder ind på banen uden at have fået dommerens tilladelse og får indflydelse på spillet eller en modspiller ved at

berøve modspillerne et mål eller en oplagt scoringsmulighed, gør sig skyldig i en forseelse til udvisning.

Dommeren skal tage følgende i betragtning ved sin vurdering af, om der foreligger berøven af oplagt scoringsmulighed:

- Afstanden til målet
- Spilretningen
- Sandsynligheden for at bevare eller opnå kontrol over bolden
- Forsvarsspillerens antal og placering

Spil, som i alvorlig grad er utilladeligt

En tackling eller et angreb, som bringer modspillerens sikkerhed i fare eller udføres med unødigt stor kraft eller brutalitet, skal betragtes som spil, som i alvorlig grad er utilladeligt.

Enhver spiller, som springer på en modspiller forfra, fra siden eller bagfra med ét eller begge ben og gør det med unødigt stor kraft eller bringer modspillerens sikkerhed i fare, gør sig skyldig i spil, som i alvorlig grad er utilladeligt.

Voldsom adfærd

Voldsom adfærd foreligger, når en spiller anvender eller forsøger at anvende unødigt stor kraft eller brutalitet mod en modspiller, uden at det sker i kamp om bolden. Voldsom adfærd foreligger også ved en tilsvarende handling mod en medspiller, official, medlem af dommerteamet, tilskuer eller nogen anden person. Det er ikke afgørende, om der opstår fysisk kontakt.

En spiller, som – uden at det sker i kamp om bolden – forsætligt slår en modspiller eller nogen anden person i hoved eller ansigt med hånd eller arm, gør sig skyldig i voldsom adfærd, medmindre det sker med ubetydelig kraft.

Officials

Hvis der begås en forseelse, og den pågældende official ikke kan identificeres, er det cheftræneren i det tekniske område, som straffes.

Følgende forseelser vil normalt medføre en påtale – gentagne eller overdrevne forseelser bør medføre en advarsel eller udvisning:

- At træde ind på banen på en respektfuld og ikke-konfronterende måde.
- At undlade at samarbejde med et medlem af dommerteamet, f.eks. ved at ignorere en opfordring eller instruks fra linjedommer eller 4. dommer
- Ved ord eller handling at udtrykke mindre uenighed med en kendelse
- Fra tid til anden at forlade det tekniske område uden at begå nogen yderligere overtrædelse.

Følgende forseelser er eksempler på forseelser, der vil medføre en advarsel:

- Tydeligt eller gentagne gange ikke at respektere afgrænsningen af holdets tekniske område
- At forhale en igangsættelse, som skal foretages af ens eget hold
Forsættligt at bevæge sig ind i modspillernes tekniske område, uden at det sker med konfrontation som formål
- At protestere ved ord eller handling, f.eks. ved at kaste med eller sparke til drikkedunke eller andre genstande, eller ved at gestikulere på en måde, som viser klar mangel på respekt for dommerteamet, f.eks. ved at klappe sarkastisk
- At bevæge sig ind i dommerens review-område
- Overdrevent eller gentagne gange ved fagter at appellere for et gult eller rødt kort
- Overdrevent at appellere for et review ved at vise VAR-tegnet
- At gestikulere eller handle på en provokerende eller ophidsende måde
- Vedvarende uacceptabel opførsel, herunder gentagne gange at begå forseelser, der skal straffes med en påtale
- At udvise mangel på respekt for spillet.

Følgende forseelser er eksempler på forseelser, som vil medføre udvisning:

- At forhale en igangsættelse for modspillerne, f.eks. ved at holde fast i bolden, sparke bolden væk eller lægge hindringer i vejen for en spiller
- Med vilje at forlade det tekniske område for at protestere mod eller gå i rette med et medlem af dommerteamet eller for at handle på en provokerende eller ophidsende måde
- At bevæge sig ind i modspillernes tekniske område på en aggressiv eller konfrontationsøgende måde
- Med vilje at kaste eller sparke en genstand ind på banen
- At træde ind på banen for at konfrontere et medlem af dommerteamet (dette gælder også ved pausen og ved kampens afslutning) – eller for at få indflydelse på spillet, en modspiller eller et medlem af dommerteamet.
- At træde ind i videokontrolrummet
- At opføre sig fysisk eller aggressivt (herunder at spytte eller bide) over for en spiller, reserve eller official fra det modsatte hold, et medlem af dommerteamet, en tilskuer eller nogen anden person (f.eks. en bolddreng, sikkerheds- eller turneringsofficial, etc.)
- At modtage sin anden advarsel i samme kamp
- At bruge fornærmende, hånende eller upassende sprog eller udfører en tilsvarende handling
- At anvende uautoriseret elektronisk udstyr eller kommunikationsudstyr og/eller opføre sig upassende som følge af anvendelsen af elektronisk udstyr eller kommunikationsudstyr
- At udvise voldsom adfærd.

Kast med genstande

I alle tilfælde tager dommeren passende disciplinær straf i anvendelse

- Hvis forseelsen er udført hensynsløst, advarer dommeren personen for usportslig opførelse.
- Hvis forseelsen er udført med unødigt stor kraft, udviser dommeren personen for voldsom adfærd.

Spillets igangsættelse efter utilladelig spillemåde og usportslig opførelse

- Hvis bolden er ude af spil, genoptages spillet med den pågældende igangsættelse
- Hvis bolden er i spil, og en spiller begår en fysisk forseelse på banen mod
  - en modspiller – dømmes indirekte eller direkte frispark eller straffespark
  - en medspiller, reserve, udskiftet spiller, udvist spiller, official eller et medlem af dommerteamet – dømmes direkte frispark eller straffespark, hvis forseelsen indebærer eller kunne indebære fysisk kontakt.

Hvis dommeren standser spillet for en forseelse begået af en spiller – på banen eller udenfor – mod en spillet uvedkommende, genoptages spillet ved, at dommeren lader bolden falde – medmindre der dømmes indirekte frispark, fordi spilleren har forladt banen uden dommerens tilladelse. Det indirekte frispark tages fra det punkt på grænselinjen, hvor spilleren forlod banen.

Alle verbale forseelser straffes med indirekte frispark.

Hvis bolden er i spil, *og*

- en spiller begår en forseelse uden for banen mod et medlem af dommerteamet eller en modspiller, reserve, udskiftet spiller, udvist spiller eller official, *eller*
- en reserve, udskiftet spiller, udvist spiller eller official begår en forseelse mod eller blander sig i forhold til en modspiller eller et medlem af dommerteamet uden for banen

genoptages spillet med et frispark fra det punkt på grænselinjen, som er nærmest det sted, hvor forseelsen eller indblandingen skete. Der dømmes straffespark, hvis det er en forseelse, som skal straffes med direkte frispark, og punktet er i straffesparksfeltet for den spiller, som har forset sig.

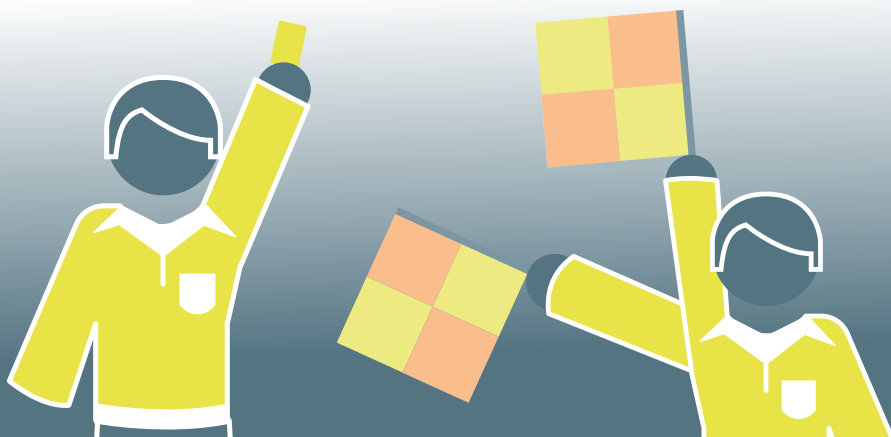
Hvis en spiller på eller uden for banen kaster eller sparker en genstand (bortset fra kampbolden) mod en modspiller, eller kaster eller sparker en genstand, herunder bolden, mod en reserve, udskiftet spiller, udvist spiller, official, et medlem af dommerteamet, eller bolden, genoptages spillet med et direkte frispark fra det sted, hvor genstanden ramte eller ville have ramt personen eller bolden. Hvis dette punkt er uden for banen, tages frisparket på det nærmeste punkt på grænselinjen. Der dømmes straffespark, hvis punktet er i straf-

fesparksfeltet for den spiller, som har forset sig.

Hvis en reserve, udskiftet spiller, udvist spiller, en spiller, som midlertidigt har forladt banen, eller en official kaster eller sparker en genstand ind på banen, og denne får indflydelse på spillet, en modspiller eller et medlem af dommerteamet, genoptages spillet med et direkte frispark fra det sted, hvor genstanden fik indflydelse på spillet, ramte eller ville have ramt modspilleren, medlemmet af dommerteamet eller bolden.

Hvis en spiller begår en forseelse uden for banen mod en spiller, reserve, udskiftet spiller eller en official fra spillerens eget hold, genoptages spillet med et indirekte frispark fra det nærmeste punkt på grænselinjen.

Hvis en spiller rører bolden med en håndholdt genstand (støvle, benskinne etc.) genoptages spillet med et direkte frispark (eller straffespark).

§13 FRISPARK

Former for frispark

Hvis en spiller, reserve, udskiftet spiller, udvist spiller eller official begår en forseelse eller overtrædelse af reglerne, dømmes direkte eller indirekte frispark til det modsatte hold.

Markering for indirekte frispark

Dommeren markerer et indirekte frispark ved at strække en arm i vejret. Han skal holde armen i denne stilling, indtil sparket er taget og bolden er rørt af en anden spiller, gået ud af spil, eller det er klart, at et mål ikke kan scores direkte.

Hvis dommeren fejlagtigt ikke markerer, at et frispark er indirekte, og bolden går i mål, skal frisparket tages om.

Bold i mål:

- Hvis bolden på et direkte frispark sparkes direkte i modspillernes mål, dømmes mål
- Hvis et indirekte frispark sparkes direkte i modspillernes mål, dømmes målspark
- Hvis et direkte eller indirekte frispark sparkes direkte i eget mål, dømmes hjørnespark.

Udførelse

Alle frispark tages fra det sted, hvor forseelsen blev begået, bortset fra følgende:

- Et indirekte frispark til angriberne i modspillernes målfelt tages på den af målfeltets linjer, som er parallel med mållinjen, og fra det punkt, som er nærmest det sted, hvor forseelsen blev begået.
- Et frispark i eget målfelt kan tages hvor som helst i målfeltet.

- Et frispark for forseelser, hvor en spiller træder ind på, genindtræder på eller forlader banen uden tilladelse, tages fra det punkt, hvor bolden var, da spillet blev standset. Hvis en spiller begår en forseelse uden for banen, genoptages spillet med et frispark fra det punkt på grænselinjen, som er nærmest det sted, hvor forseelsen blev begået. For forseelser, som skal straffes med et direkte frispark, dømmes straffespark, hvis dette punkt er inden for straffesparksfeltet for den spiller, som har forset sig.
- Hvis loven foreskriver et andet sted for igangsættelsen (jfr. §§ 3, 11 og 12), tages frisparket herfra.

Bolden

- skal ligge stille, og sparkeren må ikke røre bolden igen, før den har rørt en anden spiller
- er i spil, når den er sparket og klart bevæger sig.

Indtil bolden er i spil, skal alle modspillere være

- mindst 9,15 m fra bolden, medmindre de er på egen mållinje mellem målstængerne
- uden for straffesparksfeltet ved frispark i straffesparksfeltet.

Hvis tre eller flere spillere fra det forsvarende hold udgør en mur, skal alle det angribende holds spillere være mindst 1 meter fra muren, indtil bolden er i spil.

Et frispark kan udføres ved at løfte bolden med én fod eller samtidig med begge fødder.

At finte ved et frispark for at forvirre modspillerne er tilladt som en del af spillet.

Hvis en spiller ved udførelsen af et frispark forsætligt sparker bolden ind på en modspiller for at kunne spille den igen, og dette ikke sker på en satset eller hensynsløs måde eller med unødigt stor kraft, lader dommeren spillet fortsætte.

Overtrædelser / straffebestemmelser

Hvis en modspiller – når et frispark tages – er nærmere bolden end foreskrevet, tages frisparket om, medmindre fordelsreglen kan anvendes. Men hvis en spiller tager et frispark hurtigt, og en modspiller, som er mindre end 9,15 m fra bolden, opsnapper den, lader dommeren spillet fortsætte. En modspiller, som forsætligt forhindrer et frispark i at blive taget hurtigt, skal advares for at forhale en igangsættelse.

Hvis en spiller fra det angribende hold, når et frispark tages, er mindre end 1 meter fra en mur bestående af mindst tre spillere fra det forsvarende hold, dømmes indirekte frispark.

Hvis forsvarsspillere tager et frispark i eget straffesparksfelt, og én eller flere modspillere endnu er i straffesparksfeltet, fordi de ikke havde tid til at forlade det, skal dommeren lade spillet fortsætte. Hvis en modspiller, som er i straffesparksfeltet, når sparket tages, eller løber ind i straffesparksfeltet, før bolden er i spil, rører eller forsøger at erobre bolden, før den er i spil, skal frisparket tages om.

Hvis en spiller rører bolden igen, efter at bolden er i spil, men før den har rørt en anden spiller, dømmes indirekte frispark. Hvis sparkeren begår en hands-forseelse

- dømmes direkte frispark
- dømmes straffespark, hvis forseelsen blev begået i sparkerens straffesparksfelt, medmindre det var målmanden, der sparkede. I så fald dømmes indirekte frispark.

§14 STRAFFESPARK

Der dømmes straffespark, hvis en spiller begår en forseelse, som skal straffes med direkte frispark, i sit eget straffesparksfelt eller uden for banen som en del af spillet som beskrevet i §§ 12 og 13.

Der kan scores direkte på straffespark.

Udførelse

Bolden skal ligge stille på straffesparksmærket og målstænger, overligger og målnet skal være i ro.

Det skal tydeligt tilkendes gives, hvem der skal sparke.

Den forsvarende målmand skal forblive på mållinjen mellem målstængerne med front mod sparkeren uden at røre målstænger, overligger eller målnet, indtil sparket er taget.

Øvrige spillere skal befinde sig

- mindst 9,15 m fra straffesparksmærket
- bag straffesparksmærket
- på banen
- uden for straffesparksfeltet

Efter at spillerne har taget opstilling i overensstemmelse med loven, giver dommeren signal til straffesparkets udførelse:

Sparkeren skal sparke bolden fremad. Udførelse med hælen er tilladt, hvis bolden bevæger sig fremad.

Når bolden sparkes, skal den forsvarende målmand have mindst en del af den ene fod på eller i luften i flugt med mållinjen eller bag denne.

Bolden er i spil, når sparket er taget, og den klart bevæger sig.

Sparkeren må ikke røre bolden igen, før den er rørt af en anden spiller.

Et spark er afsluttet, når bolden holder op med at bevæge sig eller går ud af spil, eller dommeren standser spillet for en forseelse.

Hvis et straffespark skal tages eller tages om, forlænges den ordinære kamps eller den forlængede spilletids halvleg, indtil sparket er fuldført.

Når tiden forlænges, betragtes straffesparket som afsluttet, når sparket er taget, og bolden holder op med at bevæge sig, går ud af spil, røres af en anden spiller end den forsvarende målmand (incl. sparkeren), eller dommeren standser spillet for en forseelse af sparkeren eller sparkerens hold. Hvis en forsvarende spiller (incl. målmanden) begår en forseelse, og straffesparket ikke går i mål, tages det om.

Overtrædelser / straffebestemmelser

Når dommeren har givet signal til, at straffesparket kan tages, skal sparket udføres.

Hvis sparket ikke udføres, kan dommeren tildele følgestrafte, før han igen giver signal til udførelsen.

Hvis én af følgende situationer opstår, inden bolden er i spil:

Sparkeren eller én af hans medspillere overtræder spillets love:

- Hvis bolden går i mål, tages sparket om
- Hvis bolden ikke går i mål, standser dommeren spillet, som genoptages med et indirekte frispark til det forsvarende hold.

Undtagen følgende tilfælde, hvor dommeren standser spillet og dømmer et indirekte frispark til det forsvarende hold, uanset om bolden er gået i mål eller ej:

- Bolden sparkes bagud
- En medspiller til den tilkendegivne sparker udfører straffesparket. Dommeren advarer den spiller, som udførte sparket
- Sparkeren har afsluttet sit tilløb og finter ved at foregive at sparke til bolden. Det er indtil da tilladt at finte i tilløbet. Dommeren advarer sparkeren.

Målmanden overtræder spillets love:

- Hvis bolden går i mål, anerkendes målet
- Hvis bolden ikke rammer målet eller springer tilbage fra målstang eller overligger, tages sparket kun om, hvis målmandens forseelse tydeligt påvirkede sparkeren
- Hvis målmanden er årsagen til, at bolden ikke går i mål, tages sparket om.
- Hvis målmandens forseelse betyder, at sparket skal tages om, tildeles han en påtale for denne første forseelse – og i gentagelsestilfælde en advarsel.

Én af målmandens medspillere overtræder spillets love:

- Hvis bolden går i mål, anerkendes målet
- Hvis bolden ikke går i mål, tages sparket om.

En spiller fra både det forsvarende og det angribende hold overtræder spillets love:

- tages sparket om, medmindre den ene forseelse er mere alvorlig end den anden, f.eks. en ulovlig finte.

Forseelser af både målmanden og sparkeren:

- Hvis både målmanden og sparkeren begår fuldstændig samtidige forseelser:
  - tildeles sparkeren en advarsel, og spillet genoptages med et indirekte frispark til det forsvarende hold.

Hvis, efter at et straffespark er taget**Sparkeren rører bolden igen, før den har rørt en anden spiller:**

- Dømmes indirekte frispark til det forsvarende hold (direkte frispark, hvis sparkeren begår en hands-forseelse).

Bolden på sin vej mod målet bliver rørt af noget for spillet uvedkommende:

- Tages straffesparket om, medmindre bolden er på vej i mål, og indblandingen ikke forhindrer målmanden eller en forsvarende spiller i at spille bolden. I så fald dømmes mål, hvis bolden efterfølgende går i mål (selv hvis bolden blev rørt), medmindre bolden går i modspillernes mål.

Bolden kommer tilbage fra målmanden, overliggeren eller målstangen og bliver rørt af noget spillet uvedkommende:

- Standser dommeren spillet
- Genoptages spillet ved, at dommeren lader bolden falde på det sted, hvor den kom i berøring med det uvedkommende.

Resumé

Resultatet af straffesparket		
	Mål	Ikke mål
Angribende spiller for tidligt ind i feltet	Sparket tages om	Indirekte frispark
Forsvarende spiller for tidligt ind i feltet	Mål	Sparket tages om
Forsvarende og angribende spiller for tidligt ind i feltet	Sparket tages om	Sparket tages om
Forseelse af målmanden	Mål	<ul style="list-style-type: none"> • hvis sparket ikke er reddet af målmanden, tages det ikke om, medmindre målmandens forseelse har påvirket sparkeren • hvis målmanden har reddet sparket, tages sparket om, og målmanden tildes en påtale – og i gentagelsestilfælde en advarsel
Samtidige forseelser af målmand og sparker	Indirekte frispark og sparkeren advares	Indirekte frispark og sparkeren advares
Bolden sparkes bagud	Indirekte frispark	Indirekte frispark
Ulovlig finte	Indirekte frispark og sparkeren advares	Indirekte frispark og sparkeren advares
Forkert sparker	Indirekte frispark og den forkerte sparker advares	Indirekte frispark og den forkerte sparker advares

§15 INDKAST

Der dømmes indkast til det hold, som ikke sidst rørte bolden, når hele bolden har passeret sidelinjen, enten i luften eller på jorden.

Der kan ikke scores direkte på indkast.

- Hvis bolden går i modspillernes mål, dømmes målspark
- Hvis bolden går i kasterens mål, dømmes hjørnespark.

Udførelse

I kasteøjeblikket skal kasteren

- stå med front mod banen
- have en del af hver fod enten på sidelinjen eller på jorden uden for linjen
- kaste bolden bagfra over hovedet med begge hænder fra det sted, hvor bolden forlod banen.

Alle modspillere skal være mindst 2 meter fra det punkt på sidelinjen, hvor indkastet tages. Bolden er i spil, når den er kommet ind på banen. Hvis bolden rører jorden, før den kommer ind på banen, tages et nyt indkast af samme hold. Hvis indkastet ikke er udført korrekt, tages et nyt indkast af modspillerne.

Hvis en spiller ved udførelsen af et korrekt indkast forsætligt kaster bolden ind på en modspiller for at kunne spille den igen, og dette ikke sker på en satset eller hensynsløs måde eller med unødigt stor kraft, lader dommeren spillet fortsætte.

Kasteren må ikke røre bolden igen, før den er rørt af en anden spiller.

Overtrædelser / straffebestemmelser

Hvis en spiller rører bolden igen, efter at bolden er i spil, men før den har rørt en anden spiller, dømmes indirekte frispark. Hvis kasteren begår en hands-forseelse,

- dømmes direkte frispark
- dømmes straffespark, hvis forseelsen blev begået i kasterens straffesparksfelt, medmindre det var målmanden, der kastede. I så fald dømmes indirekte frispark.

En modspiller, som usportsligt distraherer eller er til gene for kasteren (herunder at være mindre end 2 meter fra det sted, hvor indkastet skal tages), skal advares for usportslig opførsel. Hvis indkastet er udført, dømmes indirekte frispark.

For enhver anden overtrædelse af denne paragraf tages indkastet af en modspiller.

§16 MÅLSPARK

Der dømmes målspark, når hele bolden har passeret mållinjen, enten i luften eller på jorden, når bolden sidst har rørt en spiller fra det angribende hold, og der ikke er scoret.

Der kan scores direkte på målspark, men kun i modspillernes mål. Hvis bolden sparkes direkte i eget mål, dømmes hjørnespark til modspillerne.

Udførelse

- Bolden skal ligge stille og sparkes fra et sted i målfeltet af en spiller fra det forsvarende hold
- Bolden er i spil, når den er sparket og klart bevæger sig
- Modspillerne skal forblive uden for straffesparksfeltet, indtil bolden er i spil.

Overtrædelser / straffebestemmelser

Hvis en spiller rører bolden igen, efter at bolden er i spil, men før den har rørt en anden spiller, dømmes indirekte frispark. Hvis sparkeren begår en hands-forseelse,

- dømmes direkte frispark
- dømmes straffespark, hvis forseelsen blev begået i sparkerens straffesparksfelt, medmindre det var målmanden, der sparkede. I så fald dømmes indirekte frispark.

Hvis der er modspillere i straffesparksfeltet, da sparket tages, fordi de ikke havde tid til at forlade det, lader dommeren spillet fortsætte. Hvis modspillere, som er i straffesparksfeltet, rører eller forsøger at erobre bolden, før den er i spil, tages sparket om.

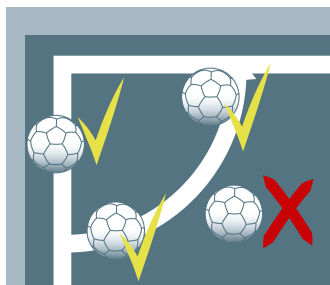
Hvis en spiller løber ind i straffesparksfeltet, før bolden er i spil, og begår en forseelse mod en modspiller, eller der begås en forseelse mod ham, tages målsparket om. Spilleren, som begår forseelsen, advares eller udvises, alt efter forseelsens karakter.

For enhver anden overtrædelse af denne paragraf tages målsparket om.

§17 HJØRNESPARK

Der dømmes hjørnespark, når hele bolden har passeret mållinjen, enten i luften eller på jorden, når bolden sidst har rørt en spiller fra det forsvarende hold, og der ikke er scoret.

Der kan scores direkte på hjørnespark, men kun i modspillernes mål. Hvis bolden sparkes direkte i eget mål, dømmes hjørnespark til modspillerne.

Udførelse

- Bolden skal placeres i hjørnefeltet ved det nærmeste hjørneflag
- Bolden skal ligge stille og sparkes af en spiller fra det angribende hold
- Bolden er i spil, når sparket er taget, og den klart bevæger sig
- Hjørneflaget må ikke flyttes
- Modspillerne må ikke komme nærmere hjørnefeltets bue end 9,15 meter, før bolden er i spil

Overtrædelser / straffebestemmelser

Hvis en spiller rører bolden igen, efter at bolden er i spil, men før den har rørt en anden spiller, dømmes indirekte frispark. Hvis sparkeren begår en hands-forseelse,

- dømmes direkte frispark
- dømmes straffespark, hvis forseelsen blev begået i sparkerens straffesparksfelt, medmindre det var målmanden, der sparkede. I så fald dømmes indirekte frispark.

Hvis en spiller ved udførelsen af et korrekt hjørnespark forsætligt sparker bolden ind på en modspiller for at kunne spille den igen, og dette ikke sker på en satset eller hensynsløs måde eller med unødigt stor kraft, lader dommeren spillet fortsætte.

For enhver anden overtrædelse af denne paragraf tages hjørnesparket om.

RETNINGSLINJER FOR DOMMERE >>

PRAKTISKE ANBEFALINGER

Disse anbefalinger indeholder praktiske råd til dommere, som supplerer bestemmelserne i afsnittet om fodboldloven.

I fodboldlovens § 5 henvises til, at dommere skal operere inden for rammerne af spillets regler samt lovens ånd. Dommere forventes at bruge sund fornuft og at anvende ånden i spillet ved anvendelsen af spillets love. Især når der træffes beslutninger om, hvorvidt en kamp skal spilles, fortsætte eller skal afbrydes.

Dette gælder især for de lavere niveauer (breddefodbold), hvor det ikke altid er muligt at anvende loven i dens strengeste betydning. Eksempelvis bør dommeren, medmindre banen er farlig at spille på, tillade at en kamp spilles, selv om:

- Der mangler et eller flere hjørneflag,
- Græsset er for langt,
- Der er mindre unøjagtigheder med markeringerne på banen såsom hjørnefeltet, midtercirklen, sidelinjer, mållinjer m.v.,
- Der er ingen net på målene.
- Målstænger eller overliggerer ikke er hvide.

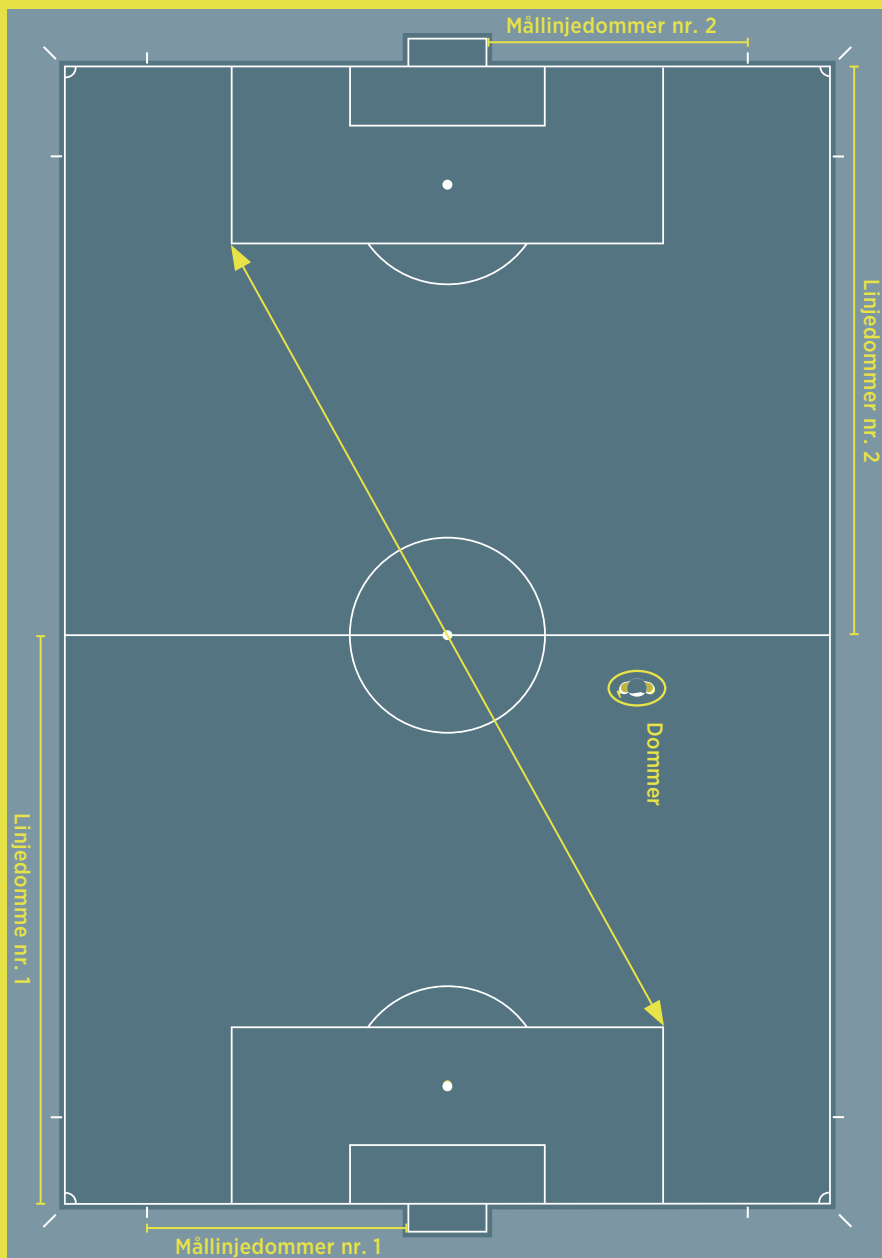
I sådanne tilfælde bør dommeren, efter aftale med holdene, spille kampen, og herefter indsende en rapport til de relevante myndigheder.

PLACERING, BEVÆGELSE OG SAMARBEJDE

Dommerens placering og bevægelse.

Den bedste placering er én, hvorfra dommeren kan tage den korrekte beslutning. Alle anbefalinger om placering skal justeres med specifikke oplysninger om hold, spillere og de begivenheder, der sker i kampen.

De placeringer, der anbefales i grafikken nedenfor er grundlæggende retningslinjer. Henvisningen til en "zone" understreger, at en anbefalet placering er et område, hvor dommeren sandsynligvis er mest effektiv. Zonen kan være større, mindre eller anderledes formet, afhængig af omstændighederne.

Anbefalinger:

- Spillet bør foregå mellem dommeren og den linjedommer, som er nærmest.
- Den nærmeste linjedommer bør være i dommerens synsfelt, så dommeren bør normalt benytte sig af et bredt diagonalsystem.
- Ved at opholde sig i yderområdet af spillet bliver det nemmere at holde spillet og linjedommeren i dommerens synsfelt.
- Dommeren skal være placeret tæt på spillet uden at være til gene for spillerne.
- Det som 'skal ses' er ikke altid i nærheden af bolden. Dommeren bør således også være opmærksom på:
  - Spillerkonfrontationer uden for boldområdet.
  - Mulige overtrædelser i området, hvor spillet bevæger sig hen.
  - Overtrædelser som forekommer, efter at bolden er spillet væk.

Linjedommer og mållinjedommers placering.

Linjedommeren skal placere sig på linje med den næstsidste forsvarsspiller eller bolden, hvis bolden er nærmere mållinjen end den næstsidste forsvarsspiller. Linjedommeren skal altid vende ansigtet mod banen, også når der løbes. Sidestep bør altid anvendes på korte afstande. Dette er især vigtigt, når der dømmes offside, da det giver linjedommeren et bedre overblik over spillet.

Mållinjedommeren placerer sig bag mållinjen, medmindre det er nødvendigt at flytte sig ind på mållinjen for at bedømme en scoring / ikke scorings-situation. Mållinjedommeren må ikke bevæge sig ind på banen, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Symbolforklaring til de følgende illustrationer:**Målmand****Forsvarer****Angriber****Dommer****Linjedommer****Mållinjedommer**

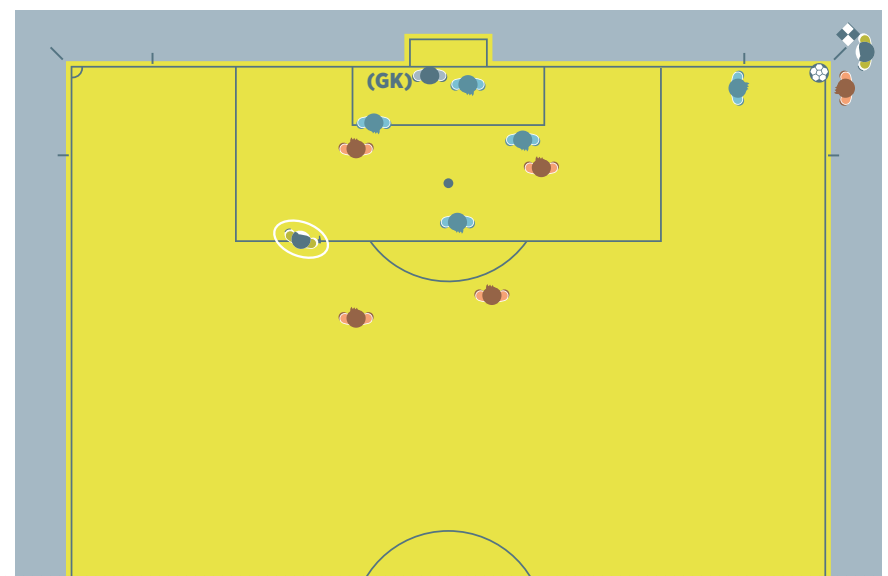
Placering og samarbejde.

Kontakt mellem dommer og linjedommer

Når det drejer sig om disciplinære spørgsmål, kan øjenkontakt og meget diskrete håndmarkeringer fra linjedommeren til dommeren være tilstrækkeligt. Såfremt der måtte opstå behov for, at dommeren skal tale med linjedommeren, kan linjedommeren om nødvendigt rykke 2-3 meter ind på banen. Når dommeren og linjedommeren taler sammen, bør de begge vende front mod banen for at undgå at blive hørt af andre, samt for at observere spillerne og banen.

Hjørnespark

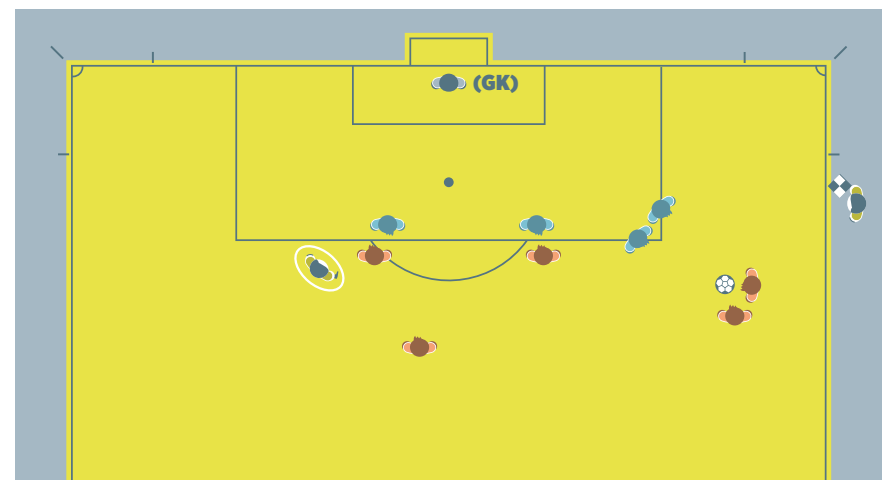
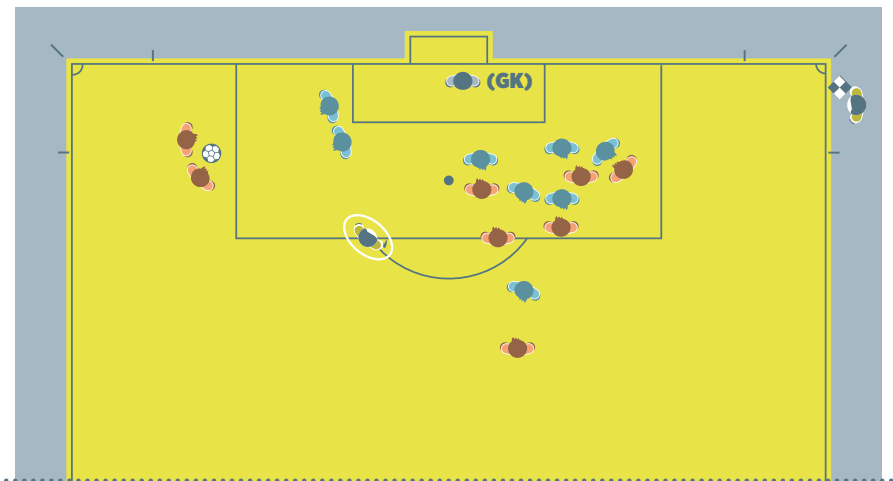
Markering sker ved, at linjedommeren ca. 1 meter fra hjørneflaget har front mod banen og peger med flaget skråt ned mod hjørneflaget. Linjedommerens placering ved et hjørnespark er bag hjørneflaget på linje med mållinjen. Dette gælder også, hvis hjørnesparket tages fra modsatte side. Linjedommeren må ikke genere den spiller, der tager hjørnesparket og skal kontrollere, at bolden er korrekt placeret.

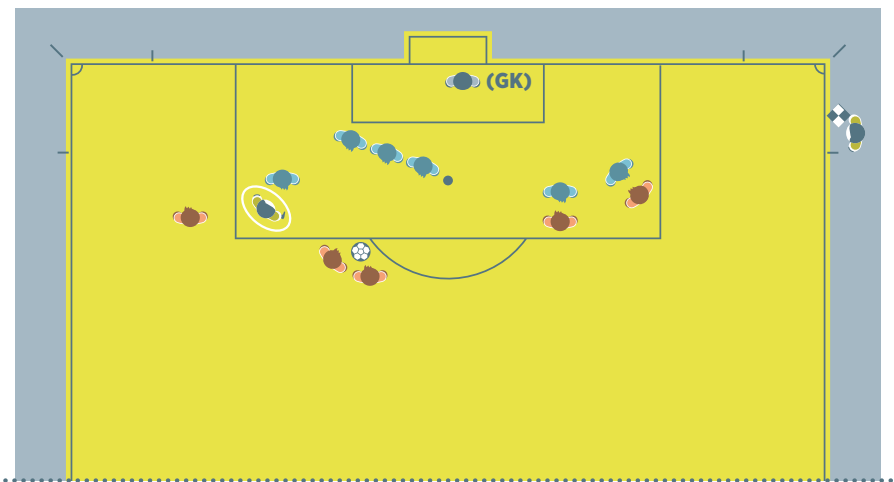
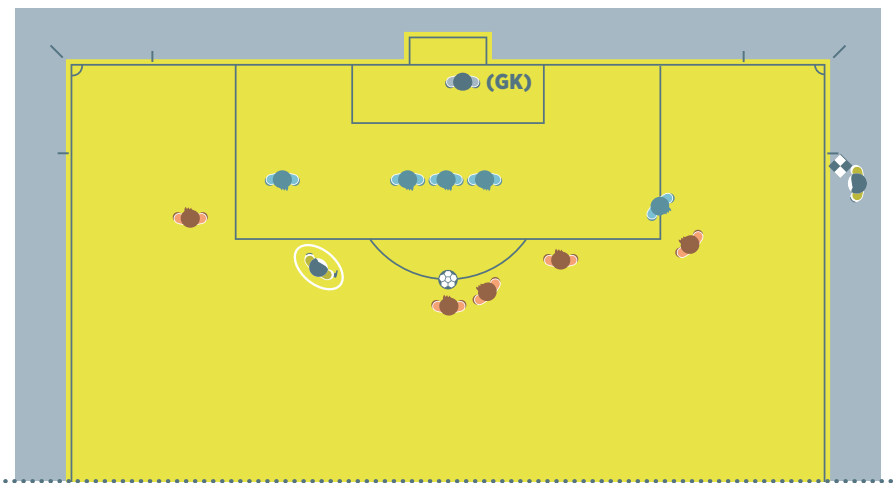

Frispark

Linjedommerens placering i forhold til et frispark er på linje med den næstsidste forsvarsspiller for at kontrollere offsidelinjen. Linjedommeren skal dog være klar til at følge bolden ved at flytte sig langs linjen mod hjørneflaget, hvis der er et direkte skud på mål.

Godkendelse af scoring

Når en scoring godkendes, og der ikke er tvivl om beslutningen, skal dommeren og linjedommeren få øjenkontakt, og linjedommeren skal herefter spurte 25-30 meter langs sidelinjen mod midterlinjen uden at løfte sit flag, og uden at bruge den frie arm. Efterfølgende skal linjedommeren have opmærksomheden rettet mod spillerjubil.

I situationer, hvor hele bolden ikke har passeret mållinjen, og spillet fortsætter, fordi der ikke er scoret, skal der være øjenkontakt mellem dommer og linjedommer samt om nødvendigt en diskret markering med hånden.

Når en scoring godkendes, men bolden stadig synes at være i spil, skal linjedommeren først hæve flaget for at tiltrække sig dommerens opmærksomhed og få øjenkontakt, og så fortsætte med den normale procedure at spurte 25-30 meter langs sidelinjen mod midterlinjen uden at løfte sit flag, og uden at bruge den frie arm. Efterfølgende skal linjedommeren have opmærksomheden rettet mod spillerjubil.

I situationer, hvor scoringen ikke kan godkendes på grund af en forseelse eller overtrædelse af regler, skal linjedommeren blive stående og hæve flaget samt blafre med det og retningsmarkere. Hvis scoringen ikke kan godkendes på grund af en offside forseelse, hæver linjedommeren flaget, og skaber øjenkontakt med dommeren. Efter at dommeren har fløjtet, anviser linjedommeren stedet for strafbarhed.

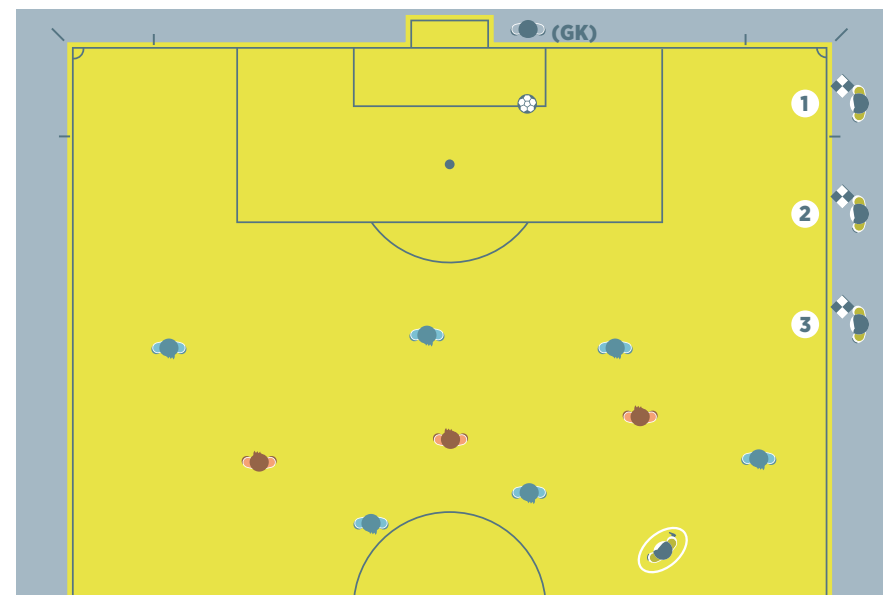

Målspark

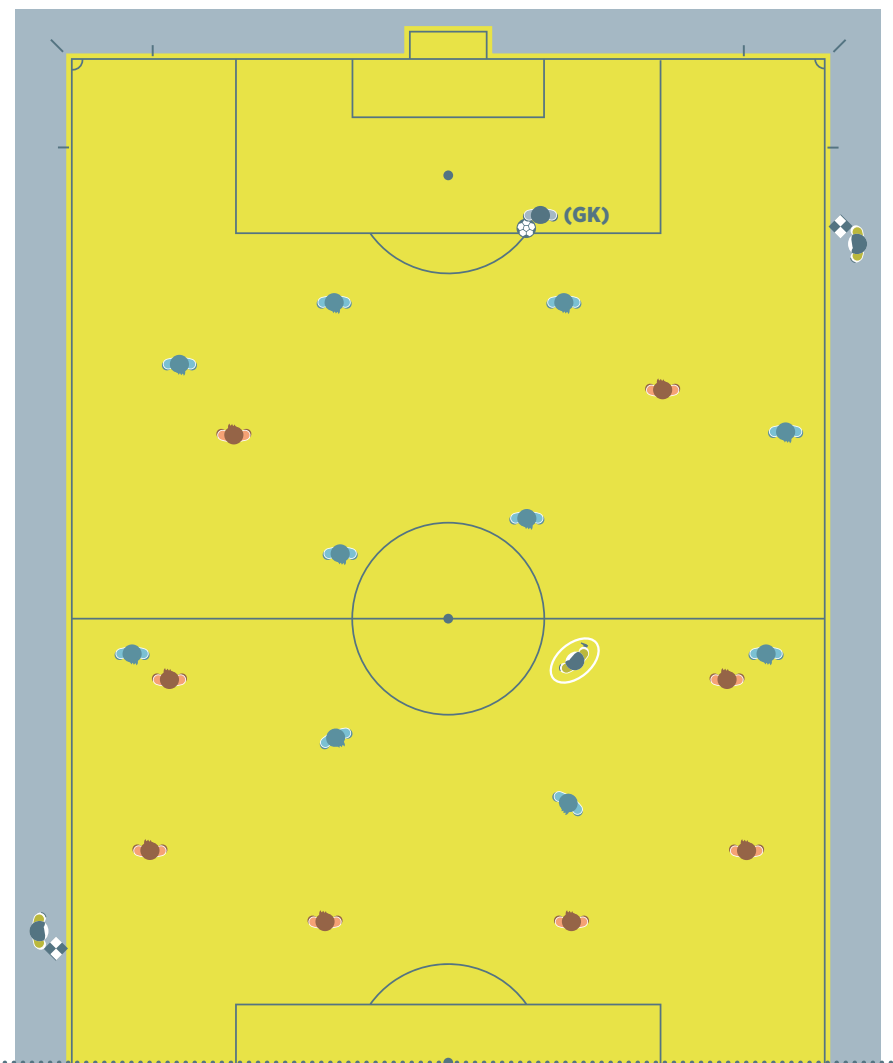
Linjedommeren skal først kontrollere, at bolden ligger i målfeltet. Hvis bolden ikke er placeret korrekt, skal linjedommeren blive stående, få øjenkontakt med dommeren og løfte flaget. Så snart bolden er placeret korrekt i målfeltet, skal linjedommeren bevæge sig til kanten af straffesparksfeltet for at sikre, at angriberne er uden for feltet. Slutteligt skal linjedommeren indtage en placering, så han er på linje med næstsidste forsvarsspiller.

Hvis der er en mållinjedommer, skal linjedommeren placere sig på straffesparkslinjen og herefter offside-linjen. Mållinjedommeren skal placere sig ved mållinjen for at sikre sig, at bolden er placeret inden for målfeltet. Hvis bolden ikke er placeret korrekt, skal mållinjedommeren kommunikere dette til dommeren.

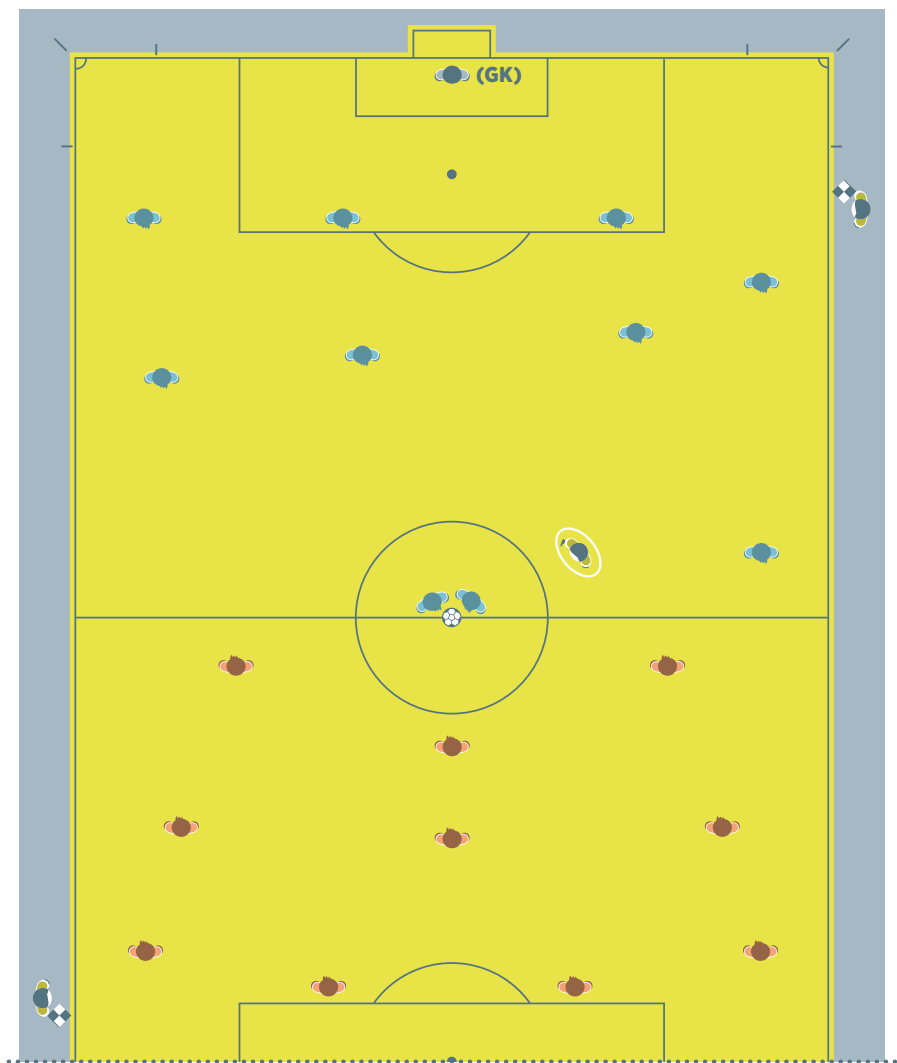
Målmanden frigiver bolden

Linjedommeren skal placere sig på kanten af straffesparksfeltet og kontrollere, at målmanden ikke berører bolden med hænderne uden for straffesparksfeltet. Så snart målmanden har frigivet bolden, skal linjedommeren placere sig, så han er på linje med næstsidste forsvarsspiller.

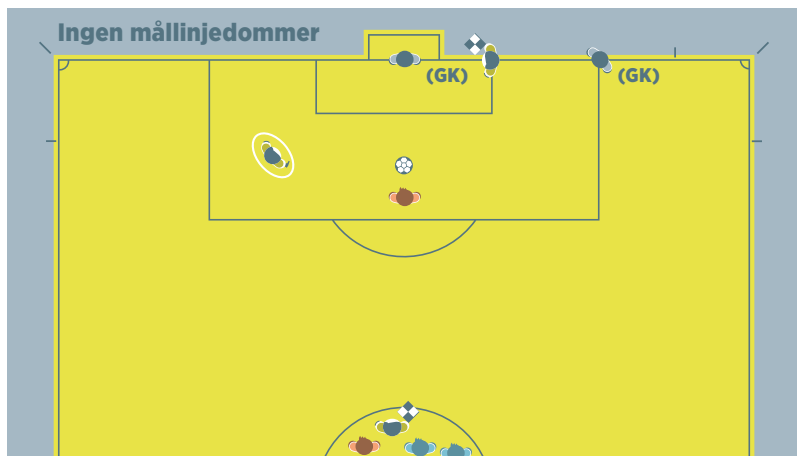
Begyndelsespark

Linjedommeren skal være på linje med den næstsidste forsvarsspiller.

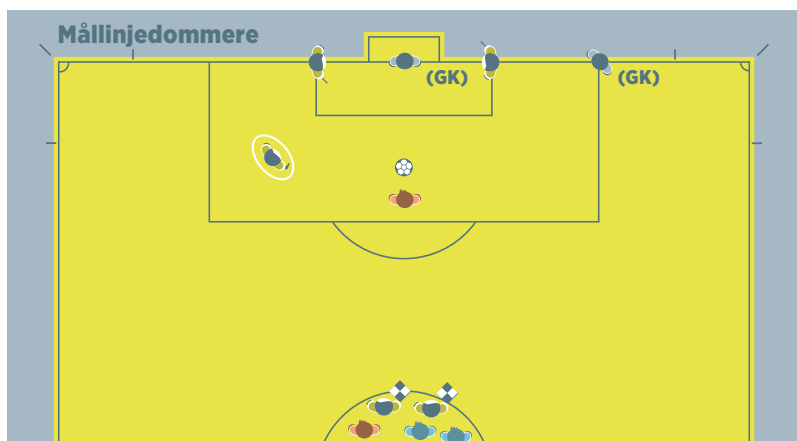

Straffesparkskonkurrence

Den ene linjedommer skal placere sig i krydset, hvor målfeltets grænselinje skærer mållinjen. Den anden linjedommer skal placere sig i cirklen ved midterlinjen for at holde øje med spillerne.

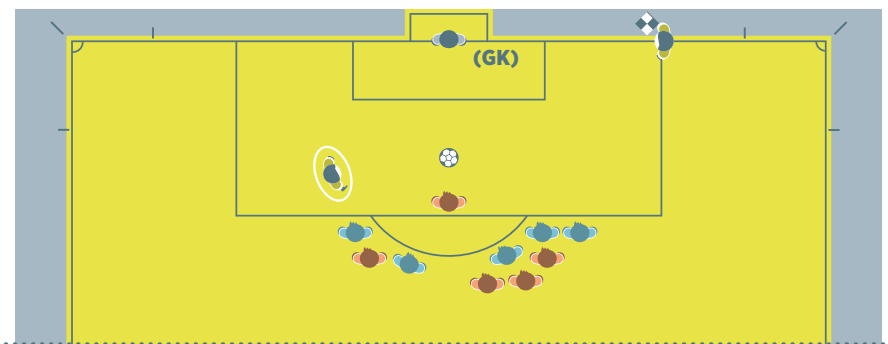

Hvis der er mållinjedommere, skal de placere sig i hvert sit kryds, hvor målfeltets grænselinje skærer mållinjen, mens begge linjedommere placerer sig i cirklen ved midterlinjen, medmindre der anvendes mållinjeteknologi, og der derfor kun er brug for én mållinjedommer. Mållinjedommer-2 og linjedommer-1 overvåger spillerne i midtercirklen, mens linjedommer-2 og 4. dommeren overvåger det tekniske område.

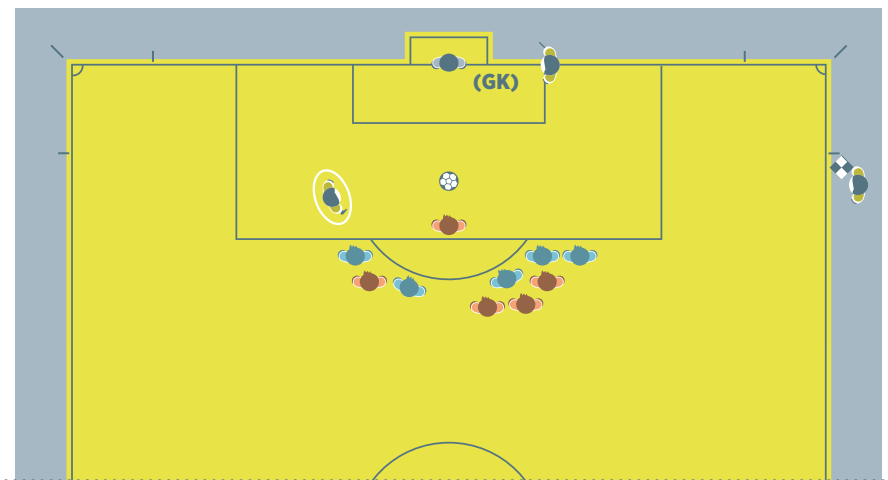

Straffespark

Linjedommeren skal placere sig i krydset, hvor straffesparksfeltets grænselinje skærer mållinjen.

Når der er en mållinjedommer, skal denne placere sig i krydset, hvor målfeltets grænselinje skærer mållinjen, mens linjedommeren placerer sig på sidelinjen på linje med straffesparksmærket (offsidelinjen).

Massekonfrontation

I situationer med massekonfrontation mellem spillere kan den nærmeste linjedommer bevæge sig ind på banen for at assistere dommeren. Den anden linjedommer skal observere og efterfølgende notere detaljerne i episoden. Fjerdedommeren bør forblive i området omkring det tekniske område.

Afstandsregel

Når der tildeles et frispark meget tæt på linjedommeren, kan linjedommeren bevæge sig ind på banen (normalt på dommerens opfordring) for at hjælpe med at sikre, at spillerne er placeret 9,15 meter fra bolden. I dette tilfælde skal dommeren vente med at igangsætte spillet, til linjedommeren er tilbage til sin placering på sidelinjen.

Udskiftning

Hvis der ikke er en fjerdedommer, skal linjedommeren bevæge sig til midterlinjen for at assistere med udskiftningsproceduren. Dommeren skal vente med at igangsætte spillet, til linjedommeren er tilbage til sin placering på sidelinjen.

Hvis der er en fjerdedommer, behøver linjedommeren ikke bevæge sig til midterlinjen, da fjerdedommeren udfører udskiftningsproceduren. Hvis der er flere udskiftninger på samme tid, bevæger linjedommeren sig til midterlinjen for at assistere fjerdedommeren.

KROPSSPROG, KOMMUNIKATION OG FLØJTE

Dommeren

Kropssprog:

Kropssprog er et værktøj, som dommeren kan benytte til

- at hjælpe med at kontrollere kampen,
- at udvise autoritet og selvkontrol.

Kropssprog er ikke en forklaring på en beslutning.

Markeringer:

Se § 5.

Fløjte:

Fløjten anvendes til

- at begynde kampen (1. og 2. halvleg af den ordinære kamp og den forlængede spilletid) og efter en scoring.
- standse spillet
  - for et frispark eller et straffespark
  - hvis en kamp udsættes eller afbrydes
  - ved afslutningen af hver halvleg
- at genoptage spillet
  - ved frispark, hvor den korrekte afstand er udmålt
  - ved straffespark
- at genoptage spillet efter det har været standset
  - for at advare eller udvise en spiller
  - ved skader
  - ved indskiftninger/udskiftninger

Fløjten er ikke nødvendig

- for at standse spillet
  - ved klare målspark, hjørnespark og indkast. Som udgangspunkt anvendes fløjten ikke ved scoring. Imidlertid kan der være situationer, hvor fløjten med fordel kan anvendes, for eksempel i forbindelse med en scoring, hvor bolden lige har passeret mållinjen.
- for at genoptage spillet
  - efter de fleste frispark, målspark, hjørnespark, indkast eller lade bolden falde.

En fløjte, som benyttes for ofte og unødvendigt, vil have en mindre effekt, når den er nødvendig.

Hvis dommeren ønsker, at en spiller skal vente med at igangsætte spillet, indtil fløjten har lydt (eksempelvis fordi dommeren skal sikre sig, at modspillerne er 9,15 meter væk fra åstedet), skal dommeren informere den angribende spiller om dette. Dette kan markeres ved tydeligt at vise spilleren fløjten.

Hvis dommeren anvender fløjten ved en fejl og spillet stopper, genoptages kampen ved at lade bolden falde.

Linjedommeren

Linjedommeren er dommerens hjælper, men det er altid dommeren som har den endelige afgørelse. Dommeren har ret til at vinke linjedommeren af. Før kampen skal der altid gennemføres en linjedommerinstruktion, hvor dommeren informerer sine hjælpere om, hvordan han ønsker, at samarbejdet skal gennemføres.

Bip-flag:

Bip-flag er et ekstra system, som benyttes til at få dommerens opmærksomhed. Situationer, hvor systemet kan benyttes, er eksempelvis ved

- offside
- overtrædelser (uden for dommerens synsfelt)
- indkast, hjørnespark, målspark eller mål (tætte beslutninger)

Elektronisk kommunikationssystem:

Når et elektronisk kommunikationssystem benyttes, skal dommeren i sin linjedommerinstruktion informere linjedommerne om, hvornår det er passende at benytte systemet sammen med – eller i stedet for – et fysisk signal.

Flagteknik:

Ved indtræden på banen skal flaget være sammenrullet og på ydersiden af trioen. Linjedommerens flag skal altid under kampen være foldet ud og synligt for dommeren. Dette betyder, at flaget som udgangspunkt skal bæres i hånden tættest på dommeren. Når der skal markeres, skal linjedommeren stoppe sit løb, vende sig mod banen, få øjenkontakt med dommeren og løfte flaget i en bevidst (ikke for hurtig eller overdreven) bevægelse. Flaget skal være som en forlængelse af armen. Linjedommeren skal løfte flaget med den hånd, som skal benyttes ved næste signalering. Hvis omstændighederne skifter, og den anden hånd skal benyttes, skal linjedommeren skifte flaget til den anden hånd ved en bevægelse under taljen. Hvis linjedommeren markerer, at en bold er ude af spil, skal markeringen opretholdes, indtil dommeren godkender dette.

Hvis linjedommeren markerer for en forseelse, som er til udvisning, og markeringen ikke ses øjeblikkeligt:

- Hvis spillet har været standset, skal igangsættelsen ske i overensstemmelse med spillets love (frispark, straffespark osv.)
- Hvis spillet er genoptaget, kan dommeren stadig sanktionere overtrædelser, men ikke give frispark eller straffespark.

Negative markeringer:

Som en generel regel skal linjedommeren ikke benytte negative markeringer. Der kan dog være enkelte situationer, hvor en diskret markering kan assistere dommeren. Negative markeringer skal have en klar betydning og bør være aftalt indbyrdes i dommerteamet inden kampen.

Markeringer:

Se § 6.

Hjørnespark / målspark:

Når bolden passerer helt over mållinjen nær linjedommeren, løfter linjedommeren flaget i højre hånd (bedre udsyn) for at informere dommeren om, at bolden er ude af spil, og hvis

- bolden er tæt på linjedommeren - indikere om der er målspark eller hjørnespark
- bolden er langt fra linjedommeren - holde øjenkontakt og følge dommerens markering.

Når bolden tydeligt har passeret mållinjen, er det ikke nødvendigt for linjedommeren at løfte flaget for at vise en udemarkering. Hvis afgørelsen om målspark eller hjørnespark er åbenlys, er det ikke nødvendigt at markere retningen, især ikke hvis dommeren giver en markering.

Frispark:

Linjedommeren skal hæve flaget, når en forseelse er begået i umiddelbar nærhed eller ude af dommerens synsfelt. I alle andre situationer må linjedommeren vente og tilbyde sin vurdering, hvis det er nødvendigt, og herefter informere dommeren om, hvad der blev set og hørt, samt hvilke spillere der var involveret.

Før linjedommeren markerer for en forseelse skal det sikres,

- at forseelsen var uden for dommerens synsfelt, eller at dommerens synsfelt var blokeret
- at dommeren ikke ville benytte fordelsreglen.

Når der sker en forseelse eller overtrædelse af reglerne, som kræver, at linjedommeren markerer til dommeren, så skal linjedommeren

- løfte flaget med den samme hånd, som også benyttes under den resterende del af signaleringen, da det giver dommeren et klart signal om, hvem der skal tildeles frisparket,
- holde øjenkontakt med dommeren,
- blafre roligt frem og tilbage og undgå overdrevne og aggressive bevægelser.

Linjedommeren skal benytte 'vent og se-teknikken' for at tillade, at spillet fortsætter og ikke hæve flaget, når holdet, som der er begået en overtrædelse imod, kan udnytte fordelsreglen. Det er derfor vigtigt, at linjedommeren har øjenkontakt med dommeren.

Overtrædelser i straffesparksfeltet:

Når der er begået en forseelse af en forsvarer i straffesparksfeltet uden for dommerens synsfelt, især hvis det er i nærheden af linjedommerens placering, skal linjedommeren først få øjenkontakt med dommeren for at se, hvor dommeren er placeret og hvilke beslutninger, der er truffet. Hvis dommeren ikke har truffet en beslutning, skal linjedommeren markere med flaget, bruge det elektroniske bipsystem og derefter synligt bevæge sig ned langs linjen mod hjørneflaget.

Overtrædelser lige uden for straffesparksfeltet:

Når der er begået en forseelse af en forsvarer lige uden for straffesparksfeltet (eller på kanten til straffesparksfeltet), skal linjedommeren først få øjenkontakt med dommeren for at se, hvor dommeren er placeret og hvilke beslutninger dommeren har truffet, og herefter markere med flaget om nødvendigt.

I omstillingsspil bør linjedommerne kunne give oplysninger, hvorvidt en forseelse er begået, og om en forseelse er begået i eller uden for feltet, og hvad der bør tages af disciplinære foranstaltninger. Linjedommeren bør signalere gennem en klar bevægelse langs sidelinjen mod midterlinjen for at angive, hvis forseelsen skete uden for feltet.

Scoring – ikke scoring:

Når det er klart, at bolden har passeret mållinjen og ind i målet, skal linjedommeren få øjenkontakt med dommeren uden at markere yderligere.

Når der er scoret et mål, men det er usikkert, hvorvidt bolden har passeret over mållinjen, skal linjedommeren løfte flaget for at få dommerens opmærksomhed, og så bekræfte målet.

Offside:

Det første linjedommeren foretager sig ved en offside-beslutning, er at hæve flaget (ved hjælp af højre hånd, hvilket giver linjedommeren et bedre udsyn) og derefter, hvis dommeren standser spillet, bruge flaget til at angive det sted på banen, hvor forseelsen opstod. Hvis flaget ikke straks ses af dommeren, skal linjedommeren fastholde markeringen, indtil markeringen er blevet godkendt af dommeren, eller det forsvarende hold klart har kontrol over bolden.

Straffespark:

Hvis målmanden åbenlyst bevæger sig væk fra mållinjen, inden bolden er sparket, og dermed forhindrer en scoring, skal linjedommeren indikere dette i overensstemmelse med dommerens instruktion før kampen.

Udskiftning:

Når linjedommeren er blevet underrettet (af fjerdedommeren eller en holdleder) om, at der anmodes om en udskiftning, så skal linjedommeren signalere dette til dommeren ved næste standsning i spillet.

Indkast:

Når bolden har passeret helt over sidelinjen

- i nærheden af linjedommeren – skal der gives en direkte markering, som viser den retning indkastet skal kastes
- langt fra linjedommeren, og beslutningen om indkast er indlysende – skal linjedommeren give en direkte markering for at indikere retningen af indkast
- langt fra linjedommeren, og der er tvivl retningen af indkastet – skal linjedommeren hæve flaget for at informere dommeren om, at bolden er ude af spil, få øjenkontakt med dommeren og følge dommerens markering.

Mållinjedommere

Mållinjedommere benytter radiokommunikationssystem (ikke flag) til at kommunikere med dommeren. Hvis radiokommunikationssystemet ikke virker, benytter mållinjedommerne det elektroniske bipsystem i flagpinden. Mållinjedommerne benytter normalt ikke åbenlyse negative markeringer, men i nogle tilfælde kan en diskret negativ markering give værdifuld støtte til dommeren. Negative markeringer skal have en klar betydning, og sådanne markeringer bør aftales inden kampstart.

Den mållinjedommer, som vurderer, at bolden har passeret over mållinjen, skal

- straks underrette dommeren, via kommunikationssystemet, om at der er scoret
- give et klart signal med den venstre arm vinkelret på mållinjen og pege mod midten af banen (flagpinden skal holdes i venstre side). Dette signal er ikke påkrævet, når bolden tydeligt har passeret mållinjen og ligger i målet

Dommeren træffer altid den endelige beslutning.

Andre råd

Fordelsregel:

Dommeren kan benytte fordelsreglen ved en forseelse eller overtrædelse af reglerne, men bør overveje følgende, før det besluttes, om spillet skal fortsætte eller standses:

- Alvorligheden af forseelsen – hvis forseelsen eller overtrædelsen af regler berettiger til en udvisning, skal dommeren standse spillet og udvise spilleren, medmindre der er en klar mulighed for at score et mål.
- Det sted, hvor forseelsen blev begået – jo tættere på modspillernes mål, des mere effektiv kan fordelene være
- Chancen for et øjeblikkeligt lovende angreb
- Atmosfæren i kampen

Beslutningen skal tages inden for få sekunder.

Tillæg for tid, som er gået tabt:

Mange ophold i spillet er helt naturlige (f.eks. indkast og målspark). Der skal kun lægges tid til, hvis igangsættelsen forsinkes ud over det normale.

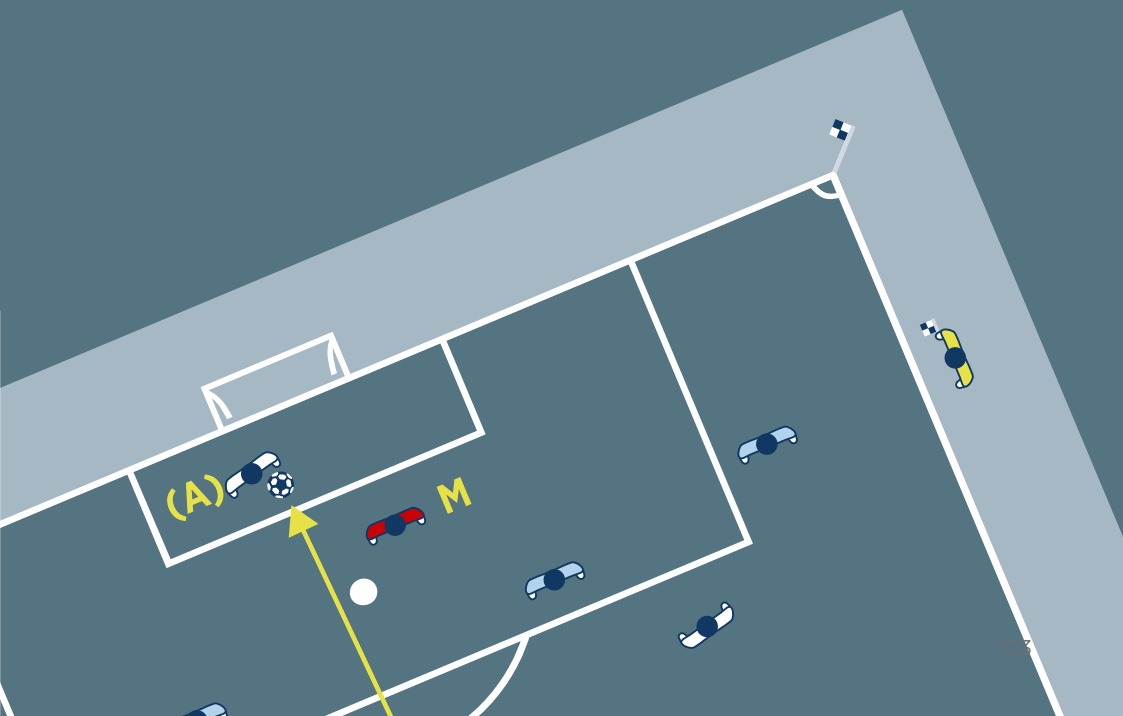
Holde en modspiller:

Dommerne skal være proaktive og skride effektivt ind i forbindelse med forseelser, hvor en spiller holder en anden – især i straffesparksfeltet, ved hjørnespark og frispark.

For at håndtere disse situationer skal dommeren

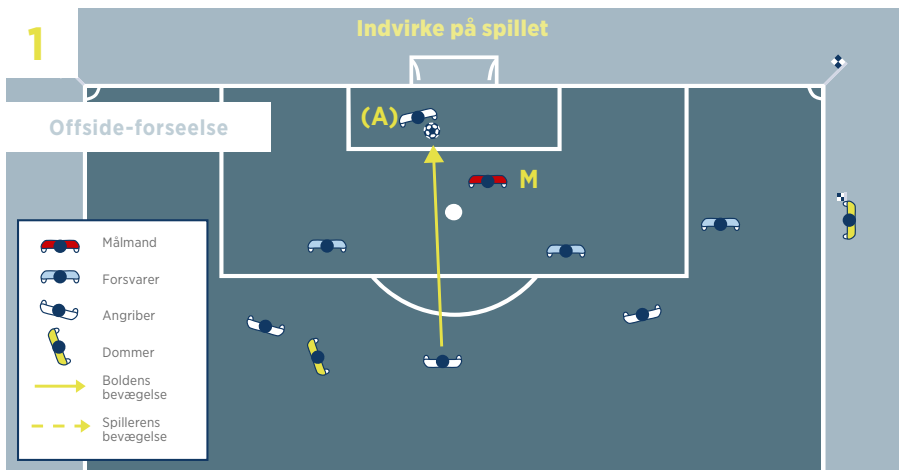
- påtale det for enhver spiller, der holder en modspiller, før bolden er i spil
- advare spilleren, hvis handlingen fortsætter, før bolden er i spil.
- tildele et direkte frispark eller straffespark og advare spilleren, hvis det sker, når bolden er i spil.

OFF SIDE SITUATIONER >>

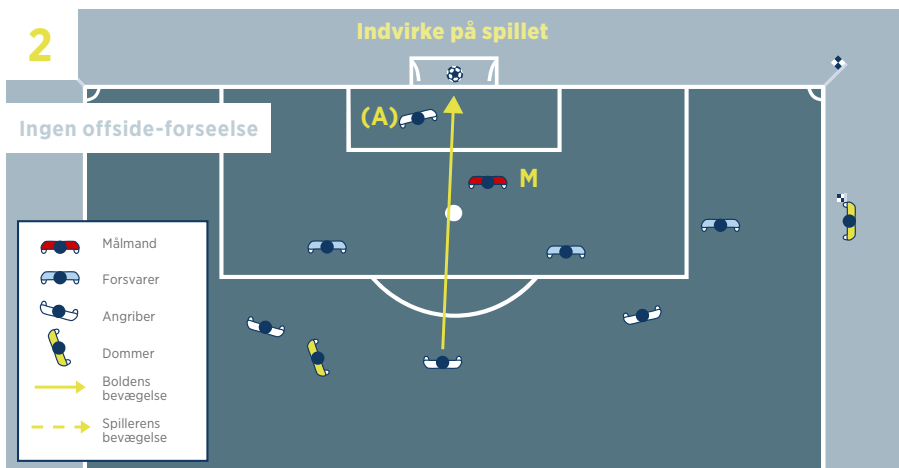

Offside

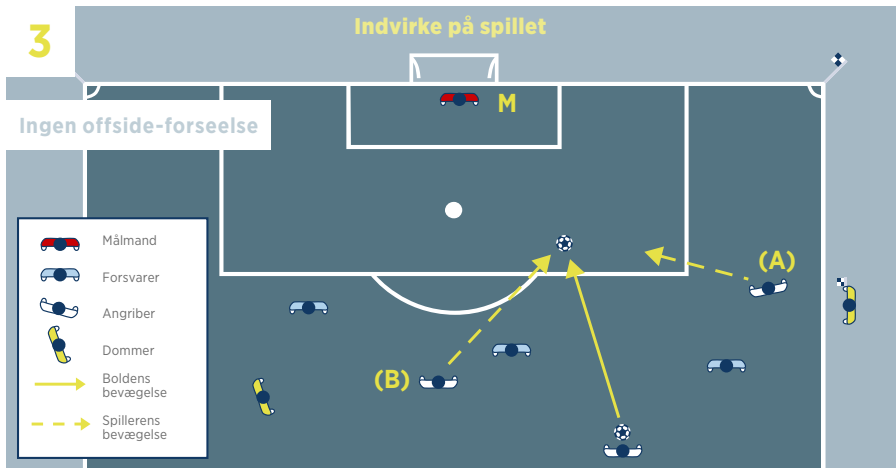
1) En angriber i offside-position (A), som ikke generer en modspiller, spiller bolden. Linjedommeren skal markere, når spilleren rører bolden.

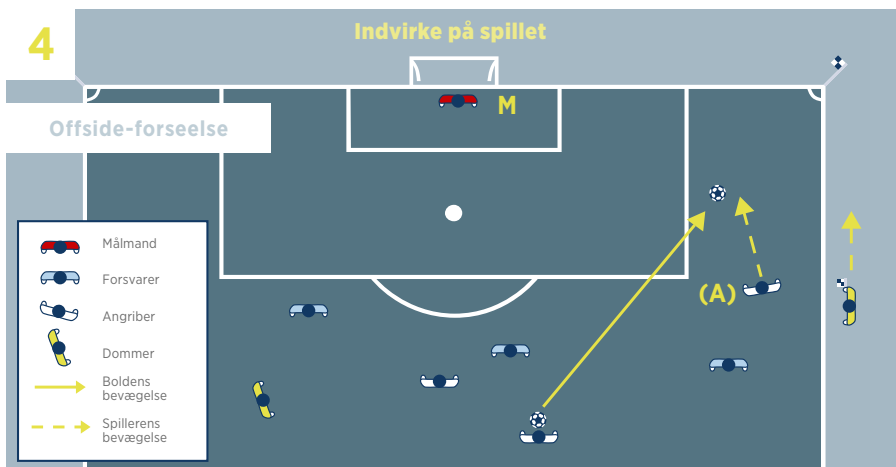
2) En angriber i offside-position (A), som ikke generer en modspiller, rører ikke bolden. Spilleren kan ikke straffes, fordi han ikke spillede bolden.

- 3) En angriber i offside-position (A) løber mod bolden, og en medspiller i onside-position (B) løber også mod bolden og spiller den. (A) kan ikke straffes, fordi han ikke spillede bolden.

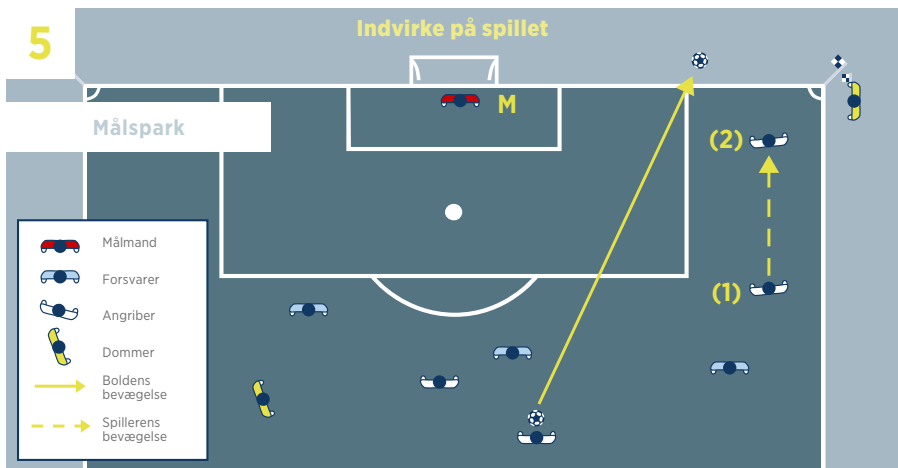

- 4) En angriber i offside-position (A) kan straffes, før han spiller bolden, hvis han efter dommerens skøn bevæger sig mod bolden og ingen anden medspiller i onside-position har mulighed for at spille bolden.

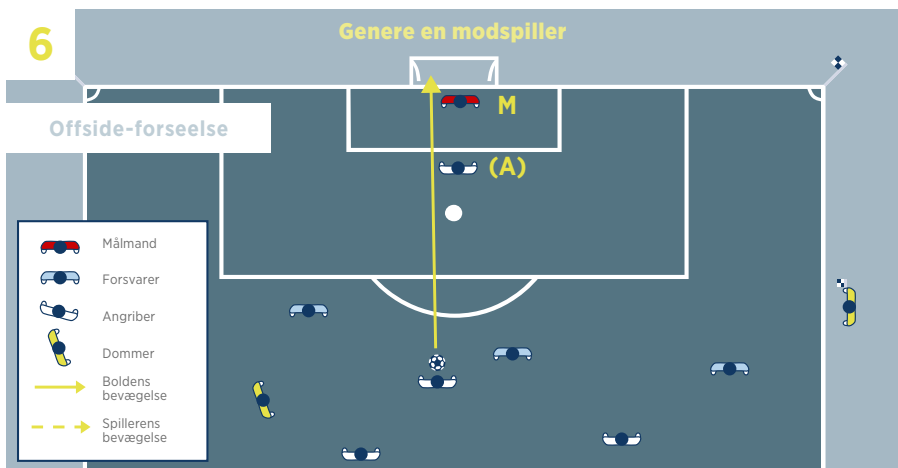

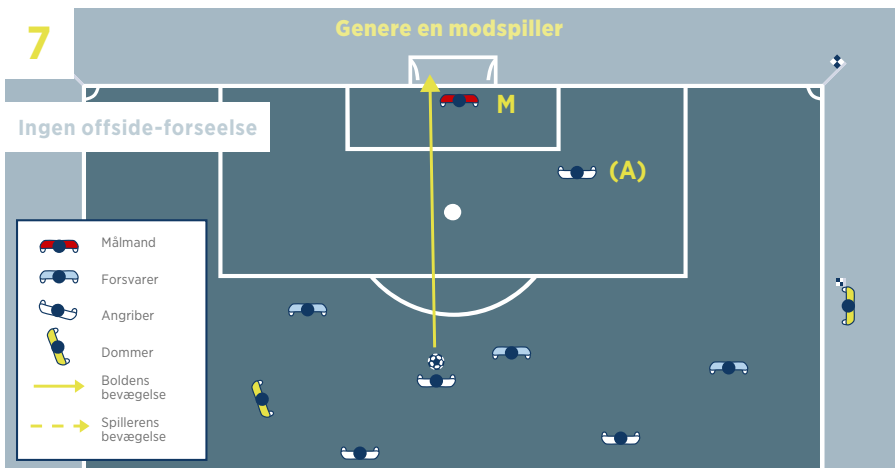
5) En angriber i offside-position (1) løber mod bolden, men med stor afstand til den og rører den ikke. Linjedommeren skal markere for målspark.

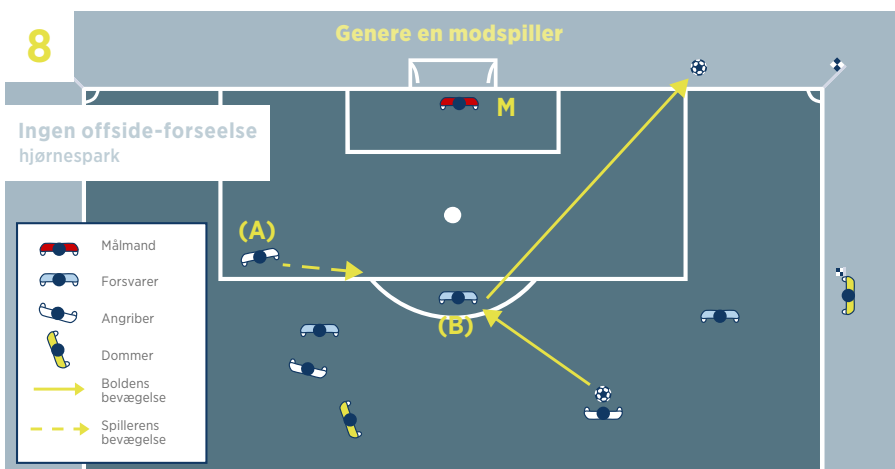
6) En angriber i offside-position (A) spærrer udsynet for målmanden. Han skal straffes, fordi han forhindrer en modspiller i at spille eller kunne spille bolden.

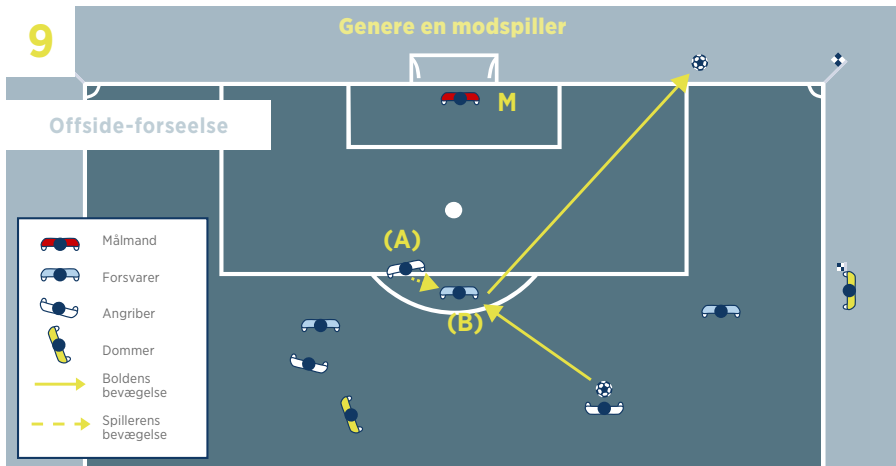
7) En angriber i offside-position (A) spærrer hverken udsynet for målmanden eller angriber en modspiller for at erobre bolden. Han skal ikke straffes.

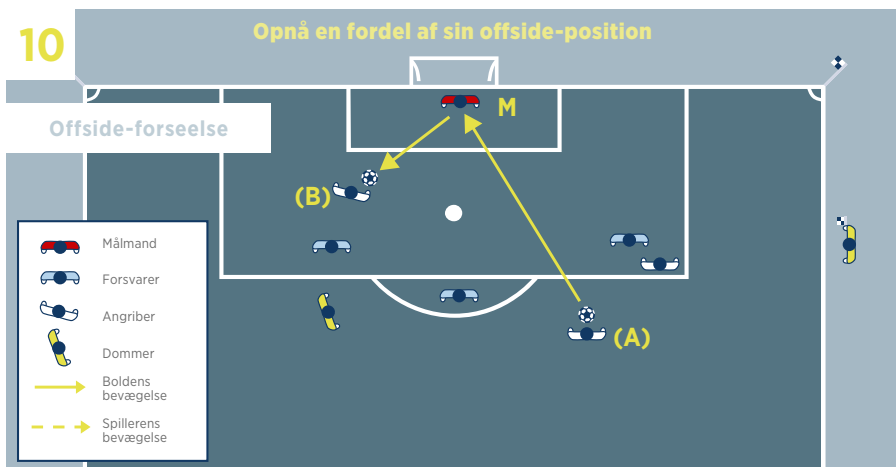
8) En angriber i offside-position (A) løber mod bolden, men forhindrer ikke modspilleren i at spille eller kunne spille bolden. (A) angriber ikke en modspiller for at erobre bolden.

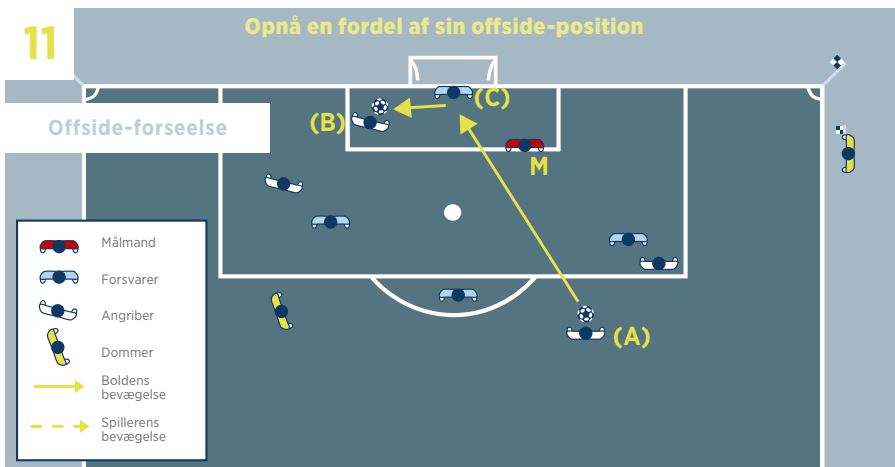
9) En angriber i offside-position (A) løber mod bolden og forhindrer modspilleren i at spille eller kunne spille bolden. (A) angriber modspilleren (B) for at erobre bolden.

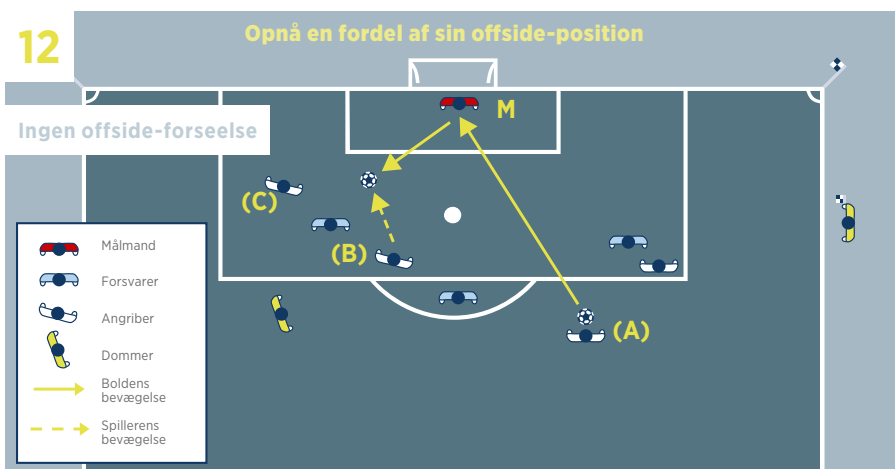
10) En angriber (B) straffes for at røre bolden, som tilfældigt springer tilbage fra en modspiller, eller kommer til ham som følge af en forsætlig redning, fordi han var i offside-position, da bolden sidst blev spillet af en medspiller.

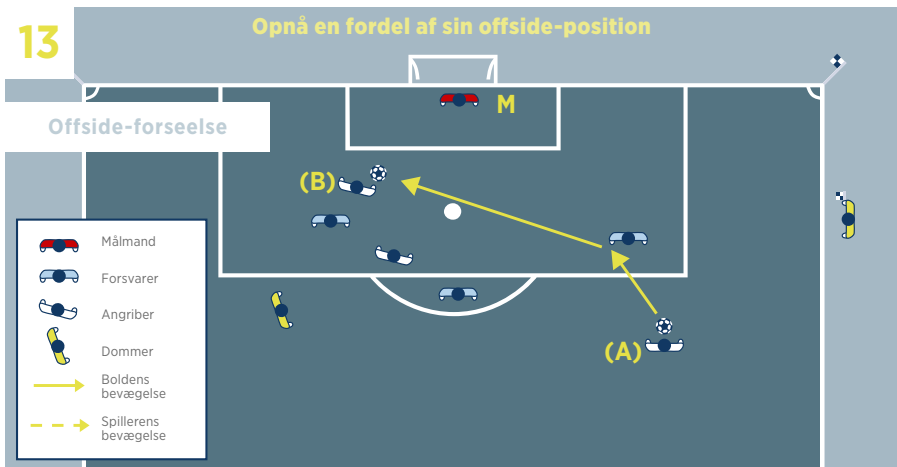
11) En angriber (B) straffes for at røre bolden, som tilfældigt springer tilbage fra en modspiller, eller kommer til ham som følge af en forsættelig redning (C), fordi han var i offside-position, da bolden sidst blev spillet af en medspiller.

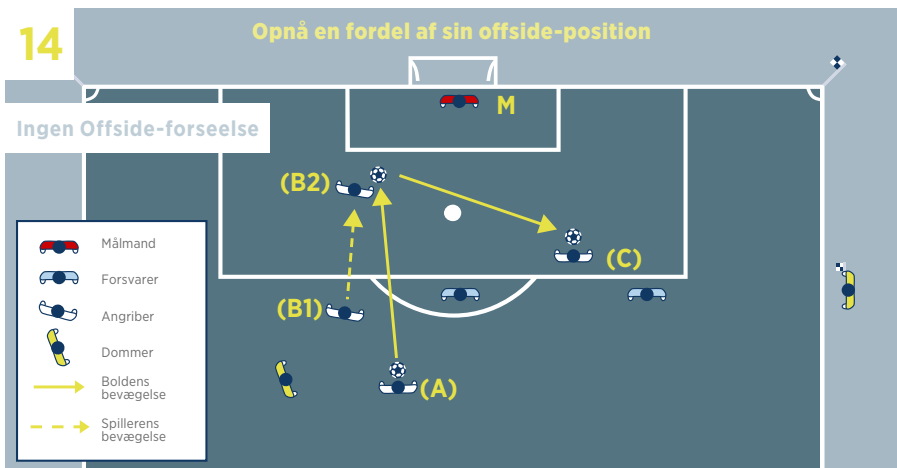
12) Et skud fra en medspiller (A) springer tilbage fra målmænd. (B) er i onside-position og spiller bolden. (C), som er i offside-position, skal ikke straffes, fordi han ikke opnår en fordel af sin offside-position ved at spille bolden.

13) Et skud fra en medspiller (A) springer fra en modspiller til angriber (B), som spiller bolden. (B) skal straffes for at opnå en fordel af sin offside-position, idet han spiller bolden og var i offside-position, da (A) spillede den oprindeligt.

14) En angriber (C) er i offside-position uden at genere en modspiller, da en medspiller (A) afleverer bolden til (B1), som er i onside-position. (B1) løber mod modspillernes mål og afleverer (B2) bolden til (C). Angriberen (C) kan ikke straffes, da han i spilleøjeblikket nu var i onside-position. Der opstår en ny vurdering, hver gang en medspiller rører bolden.

Vurdering af og behandling af en spiller efter tildelt advarsel eller udvisning.

Tidligere skulle en spiller, som modtog behandling på banen, forlade banen før spillets genoptagelse. Dette kan være uretfærdigt, hvis en modspiller var årsag til skaden, og hans hold dermed har et numerisk overtag, når spillet genoptages.

Dette krav blev i sin tid indført, fordi spillere ofte på usportslig vis udnyttede en skade til at forsinke spillets genoptagelse af taktiske grunde.

Som en middelvej mellem disse to unfair situationer har IFAB besluttet, at hvis der foreligger en fysisk forseelse, som har medført tildeling af en advarsel eller udvisning, kan en spiller blive hurtigt behandlet og forblive på banen.

Spillernes sikkerhed er en afgørende parameter, og dommeren bør facilitere lægeholdets arbejde, især hvis det handler om en alvorlig skade eller hovedskade. Dette omfatter også respekt for og overholdelse af de regler, som er fastlagt for skadesbehandling.

I princippet skal spillets genoptagelse ikke forsinkes længere, end det tager at vurdere og behandle spillerens skade. Forskellen er alene, at på det tidspunkt, hvor dommeren beder lægeholdet forlade banen, kan spilleren blive på banen.

For at sikre, at den skadede spiller ikke udnytter denne pause på unfair vis, skal dommeren

- være opmærksom på kampens udvikling og en mulig taktisk fordel ved at forhale igangsættelsen
- informere den skadede spiller om, at hvis der kræves lægelig assistance, skal det ske hurtigt
- kalde lægeholdet (ikke bærebererne) ind og så vidt muligt minde dem om, at behandlingen skal ske hurtigt

Når dommeren beslutter, at kampen skal genoptages, er der to muligheder.

- Lægeholdet forlader banen, og spilleren forbliver på banen, eller
- Spilleren forlader banen til yderligere vurdering og behandling (det kan være nødvendigt at tilkalde bårnen).

Som hovedregel bør spillets genoptagelse ikke blive forsinket mere end 20-25 sekunder ud over det tidspunkt, hvor alle ellers var klar til at genoptage spillet, medmindre det handler om en alvorlig skade eller en hovedskade.

Dommeren skal lægge den tabte tid til halvlegens spilletid.

VAR-PROTOKOL >>

PROTOKOL – PRAKTISKE FORHOLD OG PROCEDURER

Dette er en forkortet udgave af den egentlige VAR-protokol, svarende til den udgave, som er i den internationale lovbog, men alle væsentlige hovedpunkter er med.

Så vidt muligt følger VAR-protokollen fodboldlovens principper og filosofi.

Brug af videodommere (VAR /AVAR) er kun tilladt, hvis turneringsmyndigheden har opfyldt alle krav i FIFAs 'Implementation Assistance and Approval Programme' (IAAP), som de fremgår af FIFAs IAAP-dokumenter, samt har modtaget skriftlig tilladelse fra FIFA.

1. Principper

Brugen af VAR i fodboldkampe er baseret på en række principper, som alle skal overholdes i kampe, hvor VAR anvendes.

1. En VAR-dommer (VAR) er et medlem af dommerteamet, som har uafhængig adgang til TV-optagelser fra kampen, og som kun må assistere dommerne i tilfælde af en 'klar og åbenlys dommerfejl' eller en 'alvorlig hændelse, som er blevet overset', for så vidt angår
  - a. Scoring / ikke scoring
  - b. Straffespark / ikke straffespark
  - c. Direkte udvisning (ikke anden advarsel)
  - d. Forveksling af spillere (hvis dommeren advarer eller udviser en forkert spiller)
2. Dommeren skal altid træffe en afgørelse, dvs at dommeren ikke må undlade at træffe en afgørelse og derefter anvende VAR til at træffe afgørelsen efter review af en mulig forseelse.
3. Dommerens oprindelige afgørelse står ved magt, medmindre video-reviewet tydeligt viser, at kendelsen var en 'klar og åbenlys dommerfejl'.
4. Det er udelukkende dommeren, som kan beslutte sig for et review – VAR-dommerne (og de øvrige medlemmer af dommerteamet) kan kun anbefale dommeren et review.
5. Den endelige afgørelse træffes altid af dommeren, enten baseret på information fra VAR-dommeren eller efter at dommeren har foretaget et 'on-field review' (OFR).
6. Der er ingen tidsgrænse for review-processen, eftersom den korrekte beslutning er vigtigere end den tid, som bruges på at nå frem til den.

7. Spillere og officials på bænken må ikke omringe dommeren eller forsøge at påvirke et review eller den endelige afgørelse som følge heraf.
8. Dommeren skal forblive synlig under review-processen for at sikre gennemsuelighed.
9. Hvis spillet fortsætter efter en hændelse, som efterfølgende reviews, fastholdes enhver disciplinær straf i denne periode, også selv om den oprindelige afgørelse ændres. Dette gælder dog ikke advarsler / udvisninger for at bremse et lovende angreb eller for at berøve en oplagt scoringsmulighed.
10. Hvis spillet har været standset og derefter genoptaget, kan dommeren ikke foretage et review, medmindre det drejer sig om forveksling af spillere eller en mulig udvisning for voldsom adfærd, spytte, bide eller fornærmende, hånende eller upassende sprog eller handling.
11. Den del af spillet, som kan reviews før eller efter en hændelse, er fastsat i VAR-protokollen og lovtæksten.
12. Eftersom VAR-dommeren automatisk vil checke enhver kendelse, er den ingen grund til, at spillere eller trænere appellerer om et review.

2. Kampafgørende kendelser / hændelser, som kan reviews

Dommeren kan kun modtage hjælp fra VAR-dommeren i relation til fire kategorier af kampafgørende kendelser / hændelser. I alle tilfælde anvendes VAR først, efter at dommeren har taget stilling til situationen (herunder at lade spillet fortsætte) – eller hvis en alvorlig hændelse ikke er blevet observeret af det øvrige dommerteam.

Dommerens oprindelige afgørelse står ved magt, medmindre der forelå en 'klar og åbenlys' dommerfejl (dette omfatter enhver afgørelse fra dommerteamet, f.eks. offside).

De kategorier, som kan reviews i tilfælde af en potentiel 'klar og åbenlys dommerfejl' eller en 'alvorlig hændelse, som er blevet overset', er som følger:

a. Scoring / ikke scoring

- forseelser begået af det angribende hold i opspillet til eller scoring af målet (handsforseelse, forseelse mod en modspiller, offside, etc.)
- om bolden er ude af spil før scoringen
- om bolden har passeret mållinjen eller ej
- forseelser begået af målmanden og/eller sparkeren ved udførelse af et straffespark – eller for tidlig indtræden i straffesparksfeltet af en anden spiller, som derefter tager aktivt del i spillet, hvis bolden kommer tilbage fra målstang, overligger eller målmand

b. Straffespark / ikke straffespark

- forseelser begået af det angribende hold i opspillet forud for straffesparket (handsforseelse, forseelse mod en modspiller, offside, etc.) om bolden er ude af spil før situationen

- åstedet for forseelsen (inden for / uden for straffesparksfeltet)
- forkert dømt straffespark
- manglende dømt straffespark

c. Direkte udvisning (ikke anden advarsel)

- berøven af oplagt scoringsmulighed (især åstedet for forseelsen og andre spillers position)
- spil, som i alvorlig grad er utilladeligt
- voldsom adfærd, at bide eller spytte efter en anden person
- brug af fornærmende, hånende eller upassende sprog eller udfører en tilsvarende handling.

d. Forveksling af spillere (advarsel eller udvisning)

Hvis dommeren straffer en forseelse og derefter tildeler en forkert spiller fra det pågældende hold en advarsel eller udvisning, kan identiteten på den spiller, som har forset sig, reviews. Selve forseelsen kan ikke være genstand for review, medmindre det handler om en scoring, et muligt straffespark eller et direkte rødt kort (jfr. de tre punkter ovenfor).

3. Praktiske forhold

Anvendelsen af VAR under en kamp indebærer en række praktiske arrangementer.

- VAR-dommeren følger kampen i videokontrolrummet (VOR), med hjælp fra en assisterende VAR-dommer (AVAR) og en replay-operatør (RO).
- Afhængig af antal kameravinkler (og andre overvejelser) kan der være mere end én AVAR og RO.
- Kun autoriserede personer har adgang til VOR og til at kommunikere med VAR / AVAR / RO under kampen.
- VAR-dommeren har uafhængig adgang til TV-optagelser og replay-kontrol over dem.
- VAR-dommeren er forbundet til dommerteamets kommunikationssystem og kan høre alt, hvad de siger – VAR-dommeren kan kun kommunikere med dommeren ved at trykke på en knap (for at undgå, at dommerteamet bliver distraheret af kommunikationen i VOR)
- Hvis VAR-dommeren er optaget af et check eller review, kan AVAR kommunikere med dommeren, specielt hvis kampen skal afbrydes, eller for at sikre, at spillet ikke genoptages
- Hvis dommeren beslutter sig for et on-field-review og skal se gengivelser af situationen, udvælger VAR-dommeren de bedste vinkler og den bedste replay-hastighed. Dommeren kan bede om yderligere vinkler eller hastigheder.

4. Procedurer

Oprindelig afgørelse

- Dommeren og de øvrige medlemmer af dommerteamet skal altid træffe en afgørelse i selve situationen (herunder eventuelle følgestrafte), som om der ikke var nogen VAR-dommer. Undtagelsen er, hvis dommerteamet har overset den oprindelige hændelse.
- Dommeren og de øvrige medlemmer af dommerteamet må ikke vælge 'ingen afgørelse', eftersom dette vil føre til svag og ubeslutsom ledelse, for mange reviews og betydelige problemer, hvis teknologien skulle svigte.
- Dommeren på banen er den eneste person, som kan træffe den endelige afgørelse. VAR-dommeren har samme status som øvrige medlemmer af dommerteamet og kan kun hjælpe dommeren.
- At forsinke flagsignal eller fløjte for en forseelse er kun tilladt, hvis der foreligger en meget klar angrebsmulighed, hvor en spiller er ved at score eller har frit løb ind i eller mod modspillernes straffesparksfelt.
- Hvis en linjedommer forsinke sit flagsignal for en forseelse, skal han hæve flaget, hvis det angribende hold scorer, får tildelt et straffespark, frispark, hjørnespark eller indkast, eller fortsætter boldbesiddelsen, efter at det oprindelige angreb er afsluttet. I alle andre tilfælde afgør linjedommeren, om han vil hæve flaget, alt efter hvad spillet kræver.

Check

- VAR-dommeren checker automatisk TV-optagelser ved ethvert tilfælde af potentiel eller faktisk scoring, straffespark eller afgørelse om direkte udvisning samt mulige tilfælde af forveksling af spillere. Hertil anvendes forskellige kameravinkler samt hastigheder i langsom gengivelse.
- VAR-dommeren kan checke optagelserne i normal hastighed og/eller slow motion,, men generelt bør gengivelser i slow motion kun anvendes til faktuelle afgørelser, f.eks. hvor forseelsen fandt sted, eller spilleren var placeret, kontaktstedet ved fysiske forseelser og hands-foerseelser, samt om bolden var ude af spil (herunder om bolden havde passeret mållinjen eller ej). Normal hastighed bør bruges til at fastslå intensiteten og kraften i en fysisk forseelse, eller ved en hands-foerseelse.
- Hvis checket ikke indikerer en 'klar og åbenlys dommerfejl' eller 'alvorlig hændelse, som er blevet overset', er der normalt ingen grund til, at VAR-dommeren skal kommunikere med dommeren. Dette kaldes et 'silent check', og her kan det undertiden hjælpe dommeren i hans virke på banen, hvis VAR bekræfter, at der ikke er sket nogen klar og åbenlys fejl.
- Hvis genoptagelsen af spillet skal forsinkes på grund af et check, vil dommeren markere dette ved tydeligt at holde en finger mod sit headset og markere med sin anden arm. Denne markering skal holdes, indtil checket er afsluttet, da det indikerer, at dommeren modtager information fra VAR-dommeren eller et andet medlem af dommerteamet.
- Hvis checket resulterer i en sandsynlig 'klar og åbenlys dommerfejl' eller 'alvorlig hændelse, som er blevet overset', kommunikerer VAR-dommeren dette til dommeren, som herefter beslutter, om han ønsker et review af situationen.

- Hvis en VAR, AVAR eller Replay Operator / operatør ikke kan fortsætte (skade, pludselig sygdom e.l.)
- § 6 - 'Det øvrige dommerteam' - foreskriver, at turneringsreglementer klart skal nævne, hvem der erstatter et medlem af dommerteamet, hvis vedkommende ikke er i stand til at påbegynde eller fortsætte sin opgave. I kampe med VAR omfatter det også Replay Operators / operatører.
- Da funktionen som VAR / AVAR / RO kræver speciel træning og certificering, skal følgende være omfattet af turneringsreglementet:
  - En VAR, AVAR eller RO, som bliver forhindret i at påbegynde eller fortsætte i sin funktion, må kun erstattes af en anden person, som er kvalificeret til den pågældende rolle
  - Hvis der ikke kan findes nogen kvalificeret person som VAR eller RO, spilles / fortsætter kampen uden VAR
  - Hvis der ikke kan findes nogen kvalificeret person til at erstatte AVAR, spilles / fortsætter kampen uden VAR, medmindre begge hold skriftligt tilkendegiver, at kampen kan spilles / fortsætte alene med VAR og RO.
  - Dette sidste gælder ikke, hvis der er påsat to AVAR til kampen.

Review

- Dommeren kan tage initiativ til et review for en potentiel 'klar og åbenlys dommerfejl' eller 'alvorlig hændelse, som er blevet overset', når
- VAR-dommeren (eller et andet medlem af dommerteamet) anbefaler et review
- Dommeren har mistanke om, at en alvorlig hændelse skjult for dommerteamet ikke er blevet registreret
- Hvis spillet allerede er standset, forsinker dommeren genoptagelsen.
- Hvis spillet ikke allerede er standset, afbryder dommeren spillet, når bolden er i neutralt område (normalt når intet af holdene er i en angrebsfase), og viser TV-markeringen.
- VAR-dommeren beskriver for dommeren, hvad der kan ses på TV-billederne, hvorefter dommeren
  - viser TV-markeringen, hvis det ikke allerede er sket, går til review-området for at gense TV-billederne - on-field review (OFR) - før han træffer sin endelige afgørelse
- De øvrige medlemmer af dommerteamet genser ikke optagelserne, medmindre dommeren i helt særlige situationer beder dem om det
- eller
  - træffer en endelig afgørelse baseret på dommerens eget skøn og oplysningerne fra VAR-dommeren - samt, hvor det er relevant - fra de øvrige medlemmer af dommerteamet (udelukkende VAR-review - faktisk afgørelse)
- Ved afslutningen af begge typer review skal dommeren vise TV-markeringen, umiddelbart efterfulgt af den endelige afgørelse.
- Hvad subjektive afgørelser angår, f.eks. voldsomheden i en tackling, generen af en modspiller ved offside, vurdering af hands-forseelser etc., er et on-field review (OFR) den passende løsning.

- Hvad rent faktuelle afgørelser angår, f.eks. åstedet for en forseelse, en spillers placering (offside), kontaktsted (hands-forseelse eller forseelse mod modspiller) er et review udelukkende foretaget af VAR-dommeren normalt tilstrækkeligt, men et on-field review (OFR) kan anvendes ved en faktuel afgørelse, hvis det ledelsesmæssigt er en fordel over for spillerne eller kampen som helhed, eller vil hjælpe med til at sælge afgørelsen (f.eks. en kampafgørende kendelse sidst i kampen).
- Dommeren kan bede om forskellige kameravinkler og replay-hastigheder, men generelt bør slow motion-replays kun anvendes til faktuelle afgørelser, f.eks. positionen for en forseelse eller spiller, kontaktsted (ved fysiske forseelser eller hands-forseelser), om bolden er ude af spil eller ej (herunder om der er scoret eller ej). Normal hastighed bør anvendes til at vurdere voldsomheden i en forseelse eller til vurdering af, om der foreligger en hands-forseelse.
- Hvad angår afgørelser eller hændelser, der fører til scoring, straffespark / ikke straffespark eller udvisninger for at berøve en oplagt scoringsmulighed, kan det være nødvendigt at gense opspillet, der førte til situationen, herunder hvordan det angribende hold erobrede bolden.
- Fodboldloven tillader ikke, at en genoptagelse af spillet (hjørnespark, indkast osv.) kan blive ændret, når spillet er genoptaget, så de kan ikke blive genstand for review.
- Hvis spillet er blevet standset og genoptaget, kan dommeren kun foretage et review og tildele passende følgestrafte, hvis det drejer sig om forveksling af spillere eller en mulig forseelse til udvisning for voldsom adfærd (spytte, bide eller ekstremt fornærmende, hånende eller upassende sprog).
- Processen ved et review bør foretages og afsluttes så effektivt som muligt, men den korrekte beslutning er vigtigere end den tid, som går med at nå frem til den. Derfor – og også fordi nogle situationer kan være komplicerede med adskillige elementer, der skal reviews, er der ikke nogen tidsgrænse forbundet med review-processen.

Endelig afgørelse

- Når review-processen er afsluttet, skal dommeren vise TV-markeringen og meddele sin endelige afgørelse.
- Herefter vil dommeren tildele / fastholde / ændre / tilbagetrække enhver følgestraf, hvis det er relevant – og genoptage spillet efter fodboldlovens bestemmelser.

Spillere, reserver og officials på bænken

- Eftersom VAR-dommeren automatisk checker enhver situation eller hændelse, er det ingen grund til, at trænere eller spillere beder om et check eller review.
- Spillere, reserver og personer på bænken må ikke forsøge at påvirke eller gribe ind i review-processen, herunder også kommunikationen af den endelige afgørelse.
- Under review-processen skal spillerne forblive på banen – og reserver og personer på bænken forblive uden for banen.

- En spiller / reserve / udskiftet spiller / official, som overdrevent viser TV-markeringen eller bevæger sig ind i dommerens review-område, skal advares.
- En spiller / reserve / udskiftet spiller / official, som træder ind i videokontrolrummet (VOR)), skal udvises.

Gyldigheden af en kamp

I princippet bliver en kamp ikke ugyldig,, fordi

- VAR-teknologien ikke fungerer af tekniske årsager (svarende til reglerne om mållinje-teknologi)
- der forekommer forkerte afgørelser, hvor VAR-dommeren er involveret (eftersom VAR-dommeren er et medlem af dommerteamet)
- der forekommer afgørelse(r) om ikke at reviewe en hændelse
- der forekommer review af en hændelse, som ikke kan reviewes efter VAR-protokollen

---

INTERNATIONALE **FORTOLKNINGER**

- OG DANSKE AFGØRELSER

---

§ 1 Banen

Den almindelige størrelse på en fodboldbane til turneringsbrug er 105 x 68 meter, men det enkelte turneringsreglement kan fastsætte nærmere bestemmelser herfor.

Ved vurdering af transportable fodboldmål skal dommeren være opmærksom på følgende:

Målene må

- ikke kunne vælte
- ikke kunne rykke sig under kampen af hensyn til den sportslige afvikling
- ikke være forsynet med noget, som kan forhindre bolden i at gå direkte ud af spil (dvs at eventuelle transporthjul e.l. skal være monteret, således at det forreste punkt er mindst 22 cm fra målstangens bagkant).

En forankring, f.eks. ved kontravægte, bagliggere e.l. er lovlig, hvis ovenstående er opfyldt.

Det er af sikkerhedshensyn ikke tilladt at anvende to forskellige rene overflader på en bane, f.eks. kunstgræs i målfelterne og naturligt græs på den øvrige bane. Derimod kan det være tilladt at anvende en blanding af naturligt græs og kunstgræs (hybrid) i f.eks. målfeltet og naturligt græs på den øvrige bane – hvis der ikke er synlig eller mærkbar overgang mellem de to overflader.

Det er ikke tilladt for personer i det tekniske område at have adgang til eller mulighed for at følge monitorer anbragt ved banen.

Det er ikke tilladt at have en drone til at flyve over banen og filme eller overvåge kampen – den skal befinde sig uden for stregerne og i en afstand, så den ikke er farlig

Det er hensigtsmæssigt, at bænke / tekniske områder er placeret på samme sidelinje, men det er ikke noget krav

§ 2 Bolden

I alle danske turneringskampe skal bolden blot opfylde de krav, som fremgår af § 2. Det er altså ikke noget krav, at bolden er mærket som nævnt i § 2.

Arrangøren bestemmer, hvilken bold der skal spilles med, når blot den overholder lovens krav.

Det er arrangørens ansvar, at der er et tilstrækkeligt antal bolde til rådighed.

§ 3 Spillerne

Spilleren, som bærer målmandstrøjen, betragtes som målmand.

I kampe med linjedommere skal udskiftningsspillerens opvarmning foregå uden bold på arealet bag linjedommeren eller bag eget mål, medmindre særlige forhold, f.eks. sikkerhedsmæssige, gør sig gældende.

'Traditionelt – men aldrig lovfæstet – er det normalt højst tre spillere fra hvert hold (plus eventuelt en fysisk træner), der varmer op ad gangen. Imidlertid kan dette efter dommerteamets skøn afviges i både opad- og nedadgående retning, afhængig af de fysiske pladsforhold.'

Det er vigtigt for dommeren før kampen at sikre sig, hvem der er officials, udskiftningsspillere etc. – f.eks. ved brug af overtræksveste – da disse personer nu kan begå forseelser til direkte frispark eller straffespark.

Minimumantallet af spillere

Hvis et turneringsreglement fastsætter, at alle spillere og reserver skal navngives før kampens begyndelse, og et hold begynder kampen med færre end 11 spillere, kan kun de spillere, som er navngivet, fylde holdet op, efterhånden som de ankommer.

I alle danske lokalkampe (alt andet end § 3-kampe) spilles kampen færdig uanset antallet af spillere, når først kampen er sat lovligt i gang.

Antal udskiftninger

I Danmark er det vedtaget at anvende fem udskiftninger i divisionskampe samt de afsluttende kampe i DBU-pokalen som beskrevet i lovttekstens § 3. For andre kampe i §3-turneringer henvises til det relevante turneringsreglement.

§ 4 Spillernes udstyr

Anføreren skal bære et tydeligt armbind. Det skal klart adskille sig fra spilledragten.

En spiller må ikke bære noget, som efter dommerens skøn er farligt for ham selv eller andre spillere. Dette gælder såvel udstyr som andet, f.eks. smykker.

Hvis kampen spilles i en række, hvor dommeren ikke kontrollerer udstyr før kampen, skal dommeren senest ved lodtrækningen gøre opmærksom på, at farlige genstande ikke må forekomme.

Konstaterer dommeren efter kontrol af udstyr eller efter en sådan påmindelse, at en spiller på banen bærer ulovlige genstande, herunder smykker, tildeles den pågældende en advarsel og skal forlade banen for at bringe det i orden.

Enhver form for smykker er principielt forbudt. Dog tillades i Danmark indtil videre helt glatte ringe (vielsesringe og tilsvarende), forudsat at dommeren skønner, at de ikke på grund af f.eks. størrelse eller form er farlige. Det er ikke tilladt at tape smykker ind.

DBU Bredde har vedtaget en ordning, som gælder alle breddekampe (alt andet end § 3-kampe):

Det er tilladt at tape smykker ind, forudsat at de stadig ikke udgør en fare for nogen, herunder spilleren selv.

Den primære baggrund er et ønske om at tiltrække flere kvindelige spillere.

Løse halsvarmere / halskraver er pr. definition farligt udstyr og er ikke tilladt.

Fodtøj, som er forsynet med en integreret ankelsok, som har en anden farve end spilledragtens strømper, er tilladt. Løse ankelsokker med en anden farve end spilledragtens strømper er ikke tilladt.

En benskinne er et udstyr, som er designet til at være en benskinne. Altså ikke en søndagsavis, pølsebakke, sammenrullet strømpe, omvendte grydeskeer e.l.

Benskinner skal yde en rimelig grad af beskyttelse, dvs. principielt dække hele skinnebenet, og de skal være helt dækket af strømperne.

Strømpetape skal have samme farve som strømperne. Dog tillades i Danmark klar / gennemsigtig tape, som ikke skjuler strømpefarven.

§ 5 Dommeren

Beføjelser og pligter:

Det er lovens ånd, at kampene spilles med så få afbrydelser som muligt. Derfor er det dommerens opgave kun at straffe klare lovbrud. Fløjten for bagatelagte eller tvivlsomme forseelser skaber irritation og modvilje hos spillerne og ødelægger tilskuernes fornøjelse. Dette kan efter omstændighederne også omfatte forseelser begået af modspillere, når en igangsættelse foretages.

Dommeren skal efterse banen og dens nærmeste omgivelser i god tid før kampen og ikke lade kampen spille, hvis det efter hans skøn kan medføre fare for spillerne.

Jfr. lovtæksten har dommeren pligt til efter sit skøn at standse, udsætte eller afbryde kampen for enhver uvedkommende indblanding.

Dette kan for eksempel være

- tilskueruroligheder
- strømafbrydelse i lyskampe
- tordenvejr.

Specielt omkring tordenvejr er det vigtigt, at dommeren aldrig må tage chancer – hellere afbryde én gang for meget end én gang for lidt, hvis et tordenvejr er under opsejling. Sikkerhed skal altid være det primære hensyn.

Der er ingen fast tidsgrænse for, hvor længe afbrydelsen må vare – dette er en del af dommerens skøn. Afbrydes kampen helt, skal det indberettes til pågældende turneringsmyndighed.

Racistiske tilråb:

Racisme defineres i bred forstand som enhver diskriminerende ytring mod etnicitet, køn, seksualitet, religion, handicap, hudfarve – eller andet

- Hvis det sker, skal dommeren benytte sig af tre trins-raketten:
  - Standse kampen (om muligt med en højtalerbesked om, at tilråb skal ophøre)
  - Afbryde kampen og sende spillerne i omklædningsrummet i en periode, indtil der er ro (igen om muligt med en højtalerbesked)
  - Afslutte kampen og indberette til den relevante turneringsmyndighed

Skadet spiller:

Grundlæggende skal dommeren sikre, at en skadessituation afvikles så hurtigt som muligt under behørig hensyntagen til spillerens sikkerhed og uden anden behandling på banen end den, som spillerens sikkerhed kræver. Dommeren skal ved mistanke om hovedskader standse spillet øjeblikkeligt.

I sin håndtering af skadede spillere skal dommeren benytte følgende procedure:

- Hvis en spiller efter dommerens skøn kun er lettere skadet, skal spillet fortsætte, indtil bolden er ude af spil.
- Hvis en spiller efter dommerens skøn er alvorligt skadet, standses spillet.
- Efter at have spurgt den skadede spiller kan dommeren give tilladelse til, at højst to officials kommer ind på banen for at vurdere skaden og forestå, at spilleren bliver fjernet sikkert og hurtigt fra banen.
- Båreholdet må først komme ind på banen, når dommeren har givet tegn til det.
- Uanset om bolden er i spil eller ej, er det kun dommeren, der kan give en skadet spiller tilladelse til at genindtræde på banen.
- Dommeren kan give en skadet spiller tilladelse til at genindtræde på banen, hvis et andet medlem af dommerteamet har sikret sig, at spilleren er klar.

- Dommeren kan nægte en spiller fortsat deltagelse i kampen, hvis han skønner, at deltagelse er til fare for spilleren selv eller andre. Ved denne vurdering bør dommeren støtte sig til en læge, hvis der er en sådan til stede – uanset om denne er tilknyttet ét af holdene eller er til stede i anden egenskab.

Indtagelse af væske under kamp:

- Væske skal opbevares i plasticflasker og rækkes til spillerne ved sidelinjerne.
- Det er forbudt at kaste flasker eller andre former for beholdere ind på banen.
- Målmanden må have en plasticflaske i det bageste hjørne af sit mål.
- Plasticflasker med væske må placeres rundt om banen ca. 1 m fra sidelinjerne, dog således at de ikke generer linjedommerne i deres virke.

Markeringspray

- FIFA har åbnet mulighed for, at dommeren som et hjælpemiddel til at sikre modspillernes korrekte afstand fra bolden ved et frispark, kan anvende en såkaldt markeringspray ('va-nishing spray').
- Det er dog en forudsætning, at det nationale forbund har godkendt brugen heraf. I Danmark er brugen af markeringspray godkendt til kampe i Superliga og 1. division.

Headset

- I Danmark må headset kun anvendes i kampe i § 3-turneringer, hvor hoveddommeren er elitedommer, og hvor kampen er omfattet af fodboldloven.

Obligatorisk udstyr:

Ud over det obligatoriske udstyr, som fremgår af lovtekstens § 5, skal dommeren også have en dommermønt til lodtrækning (fremgår af lovtekstens § 8 og § 10).

§ 7 Spilletid

Hvis en kamp ender uafgjort, og der i turneringsreglementet er foreskrevet forlænget spilletid, kan dommeren tillade 5 minutters pause mellem den ordinære kamp og den forlængede spilletid.

Tidstillæg:

Dommerens ret til at lægge tid til omfatter kun den tid, som mistes, mens bolden er ude af spil. Der er altså ikke mulighed for at lægge tid til f.eks. for en bevidst langsom spille-måde, mens bolden er i spil. Det er alene dommeren, der afgør, i hvilke situationer han vil lægge tid til.

Dommerens skøn over den tabte tid er afgørende, men vejledende kan en 'normal' udskiftning takseres til 30 sekunders tillægstid (som altså kan fraviges i begge retninger). Ved sit tidstillæg skal dommeren ikke tage hensyn til, hvilket hold der er skyld i den tabte tid, stillingen i kampen e.l., men blot lægge den tid til, som efter hans skøn er mistet.

Drikkepauser:

Der er opstået en trend i breddekampe med at indføre drikkepauser i hver halvleg, selv ved temperaturer under 20 grader.

En drikkepause har udelukkende medicinske formål for at undgå dehydrering hos spillerne og er ikke et taktisk instrument.

UEFA opererer med en grænse på 32 grader 90 minutter før kampstart (godt nok målt i solen), og det når vi sjældent i Danmark. Her er der tale om elitespillere, og forholdene er naturligvis anderledes i breddekampe.

Men efter lovgruppens opfattelse skal man op omkring de 25 grader i skyggen, før det giver mening at holde en regulær drikkepause, idet man stadig skal huske, at der jo kan være anbragt vandflasker rundt om banen.

§ 8 Spillets igangsættelse og genoptagelse

Begyndelsessparket er retningsfrit.

Når dommeren lader bolden falde, skal han slippe den i hoftehøjde. Den må ikke kastes eller slås i jorden.

§ 11 Offside**At være i offside-position:**

Begrebet 'på linje med' skal forstås som 'ud fra en linje parallel med mållinjen'.

En spillers mulige offside-position vurderes i det øjeblik, hvor bolden spilles af en medspiller. Strafbarheden kan opstå frem til det øjeblik, hvor bolden næste gang spilles af en medspiller.

At være strafbar offside:**Indvirke på spillet – bemærkning:**

Hvis en angrebsspiller i offside-position bevæger sig mod en bold, som sidst er spillet af en medspiller, og ingen af hans medspillere har nogen mulighed for at nå frem til bolden fra en onside-position, kan spilleren straffes med det samme, uden at dommeren behøver vente på, at han rører bolden. Dette er ikke en udvidelse af strafbarheden 'at indvirke på spillet', men alene en praktisk udlægning af loven, således at spillet ikke sinkes unødigt.

Genere en modspiller – bemærkning:

Hvis en angrebsspiller i offside-position forhindrer en modspiller i at kunne spille bolden ved klart at spærre for hans udsyn eller bevægelser, skal han straffes for at genere en modspiller.

En angrebsspiller i offside-position, som kæmper om bolden med en modspiller uden at røre den, skal straffes for at genere en modspiller, medmindre dommeren anser det for en større fordel for det forsvarende hold at lade spillet fortsætte. Forseelsen kan indebære fysisk kontakt, forsætlig eller uforsætlig, men det er ingen nødvendighed. Det er i sagens natur et krav, at bolden er tæt på spillerne. En vejledende afstand kunne være 1 - 1½ meter, uden at den skal udmåles med en tommestok.

Ved et skud på mål eller en bold tæt på mål vil en angrebsspiller, som befinder sig i offside-position i den halvdel af målfeltet, hvor bolden går hen, som oftest genere målmanden (eller en anden forsvarsspiller).

Opnå en fordel af sin offside-position – bemærkning:

Ved en bold, som springer tilbage fra målstang, overligger eller hjørneflag, vil angrebsspilleren altid være strafbar offside, hvis han spiller bolden og var i en offside-position, da bolden sidst blev spillet af en medspiller.

Når bolden sidst er rørt af en modspiller, skal dommeren vurdere, om denne berøring er tilfældig, eller om berøringen sker som følge af en forsætlig redning. Er blot én af disse ting opfyldt, skal angrebsspilleren straffes.

Ved vurderingen af, om der er tale om en tilfældig berøring, eller om spilleren forsætligt har forsøgt at spille bolden, skal dommeren lægge følgende kriterier til grund for, om spilleren havde kontrol over bolden:

- Bolden kom fra nogen afstand, og spilleren havde fuldt udsyn til den
- Bolden kom ikke hurtigt
- Boldens retning var ikke uventet for spilleren
- Spilleren havde tid til at koordinere sine bevægelser, dvs at det ikke var en instinktiv bevægelse (f.eks. at strække sig eller springe), der skabte kontakten
- En bold, som kommer langs jorden er lettere at spille end en bold, som kommer i luften.

Som man kan se, er begreberne 'at indvirke på spillet' og 'opnå en fordel af sin offside-position' ganske håndfaste, idet det generelt er en forudsætning for at kunne straffe, at angrebsspilleren rent faktisk spiller bolden (jfr. dog bemærkningen under 'indvirke' ovenfor).

Det er et grundlæggende princip, at enhver tvivl skal komme angrebsspilleren til gode.

§ 12 Utilladelig spillemåde og usportslig opførelse

Direkte frispark:

Betingelser:

En forseelse, som måske ikke var tænkt som en forsætlig handling (med vilje), men blev udført satset, hensynsløst eller med unødigt stor kraft, straffes på samme måde som den overlagte handling.

Kontaktsted:

Alle forseelser til direkte frispark straffes på kontaktstedet. Forsøgene på at slå og sparke straffes på det sted, kontakten ville være opnået ved fuldbyrdet handling.

Hvis der begås en holde-foerseelse mod en angrebsspiller, og kontaktstedet er uden for straffesparksfeltet men efterfølgende strækker sig ind i straffesparksfeltet, skal der dømmes straffespark. At holde er den eneste forseelse, hvor kontaktstedet kan strække sig over en længere distance, og det er derfor ikke rimeligt, at forsvarsspilleren skal slippe billigere, blot fordi forseelsen begynder uden for straffesparksfeltet.

Forseelser:

En spiller, som forsætligt stopper en modspiller ved hjælp af fysisk kontakt (uanset om det er med krop, hånd, arm eller ben), straffes med direkte frispark eller straffespark, hvis forseelsen bliver begået i hans eget straffesparksfelt.

Springe:

Et ukontrolleret spring mod bold og modspiller skal straffes med direkte frispark, hvis der opnås fysisk kontakt med modspilleren – uanset om bolden spilles eller ej.

Tacklinger:

En tackling omfatter lovmæssigt også de tilfælde, hvor en spiller kommer glidende med knæet forrest.

Ved forseelsen at tackle en modspiller skal der ikke nødvendigvis tildeles følgestraf.

For at et forsøg kan straffes med direkte frispark, kræves fysisk kontakt.

En glidende tackling med et eller begge ben er tilladt, forudsat at den efter dommerens skøn ikke er farlig. Hvis spilleren, som udfører tacklingen spænder ben for modspilleren, skal dommeren dømme et direkte frispark og eventuelt advare spilleren.

Ved vurdering af følgestrafte i forbindelse med tacklinger skal dommeren lægge følgende til grund for sit skøn:

- Kontrollen over tacklingen (ingen / ét / begge ben i kontakt med jorden)
- Voldsomheden i tacklingen (den hastighed, hvormed tacklingen sættes ind)
- Føddernes retning (tackles der med strakt fod eller med knopperne/sålen først ?)
- Muligheden for at spille bolden
- Viljen til at spille bolden

En voldsom, ukontrolleret tackling med ét eller begge ben, som rammer modspilleren og bringer hans sikkerhed i fare, betragtes som spil, som i alvorlig grad er utilladeligt og straffes med direkte frispark og udvisning. Dette gælder, uanset om tacklingen sættes ind forfra, bagfra eller fra siden.

Hands:

Det er tilladt forsætligt (med vilje) at spille bolden med skulderen, forudsat at bolden ikke rører armen. Det er ikke tilladt at spille bolden med hånd eller arm, hvis det sker forsætligt, eller som følge af, at spilleren har forsøgt at gøre sig unaturligt høj eller bred. En reflekshandling er i fodboldlovens forstand forsætlig.

I sin vurdering af, om en hands er strafbar eller ej, skal dommeren bl.a. overveje følgende kriterier:

- Er hånden i en naturlig/unaturlig position i forhold til spillerens bevægelse?
- Er hånden/armen over skulderhøjde ?
- Bevæger bolden sig mod hånden – eller hånden mod bolden?
- Hvor langt har bolden bevæget sig, før kontakten opstår?
- Kan spillere undgå kontakten – eller forsøger han på det?
- Gør spilleren sig højere eller bredere?

Ved vurderingen af, om en angriber skal straffes for en uforsætlig hands, som umiddelbart derefter fører til en scoringsmulighed eller scoring for spilleren selv, er det helt centrale ord 'umiddelbart'. Det betyder, at dommeren skal tage hensyn til afstanden til målet, tidsfaktoren, antallet af efterfølgende boldberøringer o.l.

Der skal normalt ikke tildeles en advarsel for at spille bolden med hånden, medmindre spilleren

- bremser eller griber ind i et lovende angreb
- forsøger at score med hånden
- udviser usportslig opførsel (f.eks. ved at begå et taktisk frispark)

Holde:

At holde en modspiller vil sige ved hjælp af hænder, arme eller krop at forhindre en modspiller i at komme uden om eller forbi en spiller.

Der skal normalt ikke tildeles en advarsel for at holde en modspiller, medmindre spilleren

- bremses eller griber ind i et lovende angreb
- udviser usportslig opførsel (f.eks. ved at begå et taktisk frispark).

Det er ikke alene voldsomheden i holde-forseelsen, der er afgørende, og det er underordnet, hvor på banen forseelsen udføres.

Angreb med skulderen:

Det er tilladt med sin skulder/side at angribe en modspiller på skulderen/siden, forudsat at spillerne har bolden inden for spilleafstand og gør et aktivt forsøg på at spille den. Er blot én af disse betingelser ikke opfyldt, dømmes direkte frispark for et satset angreb med skulderen.

Det er ikke tilladt under nogen omstændigheder med sin skulder at angribe en modspiller på noget andet sted end skulderen / siden. Sker det, dømmes direkte frispark for forseelsen 'at puffe en modspiller'.

Ved vurdering af, om angrebet sker skulder mod skulder og side mod side, er det spillerens indbyrdes position, som er afgørende, og ikke det sted, hvor kontakten tilfældigvis opnås.

Benspænd:

En målmand, der vælter en modspiller med armene, begår benspænd.

Brug af arme/albuer:

Forsætlig brug af arme/albuer mod en modspiller skal vurderes som puf eller slag, alt efter omstændighederne, og dertil svarende personlig straf tages i anvendelse. Bringes modspillerens sikkerhed i fare ved handlingen, er straffen en udvisning. Det er afgørende, om armen benyttes som redskab eller våben.

Følgestraf ved slag/slag på afstand/spark

Et slag, slag på afstand (kast med genstande) eller spark vil normalt medføre en udvisning, medmindre handlingen sker med ubetydelig kraft.

Hvis forseelsen sker i umiddelbar nærhed af bolden eller som en umiddelbar forlængelse af en duel mellem spillere, betragtes det som voldsom adfærd, hvis forseelsen udføres med intensitet, brutalitet eller unødigt stor kraft. Straffen er i så fald en udvisning. Hvis forseelsen ikke indeholder nogen af disse elementer, betragtes den som et 'tjat' og som usportslig opførsel. Straffen er i så fald en advarsel.

Hvis forseelsen sker, efter at bolden er væk og med lidt forsinkelse, får forseelsen karakter af en hævnakt og betragtes som voldsom adfærd, der skal medføre udvisning.

Dommeren skal med andre ord dels vurdere den kraft, som forseelsen udføres med – men også vurdere, om der er tale om en hævnakt eller en umiddelbar reaktion i irritation.

Indirekte frispark:

Forseelser:

Farligt spil:

Farligt spil indebærer ikke fysisk kontakt mellem spillerne. Hvis der er fysisk kontakt, udgør handlingen en forseelse, som skal straffes med et direkte frispark eller straffespark. I tilfælde af fysisk kontakt skal dommeren nøje overveje den øgede sandsynlighed for, at der foreligger en forseelse, som skal medføre en følgestraf. Bemærk, at der i disse tilfælde, hvor bolden er det tiltænkte spilobjekt, godt kan dømmes et direkte frispark, uden at det medfører en udvisning.

Hvis det ikke er bolden, men modspilleren, som er spilobjektet, skal et spark (eller forsøg derpå) som tidligere medføre en udvisning.

Der skal stadig dømmes indirekte frispark ved farligt spil med kontakt, hvis det ikke er spilleren, der foretager den farlige handling, som forårsager kontakten – eller hvis kontakten opstår som følge af, at spilleren foretager en handling, som er farlig for ham selv.

Personlig straf:

- Hvis en spiller begår farligt spil i normal kamp om bolden, skal spilleren ikke advares. Hvis handlingen indebærer en åbenlys risiko for skade, skal dommeren advare spilleren.

Obstruktion (spærring med kroppen):

Det er tilladt at dække bolden. En spiller, som anbringer sig mellem modspilleren og bolden af taktiske grunde begår ingen forseelse, så længe bolden er inden for spilleafstand og spilleren har front mod bolden.

Er blot én af disse betingelser ikke opfyldt, dømmes indirekte frispark for forseelsen 'at spærre vejen for en modspiller' (obstruktion).

Målmanden:

Boldens placering er afgørende for, om målmanden lovligt kan spille bolden med hænderne, idet målmanden kan stå uden for straffesparksfeltet og spille bolden lovligt med hænderne i feltet, ligesom han kan stå i straffesparksfeltet og ulovligt spille bolden med hænderne udenfor.

Målmandens kontrol over bolden med hænderne:

Fra målmanden har kontrol over bolden med hænderne, må han bevæge sig med den i indtil 6 sekunder, før han igen frigør den til spil. Ånden bag bestemmelsen er, at bolden skal frigives til spil så hurtigt som muligt, og de 6 sekunder skal derfor betragtes som en rettesnor fra det øjeblik, hvor målmanden har bolden under kontrol og er i stand til at skille sig af med den (altså ikke mens han f.eks. ligger på jorden). Overtrædelse af 6 sekunders-reglen medfører ikke advarsel, medmindre den ligefrem er af en karakter, der kan betragtes som usportslig opførsel.

Mens målmanden har kontrol over bolden med hænderne, og indtil han endeligt har frigjort bolden til spil ved at kaste eller sparke den ud, skal han uhindret kunne skille sig af med bolden. Overtrædelse heraf straffes med indirekte frispark.

Hvis målmanden, mens han har kontrol over bolden med hænderne eller er ved at skille sig af med den, angribes med skulderen af en modspiller, dømmes direkte frispark til målmanden ligesom ved ethvert andet ulovligt angreb med skulderen.

Hvis målmanden efter dommerens skøn ligger længere på bolden end nødvendigt, skal dommeren tildele ham en advarsel for usportslig opførsel og dømme indirekte frispark.

Målmandens funktionsdygtighed:

Målmanden skal kunne varetage sin funktion – men også have brug for det. Der er forskel på, om målmanden i et redningsforsøg slår hovedet ind i målstangen, og bolden i det samme går i mål – eller bolden springer tilbage på banen til fortsat spil. I det første tilfælde dømmes mål – i det andet tilfælde afbrydes spillet for behandling af målmanden.

Spil til egen målmand:

De centrale ord i reglen er: forsætligt, sparker og rører. Forsætligt vil sige med vilje; sparker er noget, man gør med foden eller fødderne, og rører skal tages bogstaveligt.

Boldens retning er underordnet.

Det betyder, at målmanden ikke alene skal straffes, hvis han samler bolden op, men blot der er kontakt mellem bolden og hånden / nogen del af armen. Det betyder også, at målmanden gerne må tage bolden med hænderne, hvis afleveringen er foretaget med andet end foden, f.eks. hovedet, brystet, låret, knæet, skinnebenet osv.

En spiller, som forsøger at omgå tilbagespilsreglen ved på en i situationen åbenlyst unaturlig måde at spille bolden til sin målmand med hoved, bryst, knæ osv., skal straffes med en advarsel for usportslig opførsel og et indirekte frispark, uanset om målmanden rører bolden med hænderne eller ej. Eksempler kunne være at lægge sig ned på jorden for at heade til en langsomt trillende bold, jonglere med bolden for at aflevere den til målmanden med andet end foden osv.

Hvis målmanden har modtaget bolden fra en medspiller som følge af et forsæligt spark med foden eller fra et indkast, og målmanden lovligt forsøger at sparke bolden væk, men kiksar sit spark (med boldkontakt), har han – uanset den generelle regel – lov til at røre bolden med hånd / arm, hvis han presses af en modspiller. Han har vist sin gode vilje ved i første omgang at forsøge at sparke bolden væk.

Forhaling af tiden:

Når dommeren har dømt frispark, må ingen spiller fra det hold, der har begået forseelsen, berøre bolden, før den er sat i spil, hvis berøringen sker for at forsinke spillet. Sker dette, skal spilleren advares.

Scoringsjubel:

Det betragtes som usportslig opførsel og skal straffes med advarsel, hvis en spiller – målscoreren eller en anden spiller - i jubel efter et scoret mål overskrider de almindelige grænser for opførsel på en fodboldbane. Dette gælder også, hvis målet efterfølgende annulleres. Dommeren skal være synlig og udvise sund fornuft i sin håndtering af jubelscener efter scoring.

Påvirkning af dommeren:

Hvis en spiller – uanset hvor på banen – forsøger at opnå en uberettiget fordel ved at simulere / 'filme', skal han straffes med advarsel for usportslig opførsel.

En spiller, som ved at protestere eller gestikulere til dommeren forsøger at få modspilleren tildelt en advarsel eller udvisning (f.eks. ved at vise et imaginært kort), skal straffes med advarsel for usportslig opførsel.

En spiller, som gestikulerer eller løber mod dommer / linjedommer for at protestere og dermed undergrave dommerens autoritet, skal advares. Det samme gælder spillere, som stimler sammen om dommeren for at forsøge at påvirke ham.

En spiller, som protesterer med henvisning til en storskærm eller monitor, skal advares.

Følgestraf ved berøven af oplagt scoringsmulighed / bremse lovende angreb:

Hvis forseelsen foregår i straffesparksfeltet, og der er tale om et forsøg på at spille bolden, reduceres en udvisning for berøven af oplagt scoringsmulighed til en advarsel – og tilsvarende en advarsel for at bremse et lovende angreb til ingen følgestraf.

Hvis forseelsen i sig selv er hensynsløs eller med unødigt stor kraft fastholdes den oprindelige straf. Målmanden kan ikke blive udvist for berøven af oplagt scoringsmulighed, hvis det sker ved ulovlig brug af hænderne mod bolden i eget straffesparksfelt

Gentagne overtrædelser:

Dommeren skal konstant være opmærksom på spillere, som gentagne gange overtræder spillets love. Selv om spilleren begår forskellige typer af forseelser, skal han advares herfor.

Spil, som i alvorlig grad er utilladeligt / voldsom adfærd:

Begge begreber dækker over handlinger, som udføres med brutalitet eller unødigt voldsomhed, og begge overtrædelser skal straffes med udvisning.

Spil, som i alvorlig grad er utilladeligt, kan ske mod en modspiller i kamp om bolden, mens den er i spil.

Voldsom adfærd kan ske mod en hvilken som helst person på banen eller uden for dens grænselinjer. Forseelsen sker ikke i kamp om bolden, som ikke engang behøver at være i spil. Hvis fordelsreglen alligevel anvendes, skal dommeren udvise spilleren ved næste standsning i spillet.

Massekonfrontation:

Ved massekonfrontationer mellem spillere skal dommeren ikke alene straffe den oprindelige forseelse og den spiller / de spillere, som er involveret i den med en advarsel eller udvisning efter forseelsens karakter, men også spillere, som blander sig i konfrontationen, som den udvikler sig. De hovedansvarlige for situationens udvikling skal straffes, og det anbefales, at mindst én spiller fra hvert hold advares. Dommeren skal være specielt opmærksom på spillere, som blander sig i konfrontationen ved at løbe ind i den fra en vis afstand. Advarsel er ikke tilstrækkelig straf, hvis der er tale om overdreven fysisk kontakt (slagsmål).

Bremse et lovende angreb:

En spiller kan bremse et lovende angreb ved en hvilken som helst fysisk forseelse mod en modspiller.

Dommeren skal tage følgende i betragtning ved sin vurdering af, om en spiller skal advares for at bremse et lovende angreb:

- Afstanden til målet
- Angriberens kontrol over bolden
- Forsvarsspillernes antal og placering
- Antal angribere involveret i situationen
- Hvilke muligheder har spilleren for at aflevere bolden, da han bliver bremset?

Følgestrafte:

Ud over advarsel og udvisning, som er direkte omtalt i loven, har dommeren en sanktionsmulighed i påtalen. Den foretages ved, at dommeren ved en standsning i spillet kalder spilleren til side og tydeligt påtaler hans forseelse. Påtalen er et signal til spilleren om, at han ved fortsat at overtræde spillets love vil pådrage sig en advarsel.

En spiller kan således kun få én påtale, ligesom en spiller, der har fået en advarsel, ikke senere i kampen kan få en påtale.

Begår en spiller, som har en advarsel, en forseelse som ville medføre påtale, tildeles han sin 2. advarsel og udvises dermed.

Når en spiller udvises for sin anden advarsel, skal dommeren først vise det gule og straks efter det røde kort for at tilkendegive, at der ikke er tale om en direkte udvisning. Hvis særlige forhold gør sig gældende, f.eks. hvis kortene skal vises, efter at spillerne har forladt banen, kan der afviges fra denne procedure af hensyn til den praktiske afvikling af situationen. En udvist spiller må ikke tage ophold på udskiftningsbænken (befinde sig hos træner/leder/medspillere), heller ikke hvis han er omklædt. Han må gerne tage plads mellem tilskuerne, hvis han er omklædt og forholder sig i ro.

Ved tildeling af personlig straf skal det sikres, at den rette spiller straffes, og at der ved proceduren opnås den mest hensigtsmæssige afvikling af situationen. Det øvrige dommer-team skal være behjælpelige med registrering af oplysningerne. Gule og røde kort anvendes under kampen over for spillere, reserver, udskiftede spillere og officials. Før og efter kampen samt i pausen anvendes kortene i Danmark af administrative årsager over for de samme personer på strækningen mellem omklædningsrum og bane.

Dommeren kan, jfr. § 5, anvende fordelsreglen i forbindelse med en forseelse, som skal straffes med en advarsel. Hvis spilleren, før spillet standses, begår yderligere en forseelse, som skal straffes med en advarsel, skal han tildeles sin 2. advarsel og udvises.

Hurtig igangsættelse og tildeling af følgestraf.

Hvis der er begået en forseelse, der skal medføre en følgestraf, og holdet, der har fået frisparket, vælger at tage et hurtigt frispark, fordi de har en klar scoringsmulighed, kan følgestrafpen tildes ved næste standsning i spillet – forudsat at dommeren ikke har påbegyndt proceduren ved følgestrafpen (jfr. afsnittet 'Standning af en igangsættelse for at vise et kort' i lovtekstens § 12).

Men bemærk, at der skal foreligge en klar scoringsmulighed, og at det ikke er en generel tilladelse til ved enhver følgestraf først at tildele den ved næste standsning i spillet.

Selv om man lovmæssigt ville kunne forsvare kendelsen, er ånden bag loven, at denne anden forseelse til advarsel skal være logisk og i overensstemmelse med 'What football expects', synlig for alle interessenter og ikke blot en teknikalitet, som blot bringer dommeren i uønsket fokus.

UEFA taler om 'clear from the moon'. Mindre kan gøre det, men dommeren skal ikke skride ind for 'bagatelagtige og tvivlsomme forseelser', jfr. § 5..

Principielt gør det samme sig gældende ved vurdering af forseelser til straffespark – det skal virke logisk, og der skal være tale om en klar forseelse.

§ 13 Frispark

Udførelse:

Sparket må ikke tages, før dommeren har givet signal dertil, sædvanligvis ved at fløjte. Hvis spilleren ønsker at tage et hurtigt frispark, betragtes signalet som givet, forudsat at dommeren har fuld kontrol over situationen. En spiller, som tager et frispark, efter at dommeren har bedt ham vente, indtil der bliver givet signal, skal advares.

Definition af forsvarsmur:

Ved en forsvarsmur forstås en mur af mindst tre spillere fra det forsvarende hold, som er opstillet normalt 9,15 m fra åstedet for et frispark, mellem åstedet og målet – typisk med det formål at blokere et indlæg eller skud på mål.

§ 14 Straffespark

Udførelse:

Det er principielt tilladt at finte under tilløbet til et straffespark, men det er ikke tilladt at finte et spark, når tilløbet er afsluttet. Dette betragtes pr. definition som usportslig opførelse. Det er op til dommerens skøn, om en finte i selve tilløbet er så ekstrem, at den skal

straffes som usportslig opførsel. Som hovedregel er et stopmoment i selve tilløbet tilladt, mens det ikke er tilladt, når spilleren er nået helt hen til bolden, og tilløbet således er afsluttet. Hvis en forsvarsspiller, herunder målmanden, under udførelsen af sparket forsøger at distrahere sparkeren, betragtes det som usportslig opførsel og falder ind under overtrædelser/ straffebestemmelser, som nævnt i lovtæksten.

Målmandens placering ved udførelsen af straffespark

Målmanden må have

- Én fod foran mållinjen og én fod bag mållinjen
- To fødder på mållinjen
- En fod på mållinjen og én fod bag mållinjen
- Én fod på mållinjen og én fod foran mållinjen

§ 15 Indkast

Udførelse:

Indkastet foretages ved, at bolden kastes bagfra over hovedet ud for det sted, hvor bolden gik ud. Det er ikke nødvendigt, at bolden slippes nøjagtigt over hovedet. Det afgørende er, om der er tale om et kast, og om det foretages i en fortsat bevægelse.

Bolden er i spil, når den har forladt kasterens hænder og er kastet direkte ind på banen.

Indkastet skal foretages fra et punkt, som er i rimeligt niveau med banen, altså ikke f.eks. fra en græsvold, der omkranser banen.

§ 17 Hjørnespark

Udførelse:

Bolden skal placeres inden for hjørnefeltet (dvs. skal mindst tangere linjens yderkant) og er i spil, når sparket er taget og bolden klart bevæger sig. Den behøver derfor ikke forlade hjørnefeltet for at være i spil.

Det tekniske område

Arrangøren skal sikre, at der er siddepladser til det tilladte antal personer i det tekniske område, jfr. turneringsreglementet. Eventuelle løse stole skal normalt være på linje med bænkene.

Kun én person ad gangen må stå op i det tekniske område.

Tidsbegrænsede udvisninger

I kampe, som afvikles under lokalunionerne - alt andet end de såkaldte § 3-turneringer - spilles med 10 minutters tidsbegrænset udvisning ved advarsel samt fri udskiftning.

- De 10 minutter begynder, når den tidsbegrænset udviste spiller har forladt banen, og bolden er sat korrekt i spil.
- Den tid, der jfr. § 7 efter dommerens skøn tillægges kampen på grund af hændelser i dvisningsperioden, tillægges også for den tidsbegrænset udviste spiller.
- Såfremt dommeren har tillagt tid i forbindelse med effektueringen af den tidsbegrænsede udvisning, skal minimum den samme tid tillægges i slutningen af halvlegen.
- Den tidsbegrænset udviste spiller må først komme ind, når de 10 minutter plus eventuelt tidstillæg er gået. Når udvisningsperioden udløber, kan spilleren genindtræde ved midterlinjen efter dommerens tilladelse - også hvis spillet er i gang.
- Såfremt en tidsbegrænset udvist spiller modtager sin anden advarsel eller direkte udvisning (rødt kort), mens han er tidsbegrænset udvist, fortsætter holdet med en spiller færre resten af kampen.
- En spiller, som får sin anden tidsbegrænsede udvisning (efter udløbet af den første), kan erstattes af en anden spiller efter udløbet af den anden periode. Spilleren, som har modtaget sin anden tidsbegrænsede udvisning, kan ikke længere deltage i spillet og er udvist (rødt kort).
- En spiller, som ikke har udstået sin tidsbegrænsede udvisning, kan deltage i en straffesparkskonkurrence.
- Tildeles en spiller / målmand en advarsel under straffesparkskonkurrencen, skal den pågældende ikke tidsbegrænset udvises. Tildeles en spiller / målmand sin anden advarsel i straffesparkskonkurrencen, skal den pågældende udvises (rødt kort), og det andet hold skal reducere med én spiller.
- Såfremt en spiller modtager en advarsel i pausen, begynder holdet 2. halvleg (eventuelt 2. halvleg i forlænget spilletid) med en spiller færre på banen i 10 minutter. Den pågældende spiller kan ikke deltage de næste 10 minutter.
- Såfremt en reserve modtager en advarsel i pausen, begynder holdet 2. halvleg (eventuelt 2. halvleg i forlænget spilletid) med en spiller færre på banen i 10 minutter. Den pågældende spiller kan ikke deltage de næste 10 minutter. Holdet vælger selv, hvilken spiller, der skal starte ude ved 2. halvlegs begyndelse / 2. halvlegs begyndelse i forlænget spilletid. Eftersom holdet starter med en spiller færre på banen i 10 minutter, må den "kollektivt, tidsbegrænset udviste spiller" gerne indskiftes i kampen. Dog skal holdet hele 10 minutters-perioden være reduceret med en spiller.
- Hvis en reserve udvises med direkte rødt kort under 1. eller 2. halvleg, fortsætter holdet med uændret antal spillere - altså ingen reducere
- Hvis en reserve udvises med direkte rødt kort i pausen, reduceres holdet med en spiller i resten af kampen. Holdet vælger selv, hvilken spiller der skal reduceres med.
- En træner, som modtager en advarsel, kan forblive i det tekniske område

